

Toimintakertomus ja tilinpäätöslaskelmat

VALTIONEUVOSTON KANSLIAN TILINPÄÄTÖS 2019

VALTIONEUVOSTON KANSLIAN JULKAISUJA 2020:4

vnk.fi

VALTIONEUVOSTON KANSLIA
STATSRÅDETS KANSLI

Valtioneuvoston kanslian julkaisuja 2020:4

Valtioneuvoston kanslian tilinpäätös 2019

Toimintakertomus ja tilinpäätöslaskelmat

Valtioneuvoston kanslia Helsinki 2020

Valtioneuvoston kanslia

ISBN PDF: 978-952-287-839-7

Helsinki 2020

Kuvailulehti

Julkaisija	Valtioneuvoston kanslia		29.2.2020
Julkaisun nimi	Valtioneuvoston kanslian tilinpäätös 2019 Toimintakertomus ja tilinpäätöslaskelma		
Julkaisusarjan nimi ja numero	Valtioneuvoston kanslian julkaisuja 2020:4		
Diaari/hankenumero	VN/13492/2019		
ISBN PDF	978-952-287-839-7	ISSN PDF	2490-1164
URN-osoite	http://urn.fi/URN:ISBN:978-952-287-839-7		
Sivumäärä	105	Kieli	suomi
Asiasanat	tilinpäätös, talous, toimintakertomus		
Tiivistelmä	<p>Valtioneuvoston kanslian kirjanpitoyksikön vuoden 2019 tilinpäätös koostuu toimintakertomuksesta, talousarvion toteutumista kuvaavista toteutumalaskelmista, tuottoja ja kuluja kuvaavasta tuotto- ja kululaskelmasta, tilinpäätöspäivän taloudellista asemaa kuvaavasta taseesta ja liitteenä ilmoitettavista tiedoista. Valtioneuvoston kanslian kirjanpitoyksikön tilinpäätös sisältää myös oikeuskanslerinviraston toimintakertomuksen.</p> <p>Tilinpäätökseen sisältyvä toimintakertomus sisältää johdon katsauksen toimintaan sekä raportoinnin ministeriön toiminnan yhteiskunnallisesta vaikuttavuudesta, kuvauksen toiminnallisesta tehokkuudesta, tuotoksista ja laadunhallinnasta sekä henkisten voimavarojen hallinnasta. Toimintakertomus sisältää myös sisäisen valvonnan arviointilausuman, kokonaisarviointien tulokset ja yhteenvedot väärinkäytöksistä</p>		
Kustantaja	Valtioneuvoston kanslia		
Julkaisun myynti/jakaja	Sähköinen versio: julkaisut.valtioneuvosto.fi Julkaisumyynti: julkaisutilaukset.valtioneuvosto.fi		

Presentationsblad

Utgivare	Statsrådets kansli	29.2.2020
Publikationens titel	Bokslut för statsrådets kanslis bokföringsenhet (BFE 125) för 2019	
Publikationsseriens namn och nummer	Statsrådets kanslis publikationer 2020:4	
Diarie-/projektnummer	VN/13492/2019	
ISBN PDF	978-952-287-839-7	ISSN PDF 2490-1164
URN-adress	http://urn.fi/URN:ISBN:978-952-287-839-7	
Sidantal	105	Språk finska
Nyckelord	bokslut, ekonomi, verksamhetsberättelse	
Referat	<p>Bokslutet för statsrådets kanslis bokföringsenhet för 2019 består av en verksamhetsberättelse, utfallskalkyler som redogör för utfallet av budgeten, en intäcks- och kostnadskalkyl som redogör för intäkterna och kostnaderna, en balansräkning som redogör för den ekonomiska ställningen på bokslutsdagen och uppgifter som lämnas i bilagor. Bokslutet för statsrådets kanslis bokföringsenhet innehåller också justitiekanslersämbetets verksamhetsberättelse.</p> <p>Verksamhetsberättelsen i bokslutet innehåller ledningens översikt över verksamheten, en rapport om de samhälleliga verkningarna av ministeriets verksamhet samt en beskrivning av den funktionella effektiviteten, produktionen, kvalitetsledningen och hanteringen av mänskliga resurser. Verksamhetsberättelsen innehåller också ett utlåtande om utvärderingen av den interna kontrollen, resultaten av helhetsbedömningarna och sammanfattningar av oegentligheter.</p>	
Förläggare	Statsrådets kansli	
Beställningar/distribution	Elektronisk version: julkaisut.valtioneuvosto.fi Beställningar: julkaisutilaukset.valtioneuvosto.fi	

Sisältö

1	Johdon katsaus	8
2	Tuloksellisuus	12
2.1	Valtioneuvostotason tulostavoitteet.....	12
2.1.1	Valtioneuvoston toiminnan ja rakenteen strateginen kehittäminen.....	12
2.1.2	Hallitusohjelman täytäntöönpano.....	13
2.1.3	Suomen EU-politiikan johtaminen.....	15
2.1.4	Valtion aktiivinen ja selkeä omistajapolitiikka.....	17
2.1.5	Valtioneuvoston yhteinen toimintakulttuuri ja kehittämishankkeet.....	18
2.2	Valtioneuvoston kanslian tulostavoitteet.....	22
3	Vaikuttavuus	24
3.1	Toiminnan vaikuttavuus.....	24
3.2	Siirto- ja sijoitusmenojen vaikuttavuus.....	26
4	Toiminnallinen tehokkuus	28
4.1	Toiminnan tuottavuus ja taloudellisuus.....	28
4.2	Maksullisen toiminnan tulos ja kannattavuus.....	32
4.3	Yhteisrahoitteisen toiminnan tulos ja kannattavuus.....	32
5	Tuotokset ja laadunhallinta	34
5.1	Suoritteiden määrät ja aikaansaadut julkishyödykkeet.....	34
5.2	Palvelukyky sekä suoritteiden ja julkishyödykkeiden laatu.....	48
6	Henkisten voimavarojen hallinta ja kehittäminen	49
6.1	Henkilöstön määrä ja rakenne.....	49

6.2	Tehty työaika ja henkilöstökulut	50
6.3	Työhyvinvointi ja työkykyinvestoinnit.....	51
7	Tilinpäätösanalyysi	54
7.1	Rahoituksen rakenne	54
7.2	Talousarvion toteutuminen	56
7.3	Tuotto- ja kululaskelma	62
7.4	Tase	63
8	Sisäisen valvonnan arviointi- ja vahvistuslausuma	65
9	Arviointien tulokset.....	67
10	Yhteenvedo havaituista väärinkäytöksistä	69
11	Tilinpäätöslaskelmat ja liitetiedot	70
11.1	Valtioneuvoston kanslian talousarvion toteutumalaskelma	70
11.2	Valtioneuvoston kanslian talousarvion toteutumalaskelman tiedot valtuuksista ja niiden käytöstä momentin tarkkuudella.....	74
11.3	Valtioneuvoston kanslian tuotto- ja kululaskelma.....	75
11.4	Valtioneuvoston kanslian tase.....	76
12	Liitteet	78
	Valtioneuvoston kanslian tilinpäätöksen liite 1: Selvitys tilinpäätöksen laatimisperusteista ja vertailtavuudesta.....	78
	Valtioneuvoston kanslian tilinpäätöksen liite 2: Nettotuetut tulot ja menot.....	81
	Valtioneuvoston kanslian tilinpäätöksen liite 3: Arviomäärärahojen ylitykset.....	82
	Valtioneuvoston kanslian tilinpäätöksen liite 4: Peruutetut siirretyt määrärahat.....	82
	Valtioneuvoston kanslian tilinpäätöksen liite 5: Henkilöstökulujen erittely	83
	Valtioneuvoston kanslian tilinpäätöksen liite 6: Selvitys suunnitelman mukaisten poistojen perusteista ja niiden muutoksista	83
	Valtioneuvoston kanslian tilinpäätöksen liite 7: Kansallis- ja käyttöomaisuuden sekä muiden pitkävaikutteisten menojen poistot.....	83
	Valtioneuvoston kanslian tilinpäätöksen liite 8: Rahoitustuotot ja -kulut	84
	Valtioneuvoston kanslian tilinpäätöksen liite 9: Talousarviotaloudesta annetut lainat.....	84
	Valtioneuvoston kanslian tilinpäätöksen liite 10: Arvopaperit ja muut oman pääoman ehtoiset sijoitukset.....	85
	Valtioneuvoston kanslian tilinpäätöksen liite 11: Taseen rahoituserät ja velat.....	88

	Valtioneuvoston kanslian tilinpäätöksen liite 12: Valtiontakaukset ja -takuut sekä muut monivuotiset vastuut.....	89
	Valtioneuvoston kanslian tilinpäätöksen liite 13: Taseeseen sisältyvät rahastoidut varat	90
	Valtioneuvoston kanslian tilinpäätöksen liite 14: Taseeseen sisältyvät rahastoidut varat	90
	Valtioneuvoston kanslian tilinpäätöksen liite 15: Velan muutokset	90
	Valtioneuvoston kanslian tilinpäätöksen liite 16: Velan maturiteettijakauma ja duraatio	90
	Valtioneuvoston kanslian tilinpäätöksen liite 17	90
13	Allekirjoitukset	93
14	Oikeuskanslerinviraston toimintakertomus.....	94
15	Allekirjoitukset	105

1 Johdon katsaus

Hallitusvaihdokset määrittivät suurelta osin valtioneuvoston kanslian työtä vuonna 2019. Valtioneuvoston kanslia tuki hallituksen muodostamista toimittamalla hallitusneuvotteluihin taustamateriaalia sekä kokoamalla neuvotteluihin asiantuntijatukea, viestinnän tukea ja tarjoamalla tukea toimintakonseptien kehittämisessä. Kertomusvuonna valmisteltiin ja otettiin käyttöön hallitusohjelman seurantaan tukeva toimintasuunnitelma. Hallitukselle laadittiin viestintästrategia ja malli uudistusten viestinnälle.

Valtioneuvoston työn tukemiseksi valtioneuvoston lainsäädäntövalmistelun suunnitelmallisuutta ja koordinaatiota vahvistettiin. Keskeisistä hallituksella valmistelussa olevista hallituksen esityksistä koottiin suunnitelma.

Hallituksen vuosikertomukseen sisällytettiin koko pääministeri Sipilän hallituksen loppuarviointi. Siinä hyödynnettiin muun muassa seurantaan valittuja mittareita, valtioneuvoston selvitys- ja tutkimustoiminnan tuottamia raportteja ja arviointeja sekä kuvattiin hallitusohjelman toimien vaikuttavuutta.

Kestävän kehityksen yhteiskuntasitoumuksen roolia vahvistettiin kehittämällä Sitomus2050 -palvelua ja parantamalla yksittäisten ihmisten mahdollisuuksia sitoutua hiilijalanjälkensä pienentämiseen. Kestävän kehityksen viestintään panostettiin laajalla viestintäkampanjalla. Hallituksen Agenda2030 -toimintaohjelmaa uudistettiin hallitusohjelman tavoitteiden mukaisesti.

Valtioneuvoston päätöksentekoa tuettiin tutkimustiedolla. Vuoden 2019 selvitys- ja tutkimussuunnitelmaa toimeenpantiin neljällä avoimella haulla. Selvitys- ja tutkimustoiminnan hankkeita käynnistyi 70 ja valmistui 69. Kertomusvuonna valmisteltiin valtioneuvoston selvitys- ja tutkimussuunnitelma vuodelle 2020.

Sukupuolten tasa-arvoa tuettiin jakamalla kansainvälinen tasa-arvopalkinto. Palkinnon sai maailmanlaajuisesti toimiva järjestö Equality Now.

Suomi toimi EU:n neuvoston puheenjohtajamaana 1.7.–31.12.2019. Puheenjohtajakausi toteutettiin menestyksekkäästi EU-ministerivaliokunnan linjaamien tavoitteiden ja menettelytapojen mukaisesti. Suomen EU-puheenjohtajakauden prioriteetteja olivat yhteisten arvojen ja oikeusvaltioperiaatteen vahvistaminen, kilpailukykyisempi ja sosiaalisesti eheämpi unioni, EU:n aseman vahvistaminen globaalina ilmastojohtajana sekä kansalaisten kokonaisturvallisuuden takaaminen.

Puheenjohtajakauden sisällön ja asialistan valmistelu toteutui tavoitellusti. Kansallinen puheenjohtajuusohjelma esiteltiin eduskunnalle 26.6.2019. Suomen painopisteet esiteltiin ministerineuvoston kokouksissa sekä Euroopan parlamentissa. Edistystä saavutettiin kaikissa kansallisen puheenjohtajuusohjelman painopisteissä sekä muissa keskeisissä EU-asioissa, kuten uuden monivuotisen rahoituskehityksen valmistelussa.

Suomi toimi puheenjohtajana neuvoston virallisissa kokouksissa, epävirallisissa ministerikokouksissa sekä virkamiestason kokouksissa. EU-puheenjohtajakauden kokoussuunnittelusta ja toteutuksesta vastasi valtioneuvoston kanslia valmistelua varten perustetun EU-puheenjohtajuussihteeristön johdolla. Kokousjärjestelyt ja -palvelut toteutettiin kustannustehokkaasti, kestävästi ja laadukkaasti. Suomessa järjestettiin puheenjohtajakaudella 131 kokousta, joista 87 järjesti valtioneuvoston kanslia. Kokousjärjestelyt toteutettiin kestävän kehityksen periaatteita noudattaen. Esimerkiksi perinteisiin tavaralahjoihin varatut määrärahat käytettiin kokousmatkoista aiheutuneiden lentopäästöjen kompensointiin.

EU-puheenjohtajakauden viestintää johdettiin kansliasta viestintästrategian pohjalta. Viestinnän arvioitiin olleen onnistunutta. Erityisesti sosiaalisen median kanavien viestintä oli hyvin suosittua.

Valtioneuvoston kanslian koordinoima puheenjohtajakauden budjetti, joka kattoi vuosina 2017–2020 kokous- ja henkilöstömenot sekä puheenjohtajakauden organisoinnin, oli yhteensä 70 miljoonaa euroa. Toteutuviksi menoiksi arvioidaan muodostuvan noin 43 miljoonaa euroa. Kokousten keskittämällä Helsinkiin ja Finlandia-talolle saavutettiin huomattavaa kustannustehokkuutta. Lisäksi sisäministeriön määrärahoista on rahoitettu puheenjohtajakauden turvallisuusmenoja.

EU-puheenjohtajakauden järjestämisen ohella, Suomen EU-politiikassa pyrittiin vaikuttamaan aktiivisesti EU:n uuteen strategiseen ohjelmaan ja uuden komission työhön. Keskeisiä horisontaalisia saavutuksia olivat erityisesti EU:n oikeusvaltiovälineiden vahvistaminen ja ennakoiva lähestymistapa oikeusvaltio-ongelmiin, EU:n rahoituskehysneuvotteluiden 2021–2027 tukeminen, ilmastoneutraalisuustavoitteen 2050 aikaansaaminen sekä kokonaisvaltaisen turvallisuuden edistäminen muun muassa hybridiuhkien vastaista työtä kehittämällä.

Pitkäjänteistä arvonnousua ja vakaata osinkovirtaa tavoittelevaa valtion aktiivista omistajapolitiikkaa jatkettiin kertomusvuonna. Omistajapolitiittisen periaatepäätöksen valmistelu aloitettiin kertomusvuonna. Valtion omistajapolitiikasta tehtiin arviointiraportti. Valtion pörssiomistusten tuottokehitys oli hyvää ja ylitti markkinoiden yleisen kehityksen.

Valtioneuvoston kanslia tuloutti valtion budjettitalouteen osinko- omaisuusmyyntituloja 1 300 miljoonaa euroa. Valtion osakevarallisuutta myytiin tai luovutettiin kertomusvuonna yhteensä 262 miljoonan euron arvosta eri käyttötarkoituksiin muun muassa Pohjolan Rautatiet Oy:lle, Vake Oy:lle sekä Vimanalle kohdistettujen pääomittamisten myötä.

Valtioneuvoston yhteistä toimintakulttuuria vahvistettiin tarjoamalla yhteisiä ohjeita ja toimintamalleja mm. henkilöstöpolitiikassa, taloushallinnossa ja turvallisuusjohtamisessa.

Henkilöstöpolitiikan alueella otettiin käyttöön valtioneuvoston yhteinen osaamisen johtamisen toimintamalli, toteutettiin valtioneuvoston työterveyshuollon hankinta sekä laadittiin valtioneuvoston palkkausjärjestelmän esiselvitys.

Ministeriöiden taloussääntöjen laatimisen tueksi laadittiin yhteinen mallipohja. Lisäksi ministeriöitä tuettiin hankintatoimen digitalisointi -hankkeen (Handi-palvelu) läpiviemisessä laatimalla yhteisiä prosessikuvauksia ja -ohjeita.

Ministeriöiden yhteisen turvallisuuden toimintamallin toimeenpanoa jatkettiin laatimalla turvallisuusohjeita sekä ottamalla käyttöön tietoturvan hallintamalli ja toteuttamalla valtioneuvoston yhteinen tietoturvakoulutus. Valtionhallinnon viestintää häiriötilanteissa koskeva ohje päivitettiin. Informaatiovaikuttamiseen ja kriisiviestintään liittyviä valmiuksia korotettiin ja koulutusta lisättiin.

Valtioneuvoston juhlahuoneiston Smolnan ja Merikasarmin rakennushankkeet etenivät, samoin Meritullinkatu 10 -hankkeen suunnittelu. VN korttelit 1&2 -hankkeen (VN-linna, Valtioneuvostokortteli) suunnittelu eteni esiselvityksestä hankesuunnitteluvaiheeseen.

Virasto- ja kuljetuspalveluita uudistettiin tavoitteena parantaa palveluiden laatua ja niistä saatua palvelukokemusta. Sopimuskuljetuspalvelu kilpailutettiin. Palvelunhallintajärjestelmä Virkkua laajennettiin uusiin palveluihin.

Digitaalisen valtioneuvoston edistämistä jatkettiin muun muassa laajoilla toiminnan kehittämishankkeilla. Valtioneuvoston yhteisen asianhallintajärjestelmän (VAHVA) käyttöönottoja ja käytön laajennuksia toteutettiin hieman suunniteltua hitaamassa aikataulussa. Valtioneuvoston yhteisen virtuaalisyöpöydän (Kampus) käyttöönottoja laajennettiin, käytettävyyttä parannettiin sekä suunniteltiin tavoitteet Kampuksen jatkohankkeelle. Valtioneuvoston teknisen tietoturvallisuuden ratkaisujen kehittämistä jatkettiin toimintaympäristön muutoksen tuomiin vaatimuksiin vastaamiseksi.

Kuva 1. Valtioneuvoston kanslian toiminta lyhyesti vuonna 2019

2 Tuloksellisuus

Valtioneuvoston kanslian tulostavoitteet on johdettu hallinnonalan vaikuttavuustavoitteista tukemaan niiden toteutumista ja ne on jaoteltu valtioneuvostotasaisen toiminnan sekä valtioneuvoston kanslia -tasaisen toiminnan tulostavoitteisiin.

2.1 Valtioneuvostotason tulostavoitteet

Valtioneuvoston kanslia on määritellyt toiminnalle viisi painopistettä, joiden mukaisesti valtioneuvostotason tulostavoitteet on ryhmitelty. Tässä luvussa on arvioitu tulostavoitteiden toteutuminen perusteluineen (arvosanat: erinomainen, hyvä, tyydyttävä, välttävä, kesken).

2.1.1 Valtioneuvoston toiminnan ja rakenteen strateginen kehittäminen

Painopisteen tulostavoitteet tukevat hallituksen strategista päätöksentekoa uusilla toimintamalleilla sekä vahvistavat lainsäädäntövalmistelun suunnitelmallisuutta.

Taulukko 1. Valtioneuvoston toiminnan ja rakenteen strategisen kehittämisen tulostavoitteiden toteutuminen

1. Hallituksella on käytössään toimintamalli, tieto ja kootut resurssit strategista päätöksentekoa ja toimeenpanoa varten.	
Hyvä	<p>Uusi hallitus nimitettiin kesäkuussa 2019. Aloittavaa hallitusta varten valmisteltiin hallitusohjelman ja uudistusten rakennemalli. Malli rakennettiin siten, että valtioneuvoston kanslialla oli laaja valmius palvella uutta hallitusta sekä tietopohjan rakentamisen että neuvotteluiden fasilitoinnin avulla. Lisäksi valmisteltiin hallituksen ensimmäinen viestintästrategia ja ministerin käsikirja uudistettiin.</p> <p>Hallitusneuvotteluiden tueksi toimitettiin runsaasti taustamateriaalia mukaan lukien jo aiemmin valmisteltuja aineistoja (mm. kansliapäälliköiden yhteinen näkemys tulevan hallituskauden keskeisistä haasteista sekä PAKURI-hankkeen 20 konkreettista ehdotusta tulevalle hallituskaudelle). Aineisto koottiin ensi kertaa sähköisesti hallitusneuvottelijoiden käyttöön.</p> <p>Valtioneuvoston kanslia tuki hallitusneuvotteluita kokoamalla asiantuntijatukenä (yli 300 kuulemistä) sekä kokoamalla hallitusneuvotteluille kaikki muut palvelut ja tarjoamalla tukea toimintakonseptien kehittämisessä. Hallitusneuvotteluista tehtiin monipuolista, laadukasta ja kiinnostavaa viestintää. Valtioneuvosto.fi -verkkosivuille koottiin tietoa neuvotteluista ja neuvotteluihin osallistuneista asiantuntijoista. Viestinnän pääkanavat olivat Twitter ja Instagram, joiden lisäksi mediaa palvelemaan perustettiin Whatsapp-ryhmä. Neuvotteluista välitettiin yli 900 kuvaa Flickr-</p>

	<p>kuvapalvelussa ja yli 50 suoraa lähetystä ovensuuhaastatteluista. Hallitusneuvottelujen tuloksen julkistus järjestettiin Helsingin keskuskirjasto Oodissa.</p> <p>Valtioneuvostotasosten ohjausasiakirjojen (periaatepäätökset ja selonteot) hierarkiakokonaisuuden suunnittelu ja valmistelu aloitettiin. Strategisen ohjauksen vaikuttavuuden parantamiseksi erillisten strategisten ohjausasiakirjojen lukumäärää pyritään vähentämään.</p> <p>Hallituksen ensimmäinen toimintasuunnitelma valmisteltiin ja otettiin käyttöön syksyllä. Toimintasuunnitelma luo pohjan hallitusohjelman seurannalle, joka on rakennettu Hankeikkunan toimintaympäristöön. Hallitusohjelman seurannan tueksi on valmisteltu ja päätetty keskeiset mittarit. Ministeriöiden ja hallinnonalojen ohjauksessa otettiin käyttöön yhteisiä toimintatapoja ja muun muassa ministerityöryhmien työtapoja yhtenäistettiin.</p>
<p>2. Lainsäädännön valmistelun koordinointi on suunnitelmallista sekä tukee hallituksen keskeisiä prosesseja, uudistuksia sekä laadukasta lainsäädäntöä.</p>	
Hyvä	<p>Valtioneuvoston lainsäädäntövalmistelun suunnitelmallisuutta ja koordinaatiota vahvistettiin kertomusvuonna. Koko hallituskauden lainsäädäntöohjelma laadittiin ensimmäistä kertaa, mutta suunnitelman hyväksyminen siirtyi seuraavalle vuodelle hallitusvaihdoksen vuoksi. Lisäksi laadittiin eduskunnan seuraavaa istuntokautta koskeva lainsäädäntösuunnitelma.</p> <p>Euroopan arviointineuvostojen verkoston (RegWatchEurope) vuoden 2019 kestäväen puheenjohtajuuskauden velvoitteet täytettiin. Lainsäädännön arviointineuvosto antoi vaalivuoden ja hallitusvaihdoksen vuoksi tavallista vähemmän lausuntoja (5) hallituksen esityksiä koskeviin luonnoksiin sisältyvistä vaikutusten arvioinneista. Lausuntoja hallituksen esityksistä annettiin mm. vanhuspalveluiden uudistuksesta sekä subjektiivista päivähoito-oikeutta koskevasta uudistuksesta. Kertomusvuonna valmistui myös Itä-Suomen yliopiston VNTEAS-tutkimus lainsäädännön arviointineuvoston toiminnan vaikuttavuudesta. Tutkimuksessa päädyttiin lopputulokseen, että arviointineuvosto on osoittanut tarpeellisuutensa lainvalmistelun kehittämisessä.</p> <p>Lainsäädännön arviointineuvoston ensimmäinen kolmivuotinen toimikausi päättyi ja valtioneuvosto asetti 21.3.2019 lainsäädännön arviointineuvoston toimikaudeksi 15.4.2019–14.4.2022.</p>

2.1.2 Hallitusohjelman täytäntöönpano

Painopisteen tulostavoitteet tukevat hallitusohjelman täytäntöönpanoa.

Taulukko 2. Hallitusohjelman täytäntöönpanontulostavoitteiden toteutuminen

<p>1. Hallituksen strategisten painopisteiden toimeenpano on onnistunutta ja niistä viestitään yhtenäisesti ja kattavasti.</p>	
Hyvä	<p>Tulostavoitteen toteutumisen keskeisinä toimenpiteinä olivat Sipilän hallituskauden loppuarviointi ja raportointi, valtioneuvoston kanslian vastuulla olevat poikkihallinnolliset hankkeet sekä kertomusvuonna aloittaneen hallituksen hallitusohjelman toimeenpanoa koskevan viestinnän yhtenäistäminen.</p> <p>Hallituksen vuosikertomukseen sisällytettiin koko pääministeri Sipilän hallituskauden loppuarviointi. Arvioinnissa hyödynnettiin muun muassa hallituksen hyväksymiä seurantamittareita, valtioneuvoston selvitys- ja tutkimustoiminnan tuottamia raportteja ja arviointeja sekä pyrittiin kuvaamaan hallitusohjelman toimien vaikuttavuutta.</p>

	<p>Valtioneuvoston viestinnän yhtenäisyyttä edistettiin uudistamalla valtioneuvoston visuaalinen ilme. Osana uudistusta tuotettiin hallituksen keskeisten strategisten tavoitteiden toteuttamista ohjaaville ministerityöryhmille uusi visuaalinen ilme.</p> <p>Ministerityöryhmien viestintäsuunnitelmia ja niiden viestintää koordinoitiin säännöllisesti ministeriöiden kanssa. Valtioneuvoston kanslia on tuottanut yhteisiä aineistoja hallituksen keskeisten hankkeiden viestintään. Hallitusohjelman toteutuksen seurantatietojen sekä seuranta- ja indikaattoritietojen välittämistä valtioneuvoston verkkosivuilla valmisteltiin. Sen mukaisesti toteutettava viestintä hallitusohjelman toteutumisen seurannasta otetaan käyttöön alkuvuodesta 2020.</p> <p>Valtioneuvoston kanslian vastuulla ollut sosiaaliturvan uudistusta valmistellut poikkihallinnollinen TOIMI-hanke saatiin päätökseen. Hankkeen laaja-alainen, parlamentaarinen seurantar ryhmä tavoitti yhteisen näkemyksen sosiaaliturvan uudistamisen perusteista ja lähtökohdista tuleville hallituskausille. Hanke tuotti järjestelmäkuvauksia ja aihioita sosiaaliturvan perusvalinnoista, keräsi näkemyksiä eri tahoilta ja tuotti tietoa päätöksenteon tueksi. Hanke käynnisti julkista keskustelua ja osallisti laajasti verkostoja työhönsä. Hanke julkisti laajan tausta-aineiston loppuraportoinnin yhteydessä keväällä 2019, ja hankkeen toimintamallista laadittiin kuvaus.</p> <p>Valtioneuvoston kanslian koordinoimalla Terveet tilat 2028 -toimenpideohjelmalla puututaan julkisten tilojen sisäilmaongelmiin ja niiden aiheuttamiin terveyshaittoihin. Vuosi 2019 oli hankkeen ensimmäinen kokonainen toteutusvuosi. Vuonna 2019 toimien painopisteet liittyivät kiinteistöjen säännöllisten kuntotarkastusten kehittämiseen ja kuntayhteistyöhön, ihmisten terveyden edistämiseen, neuvontaan ja tukeen sekä eri alojen osaamiskapeikkojen tunnistamiseen ja niihin puuttumiseen. Kertomusvuonna toteutettiin yhteistyössä aluehallintovirastojen, kun-tien ja sidosryhmien kanssa 4 alueellista työpajaa. Yhteiset talouden ja toiminnan seurantavälitteet otettiin käyttöön vuoden alusta vahvistaen poikkihallinnollista yhteistyötä ja siten koko laajaa verkostoa sekä parlamentaarista seurantaa koko 10 vuoden ohjelmakauden ajan.</p>
2. Agenda 2030 toimeenpano on jalkautettu Suomessa ja kestävä kehitys on tunnettu ja vaikuttaa kuluttajien ja yhteisöjen valintoihin.	
Hyvä	<p>Hallitusohjelmassa on esitetty selvästi Agenda2030-tavoitteet, jotka luovat pohjan Agenda2030-toimintaohjelman uudistamiselle. Hallituksen toimintasuunnitelman mukaisesti on käynnistetty Agenda2030 selonteon valmistelu, joka hyödyntää kertomusvuonna tehtyjä arvioiteja kestävä kehityksen tilasta ja Agenda2030:n toimeenpanosta.</p> <p>Kestävä kehityksen yhteiskuntasitoumuksen Sitoumus2050-palvelua kehitettiin vastaamaan paremmin Green Deal -sopimusten vaatimuksiin ja yksittäisten ihmisten mahdollisuuksiin sitoutua hiilijalanjälkensä pienentämiseen. Green Deal -sopimuksia syntyi kolme kappaletta ja 1 500 yksityishenkilöä sitoutui pienempään hiilijalanjälkeen. 70 000 suomalaista testautti myös oman hiilijalanjälkensä Sitoumus2050-palvelussa.</p> <p>Kestävä kehityksen viestintään panostettiin laajalla Kestävät elämäntavat -viestintäkampanjalla, joka kohdennettiin erityisesti sosiaaliseen mediaan perinteisen median rinnalla. Suomessa järjestettiin European Sustainable Development Network -konferenssi, minkä lisäksi YK:n foorumeiden työhön osallistuttiin aktiivisesti.</p> <p>Suomen toimi puheenjohtamana neuvoston Agenda2030-työryhmässä, jossa saavutettiin asetettu tavoite tietoperäisen päätöksenteon vahvistamisesta. Neuvosto hyväksyi uudet Agenda2030-päätelmät, jotka ohjaavat parempaan tietoperäiseen päätöksentekoon.</p>
3. Valtioneuvoston päätöksenteon tietopohja on laadukasta ja tietoa voidaan hyödyntää laajasti.	
Hyvä	<p>Kertomusvuonna valmisteltiin valtioneuvoston selvitys- ja tutkimussuunnitelma (VN TEAS -suunnitelma) vuodelle 2020. Vuoden 2019 suunnitelmaa toimeenpantiin neljällä avoimella</p>

	<p>haulla. Selvitys- ja tutkimustoiminnan hankkeita käynnistyi 70 kpl ja valmistui 69 kpl. Tietokaytoon.fi-verkkosivuilla ja some-kanavilla välitettiin tietoa hankkeista. Hankkeiden raportteja julkaistiin 75 kpl, policy brief -katsauksia 27 kpl, blogikirjoituksia 22 kpl ja uutiskirjeitä 6 kpl. Hankkeiden tuloksia välitettiin päätöksenteon käyttöön myös järjestämällä erilaisia vuorovaikutustilaisuuksia. VNTEAS-hankkeiden hallintaan tarkoitetun sähköinen asiointijärjestelmä otettiin käyttöön.</p> <p>Strategisen tutkimuksen neuvoston aloitteen pohjalta valmisteltiin hallituksen päätös strategisen tutkimuksen teemoista ja painopistealueista vuodelle 2020. Valmistelussa kuultiin kansliapäällikkökokousta ja valtioneuvoston tutkimus-, ennakointi- ja arviointitoimintaa koordinoivaa ns. TEA-työryhmää.</p> <p>Pääministeri Sipilän hallituksen kokeilutoimintaa koskeva kärkihanke tuotti vuoden 2019 aikana analyysijä ja koonteja hankkeen tuloksista sekä jatkoi yhteistyötä Motivan kanssa sekä pienkokeiluiden että kulttuurimuutoksen tuen avulla. Kärkihankkeen päättyessä jatkettiin kokeiluihin liittyvän osaamisen laajentamista koulutustoiminnalla sekä haettiin malleja vaikuttavuuden ja skaalauksen mittaamiseen. Lisäksi tarjottiin tukea kokeiluiden suunnitteluun eri toimijoille.</p>
4. Vahvistetaan sukupuolten tasa-arvoa kansainvälisesti.	
Hyvä	<p>Valtioneuvosto myönsi kansainvälisen tasa-arvopalkinnon 2.12.2019. Valtioneuvosto teki päätöksen kansainvälisen riippumattoman palkintoraadin ehdotuksesta. Nyt toisen kerran jaetun palkinnon sai maailmanlaajuisesti toimiva järjestö Equality Now, joka on onnistunut muuttamaan syrjiviä lakeja (yli 50) eri maissa. Ehdotuksia palkittaviksi tuli kaikkiaan 300 yli 60 eri maasta.</p> <p>Kansainvälinen tasa-arvopalkinto on pääministeri Sipilän hallituskaudella perustettu palkinto, jonka tavoitteena on vahvistaa tasa-arvoa kaikkialla maailmassa.</p>
5. Tulevaisuustyö ja ennakointi on laadukasta ja tukee päätöksentekoa valtioneuvostossa.	
Hyvä	<p>Ennakointityötä vahvistettiin käynnistämällä valtioneuvoston yhteiset työkalukokeilut. Lisäksi vuoden alussa julkistettiin kansliapäälliköiden yhteiset viestit hallitusneuvotteluihin Mahdollisuudet Suomelle -asiakirjan myötä.</p> <p>Vuoden 2019 aikana aloitettiin Agenda2030-selonteon valmistelu, jossa huomioidaan kytkentä tulevaisuustyöhön.</p>

2.1.3 Suomen EU-politiikan johtaminen

Painopisteen tulostavoitteet koskevat Suomen EU-puheenjohtajakauden tuloksellista hoitamista sekä Suomen aktiivista EU-politiikkaa.

Taulukko 3. Suomen EU-politiikan johtamisen tulostavoitteiden toteutuminen

1. Suomen aktiivinen EU-politiikka vahvistaa kilpailukykyä, kasvua, työllisyyttä	
Hyvä	<p>Suomi vaikutti sekä ennakkoon että neuvotteluvaiheessa EU:n uuteen strategiseen ohjelmaan 2019–2024, joka hyväksyttiin kesäkuussa.</p> <p>Uuden komission puheenjohtajan poliittiset suuntaviivat ovat pääpiirteissään linjassa strategisen ohjelman kanssa. Lisäksi institutionaalinen taitekohta ja uuden viisivuotiskauden käynnistyminen unionissa mahdollistivat Suomelle neuvoston puheenjohtajan työssä tulevaisuutta luotsaavat politiikkakeskustelut ja neuvoston päätelmät sekä muut vaikuttamisviestit komissiolle.</p>

	<p>Suomen EU-puheenjohtajakauden yksi painopistealueista oli kilpailukykyinen ja sosiaalisesti eheä EU. Suomen toimiessa puheenjohtamana neuvostossa valmisteltiin kestävän kasvun pääviestit, joissa huomio oli erityisesti sisämarkkinoiden kehittämisessä, digitalisaatiossa, osaamisessa, tutkimuksessa ja innovoinnissa sekä modernissa teollisuuspolitiikassa. Tulevaan komissioon onnistuttiin vaikuttamaan myös hyvinvointitalousteemaa eli talouden ja ihmisten hyvinvoinnin toisiaan tukevaa suhdetta esiin tuomalla. Neuvoston työssä saatiin kiinnitettyä huomiota myös mm. tasa-arvopolitiikan valtavirtaistamiseen sekä koulutuksen ja osaamisen merkitykseen talouskehitykselle.</p> <p>Keskeisiä horisontaalisia saavutuksia olivat erityisesti EU:n oikeusvaltiovälineiden vahvistaminen ja ennakoiva lähestymistapa oikeusvaltio-ongelmiin, luvut sisältävä neuvottelulaatikko pohjaksi neuvotteluihin EU:n tulevasta rahoituskehyksestä (MFF) 2021–2027, ilmastonutraalustavoite 2050 sekä kokonaisvaltaisen turvallisuuden edistäminen.</p>
2. Suomen EU-puheenjohtajakausi on toteutettu tuloksellisesti.	
Erinomainen	<p>Tavoitteen toimenpiteenä oli, että Suomi huolehtii puheenjohtajakaudellaan neuvoston työn jatkuvuudesta, vie eteenpäin lainsäädäntötyötä ja johtaa neuvoston ja sen valmisteluelinten työtä puolueettoman välittäjän tavoin.</p> <p>Edistystä saavutettiin kaikissa kansallisen puheenjohtajuusohjelman painopisteissä sekä muissa keskeisissä EU-asioissa, kuten tuleva monivuotinen rahoituskehys. Joissakin asioissa ei voitu odotetusti edetä, koska jäsenmaiden yksimielisyys puuttui (laajentuminen) tai puuttui vielä uuden komission ehdotus (turvapaikkajärjestelmän uudistaminen), mutta näissäkin kysymyksessä saatiin tulevia ratkaisuja pohjustavaa työtä tehtyä. Käynnissä olevaa lainsäädäntötyötä vietiin eteenpäin sen verran kuin se oli mahdollista institutionaalisessa taitekohdassa sekä tilanteessa, missä säädöshankkeita oli käsittelyssä normaalia vähemmän.</p> <p>Puheenjohtajakauden sisällön ja asialistan valmistelu saatiin toteutettua aikataulussa. Ministerineuvoston kokouksia järjestettiin Suomen kaudella 38 kpl. Virallisia, Suomen puheenjohtamia neuvoston työryhmäkokouksia oli 1168 kpl ja Coreper-kokouksia 52 kpl. Kansallinen puheenjohtajuusohjelma esiteltiin pääministerin ilmoituksella eduskunnalle 26.6.2019. Suomen painopisteet esiteltiin ministerineuvoston kokouksissa sekä Euroopan parlamentissa.</p> <p>Suomessa järjestettiin puheenjohtajakaudella 131 kokousta, joista 87 kokousta järjesti valtioneuvoston kanslia. Kokousten keskittämällä Helsingin ja Finlandia-talolle saavutettiin huomattavaa kustannustehokkuutta. Kokousjärjestelyt toteutettiin kestävän kehityksen periaatteita noudattaen, esimerkiksi perinteisiin tavaralahjoihin varatut määrärahat käytettiin kokousmatkoista aiheutuneiden lentopäästöjen kompensointiin. Kokousten ja oheistapahtumien turvaaminen sujui ongelmitta.</p> <p>EU-ministerivaliokunta linjasi helmikuussa yleiset menettelytavat EU-puheenjohtajakaudelle ja valmistautumisvaiheeseen. Nämä jalkautettiin puheenjohtajakauden käsikirjojen (ministereille ja työryhmäpuheenjohtajille), koulutuksen sekä tarkentavien ohjeiden avulla. Suomen uusi hallitus perehdyttiin EU-puheenjohtajakauden tehtäviin tiukasta aikataulusta huolimatta.</p> <p>Eurooppaministerin vastuualueelle kuului kaksi puheenjohtajakauden keskeistä asiakokonaisuutta: monivuotinen rahoituskehys ja oikeusvaltioperiaate. Eurooppaministeri johti puhetta kuudessa yleisten asioiden neuvoston kokouksessa ja edusti neuvostoa seitsemässä Euroopan parlamentin täysistunnossa.</p> <p>Suomen EU-puheenjohtajakauden taustalla toimineet valtioneuvoston yhteiset palvelut (käännökset, kuljetukset jne.) toimivat hyvin. Valtioneuvostolle tuotettujen ICT-palvelujen häiriöt vaikeuttivat eräitä kokousjärjestelyitä. Vakavia tai laajamittaisia häiriöitä ei esiintynyt.</p>

	<p>Puheenjohtajakauden viestinnälle tehtiin oma viestintästrategia, jossa määriteltiin tarkasti tavoitteet ja tavat jolla viestitään. Viestintä oli sisällöltään kiinnostavaa, ymmärrettävää, selkeää ja visuaalista. Erityisesti sosiaalisen median kanavien viestintä oli hyvin suosittua. Mediakeskus palveli kokouksissa erittäin hyvin.</p> <p>Neuvoston viestintä antoi Suomen pj-viestinnästä kiittävää palautetta. Brysselissä oli kiinnitetty huomiota mm. sujuvaan yhteistyöhön sekä uusiin pj-viestinnän tuotteisiin, joita olivat ministerien videotervehdykset ennen neuvoston kokouksia sekä kymmenet eri asioita selventäneet tausta-artikkelit. Myös mediapalautte oli kiittävää. Esimerkiksi kyselyyn vastanneista Brysselin kirjeenvaihtajista (28 henkilöä) 87% katsoi Suomen pj-viestinnän olleen parempaa tai selvästi parempaa kuin viime vuosien muiden pj-maiden viestintä. Vastanneista tärkeimpiä tapoja saada tietoa olivat suorat kontaktit pj-maan viestijöihin, median taustatilaisuudet sekä pj-kauden Twitter-tili.</p>
--	---

2.1.4 Valtion aktiivinen ja selkeä omistajapolitiikka

Painopisteen tulostavoitteet sisältävät omistaja-arvon pitkäjänteisen kasvattamisen, yritysvastuun vahvistamisen valtion omistamissa yhtiöissä sekä tuloutustavoitteen.

Taulukko 4. Valtion aktiivisen ja selkeän omistajapolitiikan tulostavoitteiden toteutuminen

1. Valtionomistusten tuotoilla on osaltaan mahdollistettu resurssit valtion talouteen ja hallituksen toimenpiteisiin sekä luotu yhteiskunnan kannalta tärkeää yritystoimintaa.	
Tyydyttävä	<p>Valtioneuvoston kanslian saama osinkosumma kasvoi 1 300 miljoonaan euroon. Kehitys oli hyvää ottaen huomioon sen, että Valtion kehitysyhtiö Vake sai vuonna 2018 toteutettujen yhtiösiirtojen myötä osinkotuloja 72 miljoonaa euroa, mikä pienensi osaltaan valtion saamia osinkotuloja. Tuloutustavoitteesta jäätin johtuen siitä, että osakkeiden myyntiprojekteja ei käynnistetty kertomusvuonna.</p> <p>Valtion osakevarallisuutta luovutettiin kertomusvuonna yhteensä 262 miljoonan euron arvosta eri käyttötarkoituksiin. Solidium Oy jakoi pääomanpalautuksena omistamiaan osakkeita valtiolle yhteensä 155 miljoonan euron arvosta. Osakkeita käytettiin Vimana Oy:n ja Oppiva Invest Oy:n pääomittamiseen sekä Tutkimuksen vaikuttavuuden tukisäätiön peruspääomaan. Lisäksi valtio pääomitti Pohjolan Rautatiet Oy:tä luovuttamalla yhtiölle Nesteen osakkeita 107 miljoonan euron arvosta.</p> <p>Vaken sijoitustoiminta ei käynnistynyt johtuen hallituksen vaihdoksesta sekä Vaken toiminnan uudelleenarvioinnista hallitusohjelman ja valmistelussa olevan omistajapolitiittisen periaatepäätöksen mukaiseksi.</p>
2. Valtion omistamat yhtiöt ovat edelläkävijöitä yhteiskuntavastuuasioissa.	
Hyvä	<p>Valtioneuvoston kanslian yritysvastuuanalyysin tulokset on työstetty kokonaisuudeksi, jossa on keskitytty erityisesti yritysvastuun hallinnan tasoon, sen strategiseen merkitykseen sekä vaikutukseen omistaja-arvoon.</p> <p>Yritysvastuun integroimista osaksi omistajastrategista työtä on toteutettu kertomusvuonna. Yhtiöt raportoivat yritysvastuutyönsä tuloksista yhtiökokouksissa sekä yritysvastuuraporteissaan. Yritysvastuuasiat ovat olennainen osa yhtiöiden ja omistajaohjauksen säännöllisiä tapaamisia.</p>
3. Kasvatetaan omistaja-arvoa pitkäjänteisesti.	

Hyvä	<p>Omistajapolitiittisen periaatepäätöksen valmistelu eteni kertomusvuonna hyvin. Periaatepäätös tullaan hyväksymään alkuvuonna 2020. Periaatepäätöksessä kuvataan myös omistajan odotukset koskien yhtiöiden riskienhallintaa. Neuvonantopalveluja koskeva puitesopimus kilpailutettiin onnistuneesti.</p> <p>Valtion omistajapolitiikasta tehtiin arviointiraportti kertomusvuonna. Arvioinnin perusteella valtion omistajaohjauksen operatiivinen toimeenpano on viimeisen vuosikymmenen aikana muuttunut ammattimaisemmaksi ja omistajaohjausta koskevat rakenteelliset uudistukset ovat toimineet hyvin.</p> <p>Kertomusvuoden aikana omistajaohjauksessa kehitettiin erityisesti hallitusten valintaprosessia. Hallitusten arviointi liitettiin aiempaa voimakkaammin osaksi yhtiökohtaista omistajastrategista työtä. Näin pystytään paremmin löytämään yhtiöiden kehitystä ja strategioita tukevaa osaamista. Keväällä 2019 valtioneuvoston kanslia nimitti omistamiensa yhtiöiden hallitukseen 155 jäsentä, joista 33 aloitti ensimmäisen kautensa. Naisia valtion nimitysvallassa olevista jäsenistä oli 43 prosenttia.</p> <p>Valtion kaikkien pörssiomistusten tuottokehitys oli markkinakehitykseen verrattuna hyvää kertomusvuonna. Kaikkien pörssiomistusten tuotto oli 24,7 prosenttia. Valtion suorassa omistuksessa olevien pörssi-yhtiöiden tuotto oli erittäin hyvä, 28,6 prosenttia¹.</p>
------	---

2.1.5 Valtioneuvoston yhteinen toimintakulttuuri ja kehittämishankkeet

Painopisteen tulostavoitteet koskevat valtioneuvoston yhteisen palvelutoiminnan ja toimintapojen kehittämistä sekä digitaalisen valtioneuvoston edistämistä.

Taulukko 5. Valtioneuvoston yhteisen toimintakulttuurin ja kehittämishankkeiden tulostavoitteiden toteutuminen

1. Palvelukohtaiset, -valikoima, -prosessit ovat tarkoituksenmukaisia mahdollistavat laadukkaasti sujuvan ydintoiminnan.	
Hyvä	<p>Valtioneuvoston yhteisten palveluiden kehittämistä ja sähköistämistä jatkettiin. Kertomusvuonna keskeisinä palvelunkehittämiskohteina oli virastopalvelujen uudistaminen, valtioneuvoston yhteisen palvelunhallintajärjestelmän palvelukategorian laajennus sekä valtioneuvoston yhteisten palveluiden laadun parantaminen.</p> <p>Virastopalveluiden uudistamiseen liittyvä valmistelutyö saatiin tehtyä. Kokonaistyö piti sisällään mm. hankesuunnittelun, toimintamallien valmistelun, henkilöstösuunnittelun, työpajoja, koulutusta, infotilaisuuksia, henkilökohtaiset kuulemistilaisuudet ennen ja jälkeen sijoittamispäätöksen, sähköisen kyselykanavan. Tuloskaudella tehty työ mahdollistaa uudistuksen toimeenpanon seuraavalla tuloskaudella (v. 2020).</p> <p>Valtioneuvoston yhteistä palvelunhallintajärjestelmää Virkkua laajennettiin sekä siinä toimivien palveluiden että loppukäyttäjien ja ns. prosessikäyttäjien määrää lisättiin. Laajenuksesta ja käyttöönotosta tehtiin hankesuunnitelma, jonka mukaisesti toimittiin ja samalla kehitettiin</p>

¹ Luku sisältää Valtion kehitys-yhtiö Vake Oy:n pörssiomistukset.

	<p>jatkuvaa palvelua. Käyttöönottosuunnitelman mukaisesti virastopalvelut, tietotekniset palvelut, ja kuljetuspalvelut suunniteltiin toteutettavaksi Virkussa.</p> <p>Kuljetuspalvelusta tehtiin tuloskaudella asiakastytytyväisyyskysely, ja saadun palautteen perusteella valtioneuvoston jäsenille annettavaa kuljetuspalvelua laajennettiin. Palvelun laajentaminen toteutettiin kehittämällä resurssi- ja työvuorosuunnittelua. Valtioneuvoston sopimuskuljetuspalvelu kilpailutettiin tuloskaudella. Kilpailutuksessa kriteerinä oli mm. ympäristöasioiden huomioiminen kaikissa tilauksen vaiheissa sekä turvallisuuteen ja asiakaspalveluun liittyvät asiat.</p> <p>Tietotukipalveluissa toteutettiin uutislähteiden esiselvitys sekä valtioneuvoston yhteinen digitaalinen kirjasto otettiin käyttöön. Julkaisutuotannossa HTML5-järjestelmän pilotointi saadaan toimittajasta johtuvista syistä viimeistelyä alkuvuodesta 2020.</p> <p>Valtioneuvoston henkilöstön yhteisen tulo-, muutos- ja lähtöprosessin käyttöönotto siirtyi. Työ jatkuu 2020.</p> <p>Lisäksi valtioneuvoston visuaalinen ilme uudistettiin. Uudistetun ilmeen ovat jo ottaneet käyttöön valtioneuvoston kanslian lisäksi myös mm. valtiovarainministeriö ja opetus- ja kulttuuriministeriö. Uuden ilmeen pohjalta on tehty kullekin hallituksen kuudelle ministerityöryhmälle yhteneväinen, mutta värimaailmaltaan erilainen visuaalinen ilme.</p>
2. Valtioneuvostolla on käytössä nykyistä yhtenäisempi henkilöstöpolitiikka.	
Hyvä	<p>Kertomusvuonna ministeriöille luotiin valtioneuvoston yhteinen osaamisen johtamisen ja kehittämisen toimintamalli. Toimintamalli ohjaa henkilöstöä, esimiehiä, johtoa ja HR-asiiantuntijoita kehittämään osaamista ja toimintatapoja kohti entistä vaikuttavammin toimivaa valtioneuvostoa.</p> <p>Esimiehenä valtioneuvostossa -tukimateriaali ja toimintamallien laadinta aloitettiin kertomusvuonna. Työ jatkuu 2020.</p> <p>Valtioneuvoston yhteisen terveydenhuollon kilpailutus toteutettiin ja yhteistyö uuden palveluntuottajan kanssa aloitettiin. Valtioneuvoston palkkausjärjestelmän esiselvitys valmistui kesällä 2019.</p>
3. Toimitilat tukevat yhteistyötä.	
Hyvä	<p>Valtioneuvoston monivuotisen toimitilasuunnitelman toteutusta jatkettiin. Tavoitteena on luoda valtioneuvostoon avointa ja verkostomaista, joustavaa työn tekemistä tukevia tilaratkaisuja.</p> <p>Valtioneuvoston juhlahuoneiston Smolnan ja Merikasarin rakennushankkeet ovat edenneet aikataulussa. Smolnassa on ollut pieni viive johtuen käyttäjälähtöisistä lisätoista ja -suunnittelusta. Meritullinkatu 10 -hankkeen suunnittelu eteni aikataulussa, mikä mahdollistaa peruskorjaushankkeen käynnistymisen vuonna 2020. VN korttelit 1&2 -hankkeen suunnittelu eteni esiselvityksestä hankesuunnitteluvaiheeseen. Hallituksen aloittamisen myötä ilmenneet tilatarpeet saatiin hoidettua hyvin.</p> <p>Edustustilojen yhtenäinen toimintamalli on luotu ja otettu käyttöön. Käyttöaste edustustiloissa on noussut tasaisesti vuodesta 2015 alkaen.</p>
4. Ministeriöillä on yhteinen, ajantasainen ja yhteismitallinen tietopohja, jota jaetaan aktiivisesti ja turvallisesti yli ministeriörajojen valmistelun ja päätöksenteon tueksi.	
Hyvä	<p>Valtioneuvoston kansliassa jatkettiin kertomusvuonna yhteisen turvallisuuden toimintamallin toimeenpanoa (turvallisuusohjeet). Kanslia on laatinut kaksi määräystä ja valmistellut niiden pohjalta vaadittavia turvallisuusohjeita yhteisen turvallisuuden toimintamallin</p>

<p>toimeenpanemiseksi. Lisäksi on aloitettu vaatimusten määrittelyn uusiminen valtioneuvoston turvallisuusjärjestelmille.</p> <p>Turvallisuusmenettelyistä laadittiin valtioneuvoston yhteinen määräys, joka otetaan käyttöön vuonna 2020.</p> <p>Tietoturvallisuuden hallintamalli otettiin käyttöön. Sen myötä tehtiin selvitys ministeriöiden tietoturvallisuuden hallinnan tilasta. Lisäksi valtion tieto- ja viestintätekniikkakeskus Valtori teki ehdotuksen valtioneuvoston kybertilannekuvan tuottamisesta. Valtioneuvoston yhteinen tietoturvakoulutus toteutettiin kokonaisuudessaan ministeriöiden käyttöön.</p> <p>Hybridianalyysin yhteyshenkilö- ja tiedonvaihtotoiminnan prosessien ja kanavien määrittäminen sekä käyttöönotto poikkihallinnollisesti eteni suunnitellusti. Kansliassa palveli vuoden aikana sisäministeriön ja puolustusministeriön hybridianalyysin yhdyshenkilöt, jotka määrittivät valtioneuvoston kanslian ja omien ministeriöidensä välistä hybridianalyysoimintaa sekä ottivat käyttöön strategisia tiedonvaihtokanavia. Yhdyshenkilöt laativat syksyllä toiminnastaan väliraportin ja kehittämissuunnitelman vuodelle 2020.</p> <p>Informaatiovaikuttamisen ja kriisiviestinnän valmiuksia nostettiin. Koulutettuna jo yli 11 000 virkamiesta, toimittajaa ja poliitikkoa. Informaatiovaikuttamisen osaaminen valtioneuvoston kansliassa saanut laajaa kansainvälistä tunnustusta. Useita vierailijaryhmiä on käynyt tutustumassa suomalaiseen osaamiseen ja koulutusta on järjestetty myös ulkomailla. Kertomusvuonna julkaistiin myös informaatiovaikuttamisen vastainen opas sekä uudistettu tehostetun viestinnän ohje häiriötilanteissa.</p> <p>Valtioneuvoston kanslia on vastannut 1.3.2015 lukien ministeriöiden asiakirja-aineistosta ja sen arkistoinnista. Valtioneuvoston kanslian tavoitteena on järjestää ministeriöiden arkistot siten, että pysyvästi säilytettävä aineisto saadaan siirrettyä Kansallisarkistoon. Järjestämistyötä on saatu edistettyä suunnitelman mukaisesti pääosan ministeriöistä (STM, OKM, LVM, TEM, VNK) kanssa ja kolmen ministeriön kanssa järjestämistyötä on jatkettu edellisvuodesta (OM, PLM, YM). Liikenne- ja viestintäministeriön ja puolustusministeriön arkiston järjestämistyö on saatu päätökseen, oikeusministeriön arkiston järjestämistyö tullaan saamaan päätökseen vuoden 2020 ensimmäisen vuosineljänneksen aikana ja muiden ministeriöiden kanssa järjestämistyö jatkuu.</p> <p>Ulkoministeriön arkiston järjestäminen on muita ministeriöitä huomattavasti laajempi kokonaisuus, jonka järjestäminen/digitointityö ei kertomusvuonna käynnistynyt.</p> <p>Kokonaisarkkitehtuurin hallintamallin mallinnus kokeiluna toteutettiin ja tulosten perusteella hallintamallin kuvausta muutettiin ohjausryhmän hyväksymänä. Kuitenkaan varsinaista hallintamallia ei otettu käyttöön vuonna 2019 vaan sen käyttöönotto siirtyi vuodelle 2020.</p> <p>Valtioneuvoston taloushallinnon yhtenäistämiseksi käynnistettiin projekti ministeriöiden taloussääntöjen yhtenäistämiseksi. Ministeriöiden taloussääntöjen laatimisen tueksi laadittiin mallitekstit, joita ministeriöt voivat hyödyntää omien taloussääntöjensä valmistelussa. Mallitekstejä valmisteltiin yhdessä muiden ministeriöiden sekä Valtiokonttorin kanssa ja niissä on pyritty laatimaan parhaiden käytäntöjen mukaisia ja yleisesti tarkoituksenmukaisia ohjeita ja tekstimalleja. Työ sai ministeriöiltä hyvin myönteistä palautetta.</p> <p>Lisäksi kertomusvuonna tuettiin ministeriöitä hankintatoimen digitalisointi -hankkeen (Handi-palvelu) läpiviemisessä. Valtioneuvoston kanslia laati yhteisiä prosessikuvauksia ja -ohjeita ministeriöille yleisten hankinta- ja ostoprosessien toteuttamiseksi. Valmistelua tehtiin ministeriöiden, Valtiokonttorin, Hanselin ja Palkeiden kanssa yhteistyössä.</p> <p>Uutta versiota esittelijän käsikirjasta valmisteltiin ja se on tarkoitus julkaista alkuvuonna 2020.</p>

5. Yhtenäisen valtioneuvoston yhtenäiset toimintamallit ja poikkihallinnollisesti kootut viestinnän resurssit..	
Hyvä	Kertomusvuonna otettiin käyttöön valtioneuvoston yhteinen visuaalinen ilme, materiaalipankki ja ohjeistus valtioneuvoston yhteiselle viestinnälle ja hallituksen uudistuksille. Kehittämistä jatketaan yhteistyöverkostoissa. Hallituksen uudistusten viestintää käsitellään säännöllisesti viestintäjohtajakokouksessa. Viestinnän käsikirja koottiin julkistettavaksi myöhäisempänä ajankohtana.
6. Valtioneuvoston tietotekninen ympäristö perustuu yhteisiin kustannustehokkaisiin ratkaisuihin ja on turvallisesti avoin (VN-PUU, VN tietoturva, UH-OKSA)	
Tyydyttävä	<p>Valtioneuvoston tietoteknisen ympäristön yhtenäistämistyötä jatkettiin. Tavoitteen keskeisinä toimenpiteinä oli suunnitelman laadinta valtioneuvoston omaksi hakemistoratkaisuksi, tietoturvaparannukset, ulkoasiainhallinnon tietoteknisen ympäristön integroiminen osaksi valtioneuvoston ympäristöä sekä ICT-palveluiden kustannustehokkuus.</p> <p>Suunnitelma valtioneuvoston omaksi hakemistoratkaisuksi ei edistynyt kertomusvuonna. Suunnittelua voidaan tehdä Valtorin Suvanto-hankeen mahdollistamassa aikataulussa ja käytännössä valtioneuvoston osalta suunnittelu voi alkaa 2020.</p> <p>Ulkoasiainhallinnon tietoteknistä ympäristöä yhtenäistettiin tietyiltä osin muun valtioneuvoston kanssa ja yhtenäistäminen jatkuu v. 2020 (sähköposti, mobiilihallinta, tietoturva). Työasemaympäristön ja siihen liittyvien taustapalveluiden yhtenäistäminen edellyttää vielä paljon ratkaisusuunnittelutyötä.</p> <p>Valtioneuvoston teknisen tietoturvallisuuden ratkaisuja kehitettiin täyttämään toimintaympäristön muutoksen tuomat vaatimukset. Valtioneuvoston verkossa otettiin käyttöön lokienhallinta- ja SIEM-ratkaisu sekä edistynyt työasemasuojaus. Valtioneuvoston ICT-varautumista, sen johtamista ja poikkeustilanteiden suorituskykyä koskeva projekti tilattiin Valtorilta kertomusvuonna, mutta resurssihaasteiden vuoksi se toteutetaan vasta v. 2020.</p> <p>Valtioneuvoston ICT-palveluiden kustannustehokkuuden tehostamisessa valtioneuvoston kanslia on riippuvainen Valtorin ICT-palveluiden tuottamisesta ja hinnoittelusta. Kokonaisuuden osalta kustannustehokkuus ei parantunut.</p> <p>Valtioneuvoston perustietotekniikkauudistus (VNPUU)-hankkeen toteutus eteni suunnitellusti ja hankkeen loppuunsaattaminen jatkuu vielä vuodelle 2020.</p>
7. Asianhallinnan toimintamallit ja prosessit ovat yhteiset, asiakirjojen jakelu toimii sähköisesti ja VAHVA on otettu ministeriöissä käyttöön.	
Tyydyttävä	<p>Valtioneuvoston yhteisen asianhallintajärjestelmän (VAHVA) 2. vaiheen käyttöönotto toteutettiin viidessä ministeriössä (VNK, TEM, STM, LVM, VM) ja järjestelmän käyttö laajeni kolmessa ministeriössä (OM, PLM, YM) kattamaan uusia toiminnallisuuksia ja integraatioita. Opetus- ja kulttuuriministeriön, maa- ja metsätalousministeriön, oikeuskanslerinviraston ja tasavallan presidentin kanslian osalta käyttöönotot siirtyivät vuodelle 2020. Valtioneuvoston kansliasta tarjottiin muutostukea järjestelmän käyttöönottaneille ministeriöille. Lisäksi VAHVAssa otettiin käyttöön hallituksen esitysten asiakirjapohjasovellus, joka on tarkoitettu ministeriöiden säädösvalmistelijoille.</p> <p>Järjestelmän tekninen käyttöönotto ja koulutukset sekä ohjeistukset saatiin vietyä läpi ja järjestelmään tehtiin käytön laajennuksen ohella käytettävyyttä parantavia toimenpiteitä. Toimintatapaohjeistuksia ja -koulutuksia tarjottiin sekä ensimmäisen vaiheen että järjestelmän käyttöönottaville ministeriöille. Suurin haaste on ollut käyttöönotetun valmisohjelmistoratkaisuun pohjautuvan VAHVA-järjestelmän välttämättömien toiminnallisuutta parantavien ja käyttäjätahokkohtaisten teknisten muutosten toteutus.</p>

	<p>Valtioneuvoston kansliassa laadittiin erityisesti valtioneuvoston yhteisistä tehtävistä toimintatapaohjeistuksia tukemaan VAHVAn käyttöä virkatyössä. Toimintatavoista järjestettiin myös koulutustilaisuuksia. VAHVAn käyttöä edistettiin ministeriökohtaisissa substanssitehtävissä ohjeistusten ja koulutusten avulla.</p> <p>VAHVA-järjestelmän käyttöönoton yhteydessä ministeriöt luopuvat ministeriökohtaisista tiedonohjaussuunnitelmistaan ja ottavat käyttöön valtioneuvoston yhteisen tiedonohjaussuunnitelman. Kertomusvuonna tiedonohjaussuunnitelmaan saatiin suunnitellusti täydennettyä käyttöönottavien ministeriöiden substanssitehtävien kuvaukset.</p> <p>Tavoitteena oli myös valtioneuvoston yhteisten toiminnallisten prosessien (mm. lainvalmistelu) digitalisointi järjestelmään. Suunnitelluista prosessien määrittelyistä saatiin toteutettua vain osa, koska VAHVA 2-hankkeen toteutus viivästyi suunnitellusta aikataulusta.</p> <p>Kertomusvuoden lopussa asetettiin virallisesti VAHVA-järjestelmän 3. vaihe, joka käsittää mm. ulkoasiainhallinnon ja PTJ:n rakentamisen VAHVAn yhteyteen. Tämä työ pääsee täysipainoisesti alkamaan vuonna 2020.</p>
8. Otetaan käyttöön vuorovaikutteiset työvälineet (Kampus)	
Hyvä	<p>Kampuksen käyttöönotot toteutettiin maa- ja metsätalousministeriössä, opetus- ja kulttuuriministeriössä sekä tasavallan presidentin kansliassa. Myös sisäministeriö käyttää Kampusta. Ulkoministeriö ja ulkoasiainhallinto ryhtyivät käyttämään Kampuksen viestinnällistä osuutta. Ulkoasiainhallinnon työtilojen siirtoprojekti jatkuu vuodelle 2020.</p> <p>Kampuksen ja sen työtyötilojen toimivuutta ja käytettävyyttä parannettiin käyttäjiltä tulleiden toiveiden perusteella. Kampuksen mobiilikäyttöä testattiin onnistuneesti pilottiryhmällä. Virtuaalityöpöytäohjelmien puiteissa tehtiin Kampus 2025 -visio, jonka pohjalta suunniteltiin tavoitteet Kampuksen jatkohankkeelle. Virtuaalityöpöytäohjelmista tehtiin loppuraportti ja hanke päätettiin.</p>
9. Digitaalinen muutostuki auttaa ministeriöitä valmistautumaan ja omaksumaan uudet toimintatavat ja välineet osaksi arkea.	
Hyvä	<p>Digitaalinen valtioneuvosto 2020 -tavoitetilaa ja sitä toteuttavien hankkeiden aiheuttamia toimintatapamuutoksia tuettiin valtioneuvoston kansliasta. Muutosjohtamisen tuen hankkeita ovat mm. VNPUU, VAHVA ja KAMPUS. Muutostukea tarjottiin ja toteutettiin suunnitelman mukaisesti. Verkkovalmennuksena toteutettiin kaksi valmennusta digiVN:stä ja muutosjohtamisesta.</p>

2.2 Valtioneuvoston kanslian tulostavoitteet

Tässä luvussa on arvioitu valtioneuvoston kanslian oman toiminnan tulostavoitteiden toteutuminen perusteluineen (arvosanat: erinomainen, hyvä, tyydyttävä, välttävä, kesken).

Taulukko 6. Valtioneuvoston kanslian -tason tulostavoitteiden toteutuminen

1. VNK:n yksiköt ottavat käyttöön vastuullaan olevissa toimintamalleissa ja käytännön toiminnassa laajasti uusia käyttöönotettuja VN-tason työvälineitä (Vahva, Kampus)	
Hyvä	<p>Kampuksen toiminnot (mm. uutiset, työtilat) on otettu valtioneuvoston kanslian yksiköissä aktiivisesti käyttöön. Yksiköiden toiminta on kuvattu Kampuksessa ja toiminnasta ja hankkeista</p>

	<p>viestitään Kampuksessa avoimesti. Yksiköt käyttävät Kampuksen työtiloja sisäisessä työskentelyssään tai ministeriöiden välisessä työskentelyssä.</p> <p>Osastoilla ja yksiköissä käytetään sähköisiä työtiloja työskentelyn tukena (Kampus/Tiimeri). Esimerkiksi kansliapäällikkökokouksen aineistot ovat henkilöstön saatavilla avoimesti työtilassa. Henkilöstöä on koulutettu ja työtilojen käyttöä tukevia ohjeita on julkaistu eri muodoissa.</p> <p>VAHVAA käytetään valtioneuvoston kanslian asianhallinnan välineenä varsin hyvin. Ministeriöön vireille tulevat viralliset asiat rekisteröidään järjestelmään systemaattisesti ja sähköinen allekirjoitus on suurelta osin käytössä, mutta kaiken valmistelun tukena järjestelmän käyttö ei ole vielä vakiintunut.</p> <p>Ministeriöille tarjottiin tukea järjestelmien yhteisestä käytöstä esimerkiksi muutosvalmentajien ja VAHVA-kummien kautta. Suunniteltu vertaileva vaikutusarviointi ei toteutunut.</p>
2. Handi-palvelun kautta tilaukset ja menot hoidetaan uuden toimintamallin mukaisesti.	
Hyvä	Rondo-järjestelmä korvattiin Handi-palvelulla lokakuussa 2019. Järjestelmävaihdokseen varauduttiin riittävällä viestinnällä ja ohjeistuksella, ja käyttöönoton tueksi toteutettiin kattava koulutus henkilöstölle ja esimiehille. Järjestelmän käyttöönotosta informoitiin kanslian johtoa säännönmukaisesti.
3. Laaditaan VNK:n selvitys- ja tutkimustoimintasuunnitelma.	
Hyvä	Valtioneuvoston kanslian omalle selvitys- ja tutkimussuunnitelmalle ei todettu tarpeita, joten suunnitelma jätettiin toteuttamasta vuonna 2019. Sen sijaan laadittiin valtioneuvoston kanslian vastuulla oleville selvitys- ja tutkimushankkeille hankintamalli, jota sovellettiin jo kertomusvuonna käytäntöön. Valtioneuvoston kanslia kilpailutti hankintamallia hyödyntäen tutkimuksen, jossa Suomi 100 -juhlavuoden merkitystä, tuloksia ja vaikutuksia tutkitaan laajemmin ja joka tukee juhlavuoden perinnön ja oppien hyödyntämistä yhteiskunnallisessa toiminnassa myös jatkossa.
4. VNK:n työyhteisössä on hyvä työilmapiiri.	
Hyvä	Käynnistettiin laaja koko organisaation yhteinen kehittämishanke, jonka aikana tuotetaan henkilöstöä ja esimiehiä osallistaen yhteiset johtamisen ja toimintakulttuurin periaatteet.

3 Vaikuttavuus

3.1 Toiminnan vaikuttavuus

Valtioneuvoston kanslian yhteiskunnallinen vaikuttavuustavoite vuonna 2019 oli *Suomi on uudistuva, välittävä ja turvallinen maa, jossa jokainen voi kokea olevansa tärkeä. Yhteiskunnassa vallitsee luottamus.*

Valtioneuvoston kanslia arvioi vaikuttavuustavoitteen toteutumista kanslian määrittelemien strategisten painopisteiden perusteella seuraavasti:

Taulukko 7. Painopisteiden toteutumien arviointi perusteluineen (arvosanat: erinomainen, hyvä, tyydyttävä, vältävä, kesken)

Painopiste: Valtioneuvoston toiminnan ja rakenteen strateginen kehittäminen	
Hyvä	<p>Vuonna 2019 toimintansa aloittavaa hallitusta varten valmisteltiin hallitusohjelman ja uudistusten rakennemalli. Malli rakennettiin siten, että valtioneuvoston kanslialla oli laaja valmius palvella uutta hallitusta sekä tietopohjan rakentamisen ja neuvotteluiden fasilitoinnin avulla. Lisäksi valmisteltiin hallituksen ensimmäinen yhteinen viestintästrategia.</p> <p>Valtioneuvoston työn tukemiseksi valtioneuvoston lainsäädäntövalmistelun suunnitelmallisuutta ja koordinaatiota vahvistettiin. Keskeisistä hallituksella valmistelussa olevista hallituksen esityksistä koottiin suunnitelma.</p>
Painopiste: Hallitusohjelman täytäntöönpano	
Hyvä	<p>Pääministeri Sipilän hallitusohjelman toteutumista arvioitiin hallituksen vuosikertomuksessa vuodelle 2018 koko hallituskauden osalta.</p> <p>Valtioneuvosto antoi valtiopäivillä 2019 eduskunnalle 109 hallituksen esitystä. Lainsäädännön arviointineuvosto antoi 5 lausuntoa valmisteilla olleista hallituksen esityksistä. Lausunnot ovat vaikuttaneet annettujen hallitusten esitysten sisältöön.</p> <p>Valtioneuvoston päätöksentekoa tuettiin tutkimustiedolla. Vuoden 2019 selvitys- ja tutkimussuunnitelmaa toimeenpantiin neljällä avoimella haulla. Selvitys- ja tutkimustoiminnan hankkeita käynnistyi 70 ja valmistui 69.</p> <p>Valtioneuvoston kanslian vastuulla ollut sosiaaliturvan uudistusta valmistellut poikkihallinnollinen TOIMI-hanke saatiin päätökseen. Hanke valmisteli yhteisiä näkemyksiä sosiaaliturvan uudistamisen perusteista ja lähtökohdista tuleville hallituskausille. Terveet tilat 2028 -hankkeen ensimmäisenä kokonaisuutena toteutusvuonna toimien painopisteet liittyivät kiinteistöjen säännöllisten kuntotarkastusten kehittämiseen ja kuntayhteistyöhön, ihmisten terveyden edistämiseen, neuvontaan ja tukeen sekä eri alojen osaamiskapeikkojen tunnistamiseen ja niihin puuttumiseen.</p>
Painopiste: Suomen EU-politiikan johtaminen	

Hyvä	<p>Suomen toimiessa puheenjohtamana neuvostossa valmisteltiin kestävän kasvun pääviestit, joissa huomio oli erityisesti sisämarkkinoiden kehittämisessä, digitalisaatiossa, osaamisessa, tutkimuksessa ja innovoinnissa sekä modernissa teollisuuspolitiikassa. Tulevaan komissioon vaikutettiin myös etenkin hyvinvointitalousteemaa eli talouden ja ihmisten hyvinvoinnin toisiaan tukevaa suhdetta esiin tuomalla. Lisäksi Suomi vaikutti sekä ennakkoon että neuvotteluvaiheessa EU:n uuteen strategiseen ohjelmaan 2019–2024. EU-puheenjohtajakausi toteutettiin tuloksellisesti ja kustannustehokkaasti. Edistystä saavutettiin kaikissa kansallisen puheenjohtajuusohjelman painopisteissä</p> <p>Kertomusvuoden keskeisiä horisontaalisia saavutuksia olivat erityisesti EU:n oikeusvaltiovälineiden vahvistaminen ja ennakoiva lähestymistapa oikeusvaltio-ongelmiin, luvut sisältävä neuvottelulaatikko pohjaksi neuvotteluihin EU:n tulevasta rahoituskehiksestä (MFF) 2021–2027, ilmastoneutraaliustavoite 2050 sekä kokonaisvaltaisen turvallisuuden edistäminen muun muassa hybridiuhkien vastaista työtä kehittämällä.</p>
Painopiste: Valtion aktiivinen ja selkeä omistajapolitiikka	
Hyvä	<p>Valtion kaikkien pörssiomistusten arvonkehitys oli markkinakehitykseen verrattuna hyvää kertomusvuonna. Kaikkien pörssiomistusten tuotto oli 24,7 prosenttia, valtion suorassa omistuksessa olevien yhtiöiden 28,6 prosenttia. Valtion osakevarallisuutta luovutettiin kertomusvuonna yhteensä 262 miljoonan euron arvosta eri käyttö-tarkoituksiin. Solidium Oy jakoi pääomanpalautuksena omistamiaan osakkeita valtiolle yhteensä 155 miljoonan euron arvosta.</p> <p>Valtioneuvoston kanslian saama osinkosumma oli 1 300 miljoonaa euroa. Tuloutustavoitteesta (1 925 milj. euroa) jäätin johtuen siitä, että osakkeiden myyntiprojekteja ei käynnistetty kertomusvuonna.</p> <p>Yritysvastuun integroimista osaksi omistajastrategista työtä vahvistettiin kertomusvuonna. Yhtiöt raportoivat yritysvastuutyönsä tuloksista yhtiökokouksissa sekä yritysvastuuraporteissaan. Yritysvastuuasiat ovat olennainen osa yhtiöiden ja omistajaohjauksen säännöllisiä tapaamisia. Hallitusten arviointi liitettiin aiempaa voimakkaammin osaksi yhtiökohtaista omistajastrategista työtä.</p>
Painopiste: Valtioneuvoston yhteinen toimintakulttuuri ja kehittämishankkeet	
Hyvä	<p>Valtioneuvoston yhteisillä palveluilla pyrittiin mahdollistamaan ministeriöiden sujuva ydintoiminta. Virasto- ja kuljetuspalveluiden uudistamisella parannettiin palveluiden laatua ja niistä saatua palvelukokemusta. Palvelunhallintajärjestelmä Virkkua laajennettiin uusiin palveluihin.</p> <p>Valtioneuvoston yhteisten työvälineiden (asianhallinta, intranet ja työryhmätilat) käyttöönotot vahvistavat tiedon avoimuutta ja verkostomaista työskentelyä. Valtioneuvoston yhteinen intranet Kampus otettiin käyttöön kaikissa ministeriöissä. Intranet kuitenkin edellyttää jatkotyötä käytettävyyden parantamiseksi. Valtioneuvoston yhteisen asianhallintajärjestelmä VAHVAn käyttöönottoja jatkettiin. Valmisohjelmistoratkaisuun pohjautuvan järjestelmän välttämättömien toiminnallisuutta parantavien ja käyttäjätahokohtaisten muutosten toteutusten tekninen haastavuus on viivästyttänyt käyttöönottoja ja aiheuttanut kustannuspainetta.</p> <p>Valtioneuvoston monivuotisen toimitilasuunnitelman toteutusta jatkettiin. Valtioneuvoston juhlahuoneiston Smolnan ja Merikasarmen rakennushankkeet etenivät, samoin Meritullinkatu 10 -hankkeen suunnittelu. VN korttelit 1&2 -hankkeen (VN-linna, Valtioneuvostokortteli) suunnittelu eteni esiselvityksestä hankesuunnitteluvaiheeseen.</p>

3.2 Siirto- ja sijoitusmenojen vaikuttavuus

Puoluetoinnin tukeminen

Puoluelain (10/1969) 9 §:n sekä puolueiden toiminnan tukemiseen myönnettävistä avustuksista annetun asetuksen (27/1973) 1 §:n mukaisesti voidaan eduskunnassa edustettuina oleville puolueille myöntää avustusten säännöissä ja yleisohjelmissa määritellyn julkisen toiminnan tukemiseen valtion talousarvion rajoissa. Avustus jaetaan puolueiden viimeksi toimitetuissa eduskuntavaaleissa saamien edustajanpaikkojen lukumäärän suhteessa. Vuoden 2019 talousarviossa momentille 23.20.50. (Puoluetoinnin tukeminen) myönnettiin kokonaisuudessaan 29 635 000 euroa.

Määrärahaa 29 486 825 euroa on tarkoitettu käytettäväksi puolueiden poliittisen toiminnan tukemiseen sekä puolueiden tiedotustoiminnan ja viestinnän tukemiseen. Tästä 5 prosenttia on tarkoitettu puolueille naisten poliittiseen toimintaan sekä samoin 5 prosenttia puolueille niiden piirijärjestöjen toimintaan samojen perusteiden mukaisesti kuin edellä mainitut avustukset. Määrärahaa saa käyttää 148 175 euroa avustuksena Ahvenanmaan maakuntahallitukselle poliittisen toiminnan ja tiedotustoiminnan tukemiseen Ahvenanmaan maakunnassa.

Taulukko 8. Puoluetuen jakautuminen kansanedustajapaikoittain (euroa)

Puolue	Edustajien määrä 1–4/2019	Poliittisen toiminnan tuki 1–4/2019 (€)	Edustajien määrä 5–12/2019	Poliittisen toiminnan tuki 5–12/2019 (€)	Yhteensä vuonna 2019 (€)
Suomen keskusta r.p.	49	2 420 192	31	3 062 283	5 482 475
Perussuomalaiset r.p.	38	1 876 883	39	3 852 550	5 729 433
Kansallinen Kokoomus r.p.	37	1 827 492	38	3 753 767	5 581 259
Suomen Sosialidemokraattinen Puolue r.p.	34	1 679 317	40	3 951 333	5 630 650
Vihreä Liitto r.p.	15	740 875	20	1 975 667	2 716 542
Vasemmistoliitto r.p.	12	592 700	16	1 580 533	2 173 233
Svenska Folkpartiet i Finland r.p.	9	444 525	9	889 050	1 333 575
Suomen Kristillisdemokraatit r.p.	5	246 958	5	493 917	740 875
Liike Nyt r.p. (1)			1	23 461	23 461
Yhteensä	199	9 828 942	199	19 582 561	29 411 503
Ahvenanmaan maakuntahallitus	1	49 392	1	98 783	148 175

- 1) Liike Nyt r.p. on rekisteröity puolueeksi 14.11.2019 ja se on tehnyt eduskunnan puhemiehelle puoluelain (10/1969) 9 §:n 2 momentissa tarkoitetun ilmoituksen 21.11.2019, minkä ajankohdan jälkeen se on oikeutettu puoluelain 9 §:n 1 momentin mukaiseen avustukseen. 12.12.2019 VN on myöntänyt valtionavustuksen 23 461 euroa 1.11.-31.12.2019. Liike Nyt r.p. on hakemuksessaan ilmoittanut, ettei sillä ole piirijärjestöjä, eikä sille näin ollen ole jaettu piirijärjestöjen toimintaan tarkoitettua 5 prosentin osuutta.

Suomi 100

Vuosien 2015–2018 talousarvioiden mukaan Suomi 100 momentin 23.90.26 määrärahaa voidaan käyttää Suomi 100 -juhlavuoden suunnittelusta ja toteutuksesta aiheutuvien menojen maksamiseen harkinnanvaraisena valtionavustuksena.

Vuonna 2019 Suomi 100 -määrärahasta myönnettiin valtionavustus Intervisio Oy:lle Koivisto -dokumenttisarjan tuotantoon. Hankkeen toteutuminen oli osa Suomen itsenäisyyden satavuotisuuden juhlintaa ja huomioimista. Dokumenttisarjan toteutus oli jatkumo Suomi 100 -hankkeen aikana toteutetuille itsenäisyyden ajan tapahtumiin ja Suomen valtion historian merkkiphenkilöihin liittyneisiin hankkeisiin.

Dokumenttisarjassa kuvatut Presidentti Koiviston elämänvaiheet linkittyivät Suomen itsenäisyyden ajan eri vaiheisiin ja dokumentti kuvasi samalla koko Suomen itsenäisyyden aikaa. Valtionavustusta myönnettiin hankkeelle yhteensä 0,03 miljoonaa euroa ja se maksettiin hankkeelle kahdessa erässä vuonna 2019. Avustuksen erät maksettiin hankkeelle toteutuneita kustannuksia vastaan ilman ennakkomaksua.

4 Toiminnallinen tehokkuus

Luvussa on esitetty valtioneuvoston kanslian henkilötyövuosi- ja kustannuskehitystä valtioneuvoston kanslian tehtäväkokonaisuuksittain. Lisäksi luku sisältää tiiviin kuvauksen valtioneuvoston kanslian maksullisen toiminnan ja yhteisrahoitteisen toiminnan sisällöstä.

4.1 Toiminnan tuottavuus ja taloudellisuus

Valtioneuvoston kanslian taulukossa 9. esittämät kustannukset sisältävät kaikki kanslian toiminnan määrärahamomentit ja ne on esitetty kanslian tehtäväkokonaisuuksittain.

Kustannusten jako on toteutettu jakamalla ensin aiheuttamisperiaatteen mukaiset kustannukset suoraan kanslian omille tehtäväkokonaisuuksille. Tukipalvelujen kustannukset on kohdistettu aiheuttamisperiaatteen sekä eri kustannuslajeille määriteltyjen jakoperiaatteiden mukaisesti koko valtioneuvostolle sekä suoraan kanslian omalle toiminnalle. Kanslialle kuuluva osuus koko valtioneuvoston yhteisistä palveluista sekä omista tukipalveluista on kohdistettu kanslian omille tehtäväkokonaisuuksille työajankohdennuksen perusteella. Alla olevassa taulukossa esitetyt henkilövuodet sisältävät myös vyörytetyn työajan osuuden.

Taulukko 9. Valtioneuvoston kanslian kustannukset vuosina 2017–2019

(1000 €)	2017 vyörytetyt		2018 vyörytetyt		2019 vyörytetyt		muutos 2018–2019
	htv	euroa	htv	euroa	htv	euroa	
Pääministerin avustaminen valtioneuvoston johtamisessa	74,1	13 766	75,5	12 065	95,3	22 460	86 %
EU -asioiden valmistelu ja yhteensovittaminen	43,5	6 731	59,8	9 402	162,7	32 468	245 %
VN viestintä ja viestinnän yhteensovittaminen	25,8	3 915	26,6	3 765	13,9	3 148	-16 %
VN organisointi, hallituksen toiminta	48,5	7 028	45,4	8 411	27,7	5 779	-31 %
Valtion yhtiöiden omistajapolitiikka	27,0	4 469	23,4	3 701	17,7	3 014	-19 %
VN selvitys- ja tutkimustoiminta	14,9	11 049	19,1	12 472	8,6	11 009	-12 %
Suomi 100 juhluvuoden valmistelu	17,1	5 079	2,9	3 093	0,1	225	-93 %
Ministeriön muut erityistehtävät	2,0	2 222	5,4	2 370	6,5	2 598	10 %
VN yhteiset hallinto- ja palvelutehtävät (ei VNK)	329,7	95 011	381,3	94 867	325,7	89 995	-5 %
VNK kustannukset yhteensä *)	582,5	149 270	639,5	150 146	658,3	170 696	14 %
*) Sisältää laskennallisia korkoja		0,0		0,0		11,9	

Pääministerin avustamiseen valtioneuvoston johtamisessa liittyvä kustannusten lisäys johtui pääosin ministereiden, valtiosihteerien ja erityisavustajien lukumäärän muutoksista aiheutuneista palkkausmenoista sekä muista tukipalveluiden kustannuksista. Kustannusten kasvua selittää myös kertomusvuonna tapahtuneet hallitusvaihdokset, kun valtioneuvoston kanslia tuki hallituksen muodostamista ja avusti pääministeriä valtioneuvoston johtamisessa.

EU -asioiden valmistelun ja yhteensovittamisen kustannusten lisäys johtui Suomen EU-puheenjohtajuuskauden valmistelusta ja läpiviennistä. Kustannuslisäys koostuu EU-puheenjohtajakauden lisähenkilöstön palkkausmenoista, valmennus- ja matkustusmenoista, Finlandia-talolle suoritetuista kokousten ja seminaarien järjestelymaksuista sekä kokousjärjestelyiden vaatimista tukipalveluista.

VN viestinnän ja viestinnän yhteensovittamisen kustannusten lasku selittyy pääosin Suomen EU-puheenjohtajakaudesta riippuvien viestinnän suoritteiden tuottamisesta. EU-puheenjohtajuuskaudesta johtuen valtioneuvoston kanslian viestintäosaston työpanosta käytettiin merkittävästi EU-asioiden valmisteluun ja yhteensovittamiseen liittyviin toimintoihin.

Valtioneuvoston organisointiin ja hallituksen toimintaedellytysten järjestämiseen liittyvät tehtävät koostuvat päätöksenteon asiantuntijapalveluista ja strategisesta tuesta, lainsäädännön arvioinnista ja kehittämisestä, hallituspolitiikan koordinaatiosta sekä taloudellisten ulkosuhteiden hoitamisesta ja maakuvaviestinnästä. Tehtäväalueen kustannukset laskivat kertomusvuonna, minkä keskeinen selittäjä on vuoden aikana tapahtuneet hallitusvaihdokset. Hallitusvaihdokset näkyvät valtioneuvoston yleisistunnon valtioneuvostossa tekemien päätösten määrän laskuna, mistä aiheutuu lasku päätöksenteon asiantuntijapalveluissa ja lainsäädäntöarvioiden määrässä. Vertailuvuonna 2018 kustannuksia kasvattivat hallituksen puoliväliriihessä kanslian vastuulle annettujen poikkihallinnollisten hankkeiden toimeenpano (Terveet tilat 2028 -toimintaohjelma, TOIMI-hanke sekä ekosysteemifoorumi).

VN selvitys- ja tutkimustoiminnan kustannukset pysyivät suurin piirtein samalla tasolla kuin edellisvuonna. Valtioneuvoston selvitys- ja tutkimustoiminnan eri painopistealueisiin kohdistuvia menoja on avattu tarkemmin alla olevassa *taulukossa 12*.

Suomi 100 juhluvuoden valmistelun kustannukset koostuivat pääosin kanslian koordinaatiovastuulla olleeseen Hallitusmuoto 100 -juhlavuoteen liittyvistä menoista. Kustannukset sisälsivät myös Suomi 100 -juhlavuoden viimeistelytyöiden menoja.

Ministeriön erityistehtävät sisältävät mm. valtion virkamiehille ja muille lunastuksetta annettavien kunniamerkkien kustannusten korvaukset, Euroopan hybridiuhkien torjunnan osaamiskeskuksen jäsenmaksun sekä valtiollisten hautajaisten järjestämiseen liittyvät menot sekä ministeriön toimialan ohjauksen ja seurannan.

Valtioneuvoston kanslian tehtäväkokonaisuuksille vyörytettyjen tukipalvelujen osuudet käyvät ilmi alla olevasta taulukosta.

Taulukko 10. Vyörytetyt tukipalvelut ja niiden osuus kokonaiskustannuksista 2017–2019

(1000 €)	2017		2018		2019	
	Euroa	%	Euroa	%	Euroa	%
Pääministerin avustaminen valtioneuvoston johtamisessa	8 959	65 %	7 531	62 %	9 585	43 %
EU -asioiden valmistelu ja yhteensovittaminen	3 817	57 %	5 967	63 %	10 342	32 %
VN viestintä ja viestinnän yhteensovittaminen	2 287	58 %	2 653	70 %	1 340	43 %
VN organisointi, hallituksen toiminta	3 979	57 %	4 527	54 %	2 655	46 %
Valtion yhtiöiden omistajapolitiikka	2 041	46 %	2 334	63 %	1 176	39 %
VN selvitys- ja tutkimustoiminta	1 453	13 %	1 908	15 %	833	8 %
Suomi 100 juhluvuoden valmistelu	1 267	25 %	289	9 %	5	2 %
Ministeriön muut erityistehtävät	128	6 %	541	23 %	569	22 %
VN yhteiset hallinto- ja palvelutehtävät	95 011	100 %	94 867	100 %	89 995	100 %
VNK kustannukset	118 942	80 %	120 617	80 %	116 500	68 %

Kertomusvuonna valtioneuvoston kanslian tuottamien tukipalveluiden kustannukset laskivat kokonaisuudessaan edellisestä vuodesta. Kustannusten laskuun vaikutti erityisesti Merikasarmien peruskorjaushanke, jonka myötä toimipisteiden määrä kertomusvuonna aleni, tilatehokkuus parantui ja toimitilojen vuokratkustannukset laskivat. Kustannusten laskua selittää myös vaalivuosi ja hallitusvaihdokset, mikä näkyi erityisesti ruotsin säädöskäynnösten normaalia alhaisempaan määrään. Lisäksi valtioneuvoston perustietotekniikkauudistus (VNPUU)-hankkeen toteutuksen eteneminen loppuunsaattamisvaiheeseen laski tietohallintopalveluiden kokonaiskustannuksia, vaikka tietotekniikan ja tietojärjestelmien jatkuvan palvelun kustannukset kasvoivat vertailuvuoteen 2018 nähden.

Alla olevassa taulukossa on kuvattuna valtioneuvoston kanslian toimintamenojen jakautuminen tehtävittäin vuosina 2017–2019.

Taulukko 11. Valtioneuvoston kanslian toimintamenojen jakautuminen vuosina 2017–2019

	2017	2018	2019
VN johtaminen ja politiikkavalmistelu	1 434	1 853	1 920
VN yhteiset hallinto- ja palvelutehtävät	96 885	95 029	90 638
- Toimitilavuokrat	36 122	34 328	33 149
- Toimitilapalvelut ja turvallisuus	14 532	12 707	11 997
- Tietohallintopalvelut	39 026	40 225	38 070
- Muut tukipalvelut	7 205	7 769	7 421
Henkilöstömenot	30 269	31 289	32 812
Toimintamenot brutto	128 589	128 171	125 370
Tuotot	-2 552	-1 450	-2 276
Toimintamenot netto	126 037	126 721	123 094

Valtioneuvoston selvitys- ja tutkimustoiminnan määrärahoihin tuotetaan tietoa valtioneuvoston päätöksenteon tueksi. Valtioneuvoston hyväksymässä selvitys- ja tutkimussuunnitelmassa määritellään vuosittain tutkimuksen teemat ja painopistealueet. Alla olevassa taulukossa on kuvattuna selvitys ja tutkimustoiminnan hankkeiden määrärahat ja niiden käyttö painopisteittäin vuonna 2019.

Valtioneuvoston selvitys- ja tutkimustoiminnan (VN TEAS) määrärahat ovat kolmevuotista siirtomäärärahaa ja hankkeiden kesto vaihtelee puolesta vuodesta kolmeen vuoteen. Vuonna 2019 käytettiin myös vuosina 2017 ja 2018 hankkeille myönnettyä määrärahaa, mutta nämä on jätetty pois alla olevasta taulukosta painopistealueiden eroavaisuuden vuoksi.

Taulukko 12. Valtioneuvoston selvitys- ja tutkimustoiminnan hankkeet hallituksen painopisteittäin vuonna 2019

VN TEAS -hankkeet (1 000 euroa)	lkm	2019 ² Sidottu	Maksettu
Kestävän talouden Suomi	2	200	
Hiilineutraalius, luonnon monimuotoisuus sekä asuntopolitiikka	6	1 106	
Turvallinen oikeusvaltio Suomi, sen kehittäminen ja puolustuspolitiikka	3	610	
Luottamuksen ja tasa-arvoisten työmarkkinoiden Suomi	3	468	
Oikeudenmukainen, yhdenvertainen ja mukaan ottava Suomi			
Osaamisen, sivistyksen ja innovaatioiden Suomi	1	100	
Ohjaustavat	1	200	

² Vuonna 2019 käynnistyneet hankkeet ovat pääosin kesken ja maksuerät toteutuvat vuosina 2020 ja 2021.

Vuoden 2019 selvitys- ja tutkimussuunnitelman mukaiset painopistealueet:			
I Hyvinvointi, yhdenvertaisuus ja osallisuus	11	2 134	776
II Ympäristö, luonnonvarat ja puhtaat ratkaisut	9	1 250	1 019
III Kestävästi kilpailukykyinen Suomi	6	905	543
IV Kansallinen ja globaali turvallisuus	4	550	336
V Kestävä alue- ja kaupunkikehitys	4	650	310
VI Kehittyvä ja kestävä julkishallinto	5	573	367
VII Muut painopistealueet			
Yhteensä	55	8 745	3 351

4.2 Maksullisen toiminnan tulos ja kannattavuus

Valtioneuvoston kanslian maksullinen toiminta koostuu pääosin valtioneuvoston hallintoyksikön tukipalvelujen mynnistä virastojen ja laitosten välillä sekä valtioneuvoston julkaisujen verkkokirjakaupan mynnistä. Näistä kanslian verkkokirjakaupan julkaisujen myynti on liiketaloudellista maksullista toimintaa.

Valtioneuvoston kanslian maksullisen toiminnan tuotot ovat kertomusvuonna pysyneet edellisen vuoden tasolla. Vuonna 2019 maksullisen toiminnan tuotot olivat 0,803 miljoonaa euroa, kun ne vuonna 2018 olivat 0,813 miljoonaa euroa. Suurin osuus maksullisen toiminnan tuotoista oli valtioneuvoston hallintoyksikön myymät tietojärjestelmä- ja tietotekniikkapalvelut, joiden tuotot kertomusvuonna olivat 0,376 miljoonaa euroa. Toinen merkittävä erä on kiinteistöhallinto-, toimisto-, posti-, vartiointi- ja muut virastopalvelut, joiden osuus vuonna 2019 oli 0,353 miljoonaa euroa.

4.3 Yhteisrahoitteisen toiminnan tulos ja kannattavuus

Valtioneuvoston kanslian saamat yhteisrahoitteisen toiminnan tuotot jäivät alle 1 miljoonan euron, joten kustannusvastaavuuslaskelmaa ei esitetä toimintakertomuksessa.

Valtioneuvoston kanslian yhteisrahoitteisen toiminnan tuotot vuonna 2019 olivat yhteensä 0,439 miljoonaa euroa. Pääosa yhteisrahoitteisen toiminnan tuotoista tuli Huoltovarmuuskeskuksen kanssa toteutetusta vaalivaikuttamisen koulutusohjelman yhteiskunnallisesta viestintäkampanjasta, yhteensä 0,239 miljoonaa euroa. Sitran kanssa toteutetusta yhteistyöhankkeesta Sitran elämäntapatestin ja 100 fiksua arjen

tekoa -palveluiden integroimiseksi valtioneuvoston kanslian Sitoumus2050 - verkkopalveluun, kertyi yhteisrahoitteisen toiminnan tuottoja yhteensä 0,149 miljoonaa euroa. Lisäksi valtioneuvoston kanslialle kertyi yhteisrahoitteisen toiminnan tuottoja EU:lta 0,051 miljoonaa euroa EU Council Presidency -konekäännöshankkeesta.

5 Tuotokset ja laadunhallinta

Luvun 5.1. alkuosassa on esitetty valtioneuvoston kanslian suoritteiden määrät hallituksen kokouksien, viestinnän, arvonimien ja matkustuksen osalta. Lisäksi on avattu lyhyesti valtion osakeomistuksesta kertyneitä osinkotuloja ja pääoman palautuksia. Jäljempänä on esitetty valtioneuvoston kanslian suoritteiden määrät valtioneuvoston yhteisten hallinto- ja palvelutehtävien osalta.

5.1 Suoritteiden määrät ja aikaansaadut julkishyödykkeet

Hallituksen kokoukset

Taulukkoon 13 on koottu hallituksen päätöksentekoa ja muuta toimintaa tukevat istunnot ja neuvottelut. Lakisääteisistä ministerivaliokunnista valtioneuvoston kanslia järjestää ja koordinoi EU-ministerivaliokunnan kokoukset.

Valtioneuvoston yleisistunnon ja tasavallan presidentin valtioneuvostossa tekemät päätökset on jaoteltu taulukkoon asiatyypeittäin. Taulukon luvut ”lakien vahvistus” ja ”asetukset” kertovat esiteltyjen asioiden lukumäärän, eivät vuoden aikana annettujen lakien ja asetusten todellista määrää, joka on suurempi. Tasavallan presidentin esittelyyn päätettäväksi tulevat asiat on pääsääntöisesti käsitelty ensin valtioneuvoston yleisistunnossa ja tasavallan presidentti tekee päätökset yleisistunnon ratkaisuehdotuksesta. Osan asioista tasavallan presidentti ratkaisee ilman yleisistunnon ennakkokäsittelyä. Tällaisia ovat esimerkiksi armahdusasiat ja eräät Ahvenanmaan itsehallintoa koskevat asiat. Valtioneuvoston yleisistuntojen päätöksissä hallituksen esitysten määrä on laskettu kalenterivuoden mukaan. Eduskunnassa hallituksen esitykset tilastoidaan valtiopäivittäin.

Taulukko 13. Hallituksen kokousten, valtioneuvoston yleisistunnon ja tasavallan presidentin valtioneuvostossa tekemien päätösten lukumäärät 2017–2019

(lkm)	2017	2018	2019	Muutos 2018/2019
Hallituksen kokoukset				
Yleisistunto (lkm)	59	55	56	+1
Tasavallan presidentin esittelyt (lkm)	25	25	28	+3
EU-ministerivaliokunta (lkm)	27	30	29	-1
Hallituksen neuvottelut (lkm)	17	17	12	-5
Hallituksen iltakoulut ja strategiaistunnot (lkm)	13	9	11	+2
Valtioneuvoston yleisistunnon päätökset				
Henkilöstöasiat	222	230	268	+38
Valtioneuvoston asetus	259	260	214	-46
Hallintopäätökset	18	23	26	+3
Periaatepäätökset/suunnitelmat	21	15	11	-4
Sivuelinorganisaatiot	94	86	103	+17
Taloudellinen ohjaus	43	54	46	-8
Lupa-asiat	31	24	29	+5
Selonteko/tiedonannot EK:lle	8	9	5	-4
Eduskunnan kirjelmät	22	18	27	+9
TP/hallitus	34	29	50	+21
Valtioneuvoston kirjelmä	73	104	19	-85
Kv.- ja EU-asioita	35	41	48	+7
Hallituksen esitys	203	326	113	-213
Muut	6	3	6	+3
Yhteensä	1 069	1 222	965	-257
Tasavallan presidentin valtioneuvostossa tekemät päätökset				
Lakien vahvistus	191	183	227	+44
Asetukset	6	4	3	-1
Henkilöstöasiat	127	105	98	-7
Kansainväliset asiat	49	58	62	+4
Ahvenanmaan asiat	19	18	22	+4
Valtioneuvostoa koskevat	3	1	4	+3
Armonanomukset	12	9	6	-3
Julkiset arvonnannon osoitukset	7	5	5	
Muut	4	7	7	
Yhteensä	418	390	434	+44

Viestintä

Uudelle hallitukselle laadittiin valtioneuvoston kanslian johdolla viestintästrategia ja viestinnän malli hallituksen isojen uudistusten viestinnälle. Strategiaa ja mallia uudistusten viestinnästä tehdään valtioneuvoston kanslian johtamana.

Valtioneuvoston kanslian johdolla suunniteltiin myös yhteinen visuaalinen ilme uudistuksille ja valtioneuvoston koko ilme uudistettiin. Näistä tehtiin myös materiaalipankki ja ohjeistus kaikkien käyttöön. Uuden valtioneuvoston visuaalisen ilme pohjan ottivat käyttöön myös valtiovarainministeriö sekä opetus- ja kulttuuriministeriö.

Valtioneuvoston kanslia otti käyttöön uusia analytiikkatyökaluja sosiaalisen median, median ja verkkopalveluiden käytön seuraamiseen. Analytiikkatietoja käytettiin viestinnän kehittämiseen erityisesti sosiaalisessa mediassa, ja seuraajamäärien kasvu näissä kanavissa oli huomattavaa. Valtioneuvoston Twitter-tilien seuraajamäärä lisääntyi 20 prosenttia ja Instagram-tilin peräti 718 prosenttia. Facebookia käytettiin lähinnä tapahtumista viestimiseen, ja siellä seuraajien määrä lisääntyi 155 prosenttia.

Erytisen hyvää palautetta viestintä sai sosiaalisen median sekä kuvien ja videoiden aktiivisesta käytöstä hallitusneuvottelujen ja suurien tapahtumien viestinnässä. Suoria Periscope-lähetyksiä välitettiin hallitusneuvottelujen johdon medialle antamista ovensuuhaastatteluista yli 50. Viestinnän ottamia kuvia tarjottiin valtioneuvoston Flickr-tilillä yhä useammasta tilaisuudesta, ja niitä julkaistiin yhä enemmän myös medioiden sivuilla. Tarjottujen Flickr-albumien määrä kasvoi lähes 40 prosenttia.

Valtioneuvoston verkkosivuilla käyntien määrä kasvoi lähes 60 prosenttia. Tiedotteiden ja uutisten määrä pysyi jotakuinkin samana, mutta niiden sisältöä jaettiin aiempaa enemmän edelleen toimitettuina sosiaalisen median kanavilla. Kanslian toimialan tiedotteista suurin yksittäinen ryhmä oli valtioneuvoston tutkimus- ja selvitystoiminnan (VN TEAS) raporteista tehnyt tiedotteet, joita julkaistiin kieliversioineen lähes 240.

Valtioneuvoston mediapalveluun rekisteröityneiden määrä oli 1 241, jossa kasvua edelliseen vuoteen oli 17 prosenttia. Taulukossa 14 on esitetty viestinnän suoritteiden ja eri medioiden seuraajien sekä kävijöiden lukumääriä vuosina 2017–2019.

Taulukko 14. Viestinnän suoritteiden lukumääriä v. 2017–2019

	2017	2018	2019	Muutos 2018/2019
Tiedotteet	1 215	1 220	1 255	+3 %
Tiedotustilaisuuudet ja ovensuuhaastattelut	73	70	107*	+53 %
Suorat lähetykset ja niiden tallenteet	65	75	56	-25 %
valtioneuvosto.fi käynnit	1 391 983	1 501 519	2 400 000**	+59 %
vnk.fi käynnit	337 853	489 827	510 000**	+4 %
Valtioneuvoston mediapalveluun rekisteröityneet käyttäjät	912	1 064	1 241	+17 %
Valtioneuvoston Twitter-tilien seuraajat	62 650	73 400	88 500 ***	+20 %
Valtioneuvoston Instagram-tilin seuraajat		1 466	12 000	+718 %
Valtioneuvoston Facebook-tilin seuraajat		780	1 985	+155 %
Valtioneuvoston YouTube-tilin seuraajat		321	543	+69 %
Kuva-albumit Flickrissä	119	88	125	+37 %

* Näistä hallitusneuvottelujen yhteydessä järjestettyjä ovensuuhaastatteluja 52.

** Analytiikkatyökalun sopimuksen uudistamisen vuoksi luvut ajanjaksolta 1.1.-15.3.2019 perustuvat arvioon.

*** Suomen- ja ruotsinkieliset Twitter-tilit yhdistettiin.

EU-puheenjohtajakauden viestintä 1.7.–31.12.2019

Puheenjohtajakauden kanavat tavoittivat puheenjohtajakausille tyypillisen tai tavallista suuremman kävijämäärän. Verkkosivustolla vieraili koko kauden aikana noin 400 000 kävijää. Viisikielisellä sivustolla julkaistiin muun muassa 44 kolumnia kaikista ministeriöistä, 40 kauden agendaavaavaa taustoitusta sekä 450 tapahtumaa.

Twitterissä EU2019FI-tilillä oli noin 14 350 seuraajaa, kun tavallinen määrä on vajaa 10 000 seuraajaa kauden päättyessä. Taulukossa 15 on esitetty Suomen EU-puheenjohtajakaudesta riippuvien viestinnän suoritteiden lukumääriä vuonna 2019.

Taulukko 15. Suomen EU-puheenjohtajakauden vuoksi tuotettujen viestinnän suoritteiden lukumääriä 2019

	2019
eu2019.fi käynnit	387 238
EU2019FI Twitter-tilin seuraajat	14 350
EU2019FI Instagram-tilin seuraajat	2 200
Kuva-albumit Flickrissä	23
Videot YouTubessa	44

Arvonimet

Valtioneuvoston kanslia valmistelee tavanomaisesti kaksi kertaa vuodessa tasavallan presidentin päätettäväksi arvonimiesityksiä. Esitykset käsitellään ensin tasavallan presidentin nimittämässä ja pääministerin johtamassa arvonimilautakunnassa. Käsitelyssä sovelletaan tasavallan presidentin asetusta arvonimistä (381/2000). Arvonimipäätöksistä suoritetaan veroa 1.1.2002 voimaan tulleen arvonimistä suoritettavasta verosta (1388/2001) annetun lain mukaisesti.

Taulukko 16. Arvonimilautakunnalle esitettyjen ja myönnettyjen arvonimien lukumäärät sekä verokertymä 2017–2019

	2017	2018	2019	Muutos 2018/2019
Arvonimilautakunnalle esitetyt (lkm)	273	213	181	-32
Myönnetyt arvonimet (lkm)	218	154	137	-17
Verokertymä (euroa)	1 664 830	1 065 320	868 710	-196 610

Valtion osakeomistuksesta kertyvät osinkotulot ja pääoman palautukset

Valtioneuvoston kanslian saama osinkosumma kasvoi 1300 (1267) miljoonaan euroon. Kehitys oli hyvää ottaen huomioon sen, että Valtion kehitysyhtiö Vake sai vuoden 2018 lopussa toteutettujen yhtiösiirtojen myötä vuonna 2019 osinkotuloja 72 (0) miljoonaa euroa, jotka pienensivät osaltaan valtion osinkotuloja. Myyntiprojekteja ei käynnistetty kertomusvuonna.

Kokonaisuudessaan valtion yhtiöomistuksista kertyi tuloja 1 536 (2 549) miljoonaa, josta 102 miljoonaa euroa liittyi Pohjolan Rautatiet Oy:n tuloutukseen valtiolle.

Solidium Oy jakoi pääomanpalautuksena omistamiaan osakkeita valtiolle yhteensä 155 miljoonan euron arvosta. Osakkeita käytettiin Vimana Oy:n ja Oppiva Invest Oy:n pääomittamiseen ja Tutkimuksen vaikuttavuuden tukisäätiön peruspääomaan. Lisäksi valtio pääomitti Pohjolan Rautatiet Oy:tä luovuttamalla yhtiölle Nesteen osakkeita 107 miljoonan euron arvosta.

Taulukko 17. Koko valtion osakeomistuksista kertyneet osingot ja myyntitulot sekä pääoman palautukset 2017–2019

	2017	2018	2019	Muutos 2018/2019
Osingot milj. €	1 460	1 409	1 432	23
Myyntitulot milj. €		1 035		-1 035
Pääoman palautukset milj. €	385	4	104	100

Valtioneuvoston yhteisten hallinto- ja palvelutehtävien suoritteet

Valtioneuvoston hallintoyksikön palvelut koostuvat muun muassa virasto-, toimitila-, kuljetus-, kirjasto- ja tietotukipalveluista, käännös- ja kielipalveluista, turvallisuus-, tietotekniikka-, tietojärjestelmä-, tiedonhallinta- ja julkaisutuotantopalveluista sekä valtioneuvoston sisäisestä viestinnästä.

Jäljempänä esitetyistä taulukoista ilmenee valtioneuvoston hallintoyksikön suoritteiden määriä. Suoritteissa on eritelty valtioneuvoston kanslian omasta toiminnasta aiheutuneet suoritteet ja muille ministeriöille tuotettu palvelu.

Turvallisuuspalvelut

Valtioneuvoston kanslian tuottamien turvallisuuspalveluiden suoritteiden lukumääriä on esitetty taulukossa 18. Tiedot turvallisuuspalveluiden suoritteista raportoidaan ensimmäistä kertaa kertomusvuonna, joten aiempaa soveltuvaa vertailutietoa ei ole esitettävissä taulukossa 18.

Taulukko 18. Turvallisuuspalveluiden suoritteiden lukumääriä 2019

Turvallisuuspalvelut	2019
Haetut henkilöturvallisuusselvitykset <ul style="list-style-type: none"> perusmuotoiset 920 kpl suppeat 1 099 kpl 	2 019
Ministeriturvallisuuden koordinoitkokoukset	45
Vartioidin seurantakokoukset	12
Turvatekniikan seurantakokoukset	12
Peruskorjaus- ja rakennushankkeiden työkoukset	45
Tilaturvallisuusauditoinnit	16
Onnettomuustilanneharjoitukset	2
Turvallisuuspoikkeamat <ul style="list-style-type: none"> johdettiin keskimäärin 10 vakavaa turvallisuuspoikkeamaa kuukaudessa, joista vakavimmat henkeen tai terveyteen kohdistuvat turvallisuuspoikkeamat, ministeriturvallisuuteen liittyvät tapahtumat ja omaisuuteen liittyvät turvallisuuspoikkeamat kuten murrot ja ilkivalta 	120
Tietoturvapoikkeamat <ul style="list-style-type: none"> käsitelty tietoturvapoikkeamat 	17
Suomen EU-puheenjohtajakauden Suomessa pidettyjen kokousten <ul style="list-style-type: none"> akkreditoituidet kokousvieraat 9 500 ja palveluntuottajat sekä media yhteensä 1 800 henkilöturvallisuusselvitykset 	11 300
	1 113

Tiedonhallinta

Rekisteröityjen asioiden määrä on vuonna 2019 pysynyt edellisvuoteen verrattuna samalla tasolla, kun taas asiakirjojen määrä on laskenut edellisvuodesta. Tilastointivuonna valtioneuvoston kansliassa, työ- ja elinkeinoministeriössä, liikenne- ja viestintäministeriössä, sosiaali- ja terveysministeriössä ja valtiovarainministeriössä käyttöönotettu VAHVA-asianhallintajärjestelmä mahdollisesti vaikuttaa rekisteröityjen asiakirjojen vähentyneeseen määrään, sillä järjestelmässä asiakirjaan voi kytkeytyä useita asiakirjatiedostoja aiemmin käytetyistä asianhallintajärjestelmistä poiketen.

EU-asioiden ja -toimielinasiakirjojen tilastoinnissa mukaan on laskettu kaikki sellaiset EUTORI-järjestelmässä avatut asiat ja toimielinasiakirjat, joiden käsittelyyn valtioneuvoston kanslian tiedonhallintayksikkö on osallistunut. EU-asioiden ja -toimielinasiakirjojen lukumäärä on jonkin verran laskenut edellisvuodesta. EU-asioiden lukumäärän laskua selittää se, että neuvoston työryhmien aineistoja varten työryhmäasia-avaukset tehdään kahdeksi vuodeksi kerrallaan eikä asianomaisia avauksia ole tehty vuonna 2019. Asiakirjojen määrään taas on mitä todennäköisimmin vaikuttanut EU-parlamenttivaalien ajankohta ja niiden jälkeen ajoittunut komission vaihdos, mikä yleensä heijastuu säädösasioiden määrään.

Rekisteröidyissä asioissa ja asiakirjoissa eivät ole mukana salassa pidettävät kansalliset tai kansainväliset asiat ja asiakirjat.

Taulukko 19. Valtioneuvoston tiedonhallinnan suoritteiden lukumääriä 2017–2019

(lkm)	2017			2018			2019		
	VNK	Muut ministeriöt	Yhteensä	VNK	Muut ministeriöt	Yhteensä	VNK	Muut ministeriöt	Yhteensä
Rekisteröidyt asiat	2 480	39 705	42 185	2 360	40 983	43 343	2419	40 812	43 231
Rekisteröidyt asiakirjat	15 328	264 576	279 904	12 264	276 250	288 514	8559	268 200	276 759
Avatut EU-asiat	-	-	1 190			1 278	-	-	821
Rekisteröidyt/käsitellyt EU-asiakirjat (kansalliset)	3 837	4 067	7 904	3 866	3 834	7 700	3678	3930	7608
Rekisteröidyt/käsitellyt EU-asiakirjat (toimielin)	-	-	17 946			18 363			16 114

Työasemat, puhelinliittymät ja tietojärjestelmät

Tuettujen työasemien osalta on ilmoitettu käytössä olevien työasemien määrä. Puhelinliittymien lukumäärään sisältyy puhe- ja datamobiili liittymät. Työasemien ja puhelinliittymien määrät ovat jatkaneet kasvua myös vuonna 2019. Puhelinliittymien määrän kasvuun vaikuttaa dataliittymien määrän kasvu vuonna 2019. Dataliittymien määrä on kasvanut muun muassa tablettikoneiden lisääntymisen takia.

Taulukko 20. Valtioneuvoston tuettujen työasemien, puhelinliittymien ja tietojärjestelmien lukumäärät 2017–2019

(lkm)	31.12.2017			31.12.2018			31.12.2019		
	VNK	Muut ministeriöt	Yhteensä	VNK	Muut ministeriöt	Yhteensä	VNK	Muut ministeriöt	Yhteensä
Tuettujen työasemien lukumäärä	727	6 111	6 838	958	6 254	7 212	1 024	6 270	7 294
Puhelinliittymien määrät	983	6 166	7 149	1 374	6 204	7 578	1 698	6 759	8 457
Käytössä olevat tietojärjestelmät			70			70			65

Tilatehokkuus

Valtioneuvostossa käytössä olevien kiinteistöjen tilatehokkuuden mittarina on käytetty toimistotilojen huoneliöitä suhteessa henkilömäärään. Keskimääräinen tilatehokkuus on parantunut vuoteen 2018 verrattuna. Valtioneuvoston tilatehokkuutta parannetaan toimitilojen peruskorjausten yhteydessä mm. siirtymällä monitilatoimistoihin sekä lisäämällä tilojen yhteiskäyttöä.

Toimipisteiden lukumäärässä on mukana toimistotilat ja edustustilat. Toimipisteiden lukumäärän vähentyminen vuoteen 2018 verrattuna johtuu Merikasarin peruskorjaushankkeesta, jonka vuoksi rakennuskohtainen lukumäärä on vähentynyt.

Taulukko 21. Valtioneuvoston tilatehokkuuden tunnusluvut 2017–2019

	31.12.2017	31.12.2018	31.12.2019
	m ²	m ²	m ²
Kokonaisneliöt m ²	135 128	125 763	118 500
Toimistotilat m ²	91 415	87 292	81 873
Edustustilat m ²	10 226	10 227	7 996
Yhteiset kokoustilat m ²	8 185	9 459	9 442
Ministeriöiden käytössä olevat kokoustilat	4 374	5 696	5 213
Muut yhteiset tilat m ²	1 055	883	883

	30.06.2017		30.06.2018		30.06.2019	
	hlö	m ² /hlö	hlö	m ² /hlö	hlö	m ² /hlö
Toimistotilojen tilatehokkuus (m ² /hlö)	4 218	23,1	4 448	20,4	4 484	18,3
Toimipisteiden lukumäärä		49		49		39

Valtioneuvoston sisäinen viestintä

Virtuaalityöpöytä Kampus otettiin käyttöön valtioneuvoston yhteisenä ympäristönä ja se korvasi kahdeksan ministeriön omat intranetit ja Senaattori-palvelun. Myös oikeuskanslerinvirasto otti Kampuksen käyttöön sisäisessä viestinnässään. Kampuksessa oli vuoden lopulla noin 90 000 käyntiä kuukaudessa, 22 500 viikossa ja 4 500 työpäivässä. Kampusta käytti kuukaudessa noin 4 500 virkamiestä. Kampuksen käyttöä ja suosituimpia sisältöjä seurataan ja käyttötilastot julkaistaan kerran kuukaudessa.

Virtuaalityöpöytä Kampuksen viimeiset käyttöönotot tehtiin keväällä 2019 ja kaikki ministeriöt sekä tasavallan presidentin kanslia ja oikeuskanslerinvirasto käyttävät Kampusta sisäisessä viestinnässään. Ulkoasiainhallinnon sähköisten työtilojen siirtoprojekti jatkuu vuoden 2020 keväälle. Kampuksen käyttäjämäärät kasvoivat vuoden aikana merkittävästi. Kampuksen käyttöä puhelimella tai mobiililaitteella pilotoitiin kertomusvuonna.

Valtioneuvoston sisäistä viestintää koordinoidaan viikoittain uutispäällikön vetämässä uutiskokouksessa. Yhteiset uutiset vakiinnuttivat paikkansa ja niiden laatua parannettiin. Ministeriöt tekevät hyvää yhteistyötä työyhteisöviestinnässä. Hallituksen liikkeellelähtöön liittyntä viestintää tehtiin aktiivisesti Kampuksessa esimerkiksi uusien ministerien haastattelusarjan muodossa. Pääministerin henkilöstötilaisuudet tavoittivat yli 2 000 valtioneuvoston virkamiestä.

Taulukko 22. Valtioneuvoston virtuaalityöpöytä Kampuksen työtilojen, uutisten ja käyttäjien lukumäärät 2018–2019

Kampus	2018	2019	Muutos % 2018/2019
Käyntimäärä/kk (12/2019), käynti	96 860	237 888	146 %
Kävijämäärä/kk (12/2019), käyttäjä	4 500	5 000	11 %
Työtilojen määrä 31.12.2019, kpl	511	1 150	125 %
Uutiset/vuosi, kpl	1 240	1 398	13 %

Julkaisut ja tietotuki

Ministeriöiden sarjajulkaisujen määrä pysyi edellisen vuoden kasvaneella tasolla. Julkaisutuotannon tilauksissa siirryttiin ensimmäisten joukossa Virkkun, ja käyttökokemukset ovat olleet pääosin myönteiset. Tietouessa julkaistiin Tietotuki 2020 -kehittämissuunnitelma ja aloitettiin sen toimeenpano. Otettiin käyttöön uusi kirjastojärjestelmä sekä kilpailutettiin vuonna 2019 käyttöön tuleva erilaiset tiedonlähteet loppukäyttäjälle yhdistävä valtioneuvoston digitaalinen kirjasto. Tiedonlähteiden mobiilikäytön laajentamista valmisteltiin yhdessä IT-yksikön kanssa. Laajojen tietotukipyynnöiden määrä laski hieman edellisvuoden kasvaneesta tasosta. Ministeriöihin suuntautuvaa tietotuen markkinointityötä jatkettiin tavoittelemalla erityisesti lainsäädäntö- ja selvitystyötä tekevät virkamiehet hyödyntämään tiedonhakupalvelua. Kaukolainaus toisista kirjastoista lisääntyi: kirjalainat pyritään yhä useammin hankkimaan lainaksi oman hankkimisen sijaan. E-lehtien tarve ja määrä ovat kasvussa. Tietotuki ohjaa virkamiehiä digitaalisiin ajankohtais- ja e-kirjatiedonlähteisiin, mutta käyttötottumukset muuttuvat vähitellen.

Ministeriöiden sarjajulkaisujen määrä on noussut vuosittain. Vuonna 2019 määrää nostivat hallituskauden päättymisestä aiheutunut ruuhkahuippu keväällä sekä valtioneuvoston selvitys- ja tutkimustoiminnan VN TEAS -julkaisujen taiton siirtyminen strategiaosastolta julkaisutuotannolle maaliskuun alusta lähtien. Jälkimmäisestä aiheutunut työ määrän lisäys kompensoitiin yksikön sisäisesti siirtämällä yksi henkilötyövuosi tietouesta julkaisutuotantoon.

Tietouessa kehitettiin tiedonhakutoimintaa ottamalla laajoihin tiedonhakuihin käyttöön Virkku-palvelukanava sekä kehittämällä jatkuvaa tietokumppanuuksien mallia pyynnöstä tapahtuvan tiedonhaun rinnalle. Tietotukipyynnöiden määrä nousikin edellisestä vuodesta. Omatoimista tiedonhakua monipuolistettiin tarjoamalla ministeriöiden käyttöön tutkittua tietoa indeksoiva tietoaineistojen hakuportaali. Uutis- ja ajankohtaislähteiden kokonaiskuva selvitettiin hankintalinjausten tarkentamista varten ja Tietotuki 2020 -kehittämissuunnitelma todettiin keskeisiltä osin saavutetuksi. Painettujen lehtien määrä väheni jonkin verran ja e-lehtien määrä nousi merkittävästi. Tähän vaikuttaa keväällä johdolle tarkoitettu uusi mobiilipalvelupaketti.

Taulukko 23. Valtioneuvoston julkaisupalvelujen suoritteiden lukumäärät 2017–2019

(lkm)	2017	2018	2019	Muutos % 2018/2019
Julkaisut	523	525	610	+16
Graafisen suunnittelun toimeksiannot (VNK)			129	
Tietotukipyynnöt	89	75	96	+28
Hankitut kirjat	425	342	540	+58
Kirjalainat (ei sis. uusintoja)	981	1 070	1114	+4
Kaukolainat muista kirjastoista	595	787	733	-7
Painetut lehdet (niteet)	-	820	736	-10
E-lehdet	-	114	198	+74

Käännös- ja kielitoimiala

Vaalivuosi ja hallituksen vaihtuminen kahdesti näkyivät toiminnassa erityisesti ruotsin säädöskäännösten normaalia alhaisempana määränä. Toimiala vastasi kertomusvuonna myös Suomen EU-puheenjohtajakauden käännös- ja kielipalveluista siihen osoitetun lisäresurssin turvin. EU-puheenjohtajuus kasvatti englannin, ranskan ja saksan käännösmääriä.

Valtioneuvoston kanslian venäjän kääntäjät myös tulkaavat. Venäjän tulkaustoimeksiantojen kesto oli yleensä 0,5–3 päivää, ja tulkauspäiviä oli yhteensä 36. Käännöspalveluiden asiakastytyvääsyyttä seurataan jatkuvasti palvelunhallintajärjestelmän avulla. Asiakastytyväisyys oli kertomusvuonna 4,67 (asteikolla 1–5).

Kertomusvuonna käännös- ja kielitoimiala osallistui EU:n komission rahoittamaan hankkeeseen, jossa kehitettiin räätälöidyt konekääntimet kolmelle EU-puheenjohtajamaalle. Testausvaiheen rohkaisemana englannin ja ruotsin konekääntimet otettiin käyttöön päivittäisessä käännöstyössä.

Alla olevissa taulukoissa 24–26 on esitetty käännösmäärät käännöstyypeittäin, jakauma valtioneuvoston kanslian, ministeriöiden ja muiden virastojen välillä sekä jakauma oman käännöstyön ja ostopalvelujen välillä. Luvut sisältävät EU-puheenjohtajuuteen liittyvät käännökset. Taulukossa 27 on esitetty EU-puheenjohtajakauden liittyvien tilausten ja käännösmäärien jakauma kielittain.

Taulukko 24. Käännökset käännöstyypeittäin ja tulkkaukset 2017–2019

(lkm)	2017		2018		2019		%osuus käännössivuista (2019)
	Kpl	Käännös sivut	Kpl	Käännös sivut	Kpl	Käännös sivut	
Ruotsin säädöskäännökset	1 010	40 422	1 234	57 604	597	16 151	21 %
· Hallituksen esitykset	556	37 349	797	54 973	244	13 400	18 %
· Asetukset	404	2 312	378	1 855	302	1 734	2 %
· Muut säädökset	50	761	59	776	51	1 017	1 %
Ruotsin ajankohtaisviestintä	4 299	8 750	4 412	8 530	4 881	8 700	11 %
Ruotsin muut käännökset	3 500	22 471	3 523	22 051	3 287	19 966	26 %
Englannin säädöskäännökset	130	2 378	126	2 321	145	2 253	3 %
Englannin ajankohtaisviestintä	2 105	4 787	1 959	4 898	2 851	5 523	7 %
Englannin muut käännökset	1 304	11 018	1 242	10 605	1 568	16 295	21 %
Venäjän käännökset	254	766	310	1 037	283	850	1 %
Muiden kielten käännökset	984	5 556	1 083	5 835	1 785	7 757	10 %
Käännökset yhteensä	13 586	96 147	13 889	112 881	15 398	77 495	100 %
Venäjän tulkkaustoimeksiannot	42		61		36		

Taulukko 25. Käännösten jakautuminen valtioneuvoston kanslian ja ministeriöiden kesken 2017–2019

(lkm)	2017		2018		2019		%osuus käännös- sivuista (2019)
	Kpl	Käännössivut	Kpl	Käännössivut	Kpl	Käännössivut	
VNK yhteensä	1 521	5 017	1 346	5 458	3 330	11 409	15 %
Muut ministeriöt yhteensä	11 836	90 619	12 380	107 032	11 887	65 697	84 %
Muut virastot	229	511	163	391	181	389	1 %
Käännökset yhteensä	13 586	96 147	13 889	112 881	15 398	77 495	100 %

Taulukko 26. Käännösten jakautuminen oman työn ja ostopalvelujen kesken 2017–2019

(lkm)	2017		2018		2019		%osuus käännös- sivuista (2019)
	Kpl	Käännössivut	Kpl	Käännössivut	Kpl	Käännössivut	
Oma käännöstyö	10 046	46 605	10 629	61 855	13 240	46 262	60 %
Ostopalvelut	3 540	49 542	3 259	51 026	2 158	31 234	40 %
Käännökset yhteensä	13 586	96 147	13 889	112 881	15 398	77 495	100 %

Taulukko 27. EU-puheenjohtajakauden käännöspalvelut kielittäin 2019

(lkm)	Oma työ		Ostopalvelut		Yhteensä		%osuus käännös- sivuista
	Kpl	Käännössivut	Kpl	Käännössivut	Kpl	Käännössivut	
Englanti	1 147	4 049	5	677	1 156	4 726	59 %
Ruotsi	450	1 204	-	-	450	1 204	15 %
Ranska	390	974	1	1	391	975	12 %
Saksa	380	812	1	4	381	816	10 %
Suomi	91	339	-	-	91	339	4 %
Yhteensä	2 458	7 378	7	682	2469	8 060	100 %

Käännös- ja kielitoimialan kieliasiantuntijat palvelivat virkamiehiä monin tavoin muissakin kieliasioissa, kuten termejä, hyvää virkakieltä ja tulkkausta koskevissa kysymyksissä. EU-puheenjohtajakauden tueksi laadittiin sanastoja ja tyylioppaita, jotka julkaistiin valtioneuvoston kanslian verkkosivustolla. Puheenjohtajakauden epävirallisten ministerikokousten aikana käännös- ja kielipalveluja tarjottiin myös kokouspaikalla. Verkkosivustolla julkaistiin myös sote- ja maakuntauudistukseen liittyviä monikielistä sanastoja. Valtioneuvoston ruotsin kielen lautakunta antoi kertomusvuonna suosituksia laki- ja virkakielen käytöstä ja järjesti kaksi koulutustilaisuutta hallinnon ja sopimustoimittajien säädös- ja virkatekstien kääntäjille.

Taulukko 28. Valtioneuvoston termineuvontaan liittyvien suoritteiden lukumäärät 2017–2019

	2017	2018	2019	Muutos % 2018/2019
Termineuvonnasta kysytyt termit	744	502	709	+29 %
ESKO-termit*	437	169	101	-40 %
Haut VALTER-termipankissa**	456 972	3 395 005	2 990 141	-12 %

* ESKO-termit tarkoittavat valtioneuvoston kanslian koordinoiman EU:n toimielinten suomen kääntäjien ja kotimaisten virkamiesten yhteistyöverkoston (ESKO) kautta selvitettyjä kysymyksiä. Verkoston avulla edistetään suomenkielisten EU-säädösten terminologista laatua.

** Valter on valtioneuvoston kanslian ylläpitämä julkinen valtioneuvoston termipankki. Luvussa Valter on yhtenä hakukriteerinä esim. sanakirjaryhmässä.

Osaamisen kehittäminen

Valtioneuvoston kanslia toteutti osana valtioneuvoston yhteistä henkilöstön kehittämisen ohjaus- ja yhteensovittamistehtävää yhteensä 148 yksittäistä koulutustilaisuutta (noin 66 koulutustuotetta). Näissä tilaisuuksissa oli yhteensä 2 711 osallistujaa, ja koulutukseen käytettiin yhteensä 16 597 tuntia.

Näiden lisäksi kielikoulutukseen käytettiin valtioneuvostossa 8 799 tuntia, mikä oli 1 231 tuntia enemmän kuin vuonna 2018. Vuonna 2018 syyslukukausi jäi tavanomaista lyhyemmäksi pitkittyneen hankintaprosessin vuoksi. Vuodelle 2018 osuivat myös laajat Varhaisen tuen toimintamallin ja Valtti-työasemien käyttöönottoihin liittyvät koulutukset.

Koulutustilaisuuksia tuotettiin valtion yhteisten osaamiset -jäsentelyä mukaillen 1.1.–31.12.2019 välisenä aikana seuraaville osa-alueille: johtaminen, vaikuttavuus- ja kehittämisosaaminen, tieto- ja viestintätekniinen osaaminen, viestintä ja vuorovaikutus, virkamiesosaaminen ja hallinnollinen osaaminen. Yhteisen koulutuksen kustannukset olivat 769 636 euroa.

Taulukko 29. Valtioneuvoston yhteiset koulutustilaisuuksien lukumäärät 2017–2019

	2017	2018	2019	Muutos % 2018/2019
Koulutustilaisuudet (lkm)	228	268	148	-45 %

5.2 Palvelukyky sekä suoritteiden ja julkishyödykkeiden laatu

Vuonna 2019 ei suunnitellusta poiketen toteutettu valtioneuvoston hallintoyksikön vaikuttavuusarviointia, johon on kuulunut osana myös yleisten valtioneuvoston yhteisten palvelujen laadun arviointi. Vaikuttavuusarviointia ei tehty koska valtioneuvoston hallintoa ja palvelujen arviointia suunniteltiin tehtävän aiempaa laajemmalla konseptilla mutta tämän osalta toteutus siirtyi vuodelle 2020.

Palvelujen laatua on jatkossa tarkoitus arvioida reaaliaikaisella palvelutyytyväisyyskyselyllä, joka toteutetaan Virkku-palveluhallintajärjestelmässä tai muilla soveltuvilla keinoilla. Kuitenkaan vuonna 2019 Virkku ei ollut niin laajassa käytössä että saadun palauteaineiston perusteella olisi saatu kokonaiskuvaa palvelukyvystä. Lisäksi eri palvelut ovat voineet tehdä kohdennettuja palvelun laatuun ja tyytyväisyyteen liittyviä kyselyjä. Näitä palvelukyselyjä ei kuitenkaan tehty tai koottu keskitetysti vuonna 2019, joten niiden osalta tulos- ja arviointitiedot ovat kunkin palvelun osalta niiden omiin tulostietoihin liitettynä.

6 Henkisten voimavarojen hallinta ja kehittäminen

6.1 Henkilöstön määrä ja rakenne

Vuonna 2019 valtioneuvoston kansliassa työskenteli 686 henkilöä. Henkilöstömäärä nousi edellisvuoteen verrattuna noin 11,5 prosentilla. Henkilöstömäärän kasvu selittyy pääosin EU-puheenjohtajuuskaudella.

Valtioneuvoston kansliassa vuonna 2019 työskenteli 464 vakinaista ja 222 määräaikaista virkamiestä.

Henkilöstön keski-ikä oli 46,5 vuotta. Keski-ikä laski hieman edellisvuotisesta (47,4 vuotta vuonna 2018). Ikäryhmittäin tarkasteltuna voidaan todeta 45–54 -vuotiaiden muodostavan suurimman joukon henkilöstöstä. Yli 65 -vuotiaiden työntekijöiden määrä (12 henkilöä) oli 4 enemmän kuin edellisvuonna (8 henkilöä).

Naisia henkilöstöstä oli 59,3 prosenttia. Osa-aikatyötä tekevien määrä oli 6,2 prosenttia valtioneuvoston kanslian koko henkilöstöstä (yhteensä 42 henkilöä, joista 26 naisia). Valtaosa osa-aikatyösopimuksen tehneistä henkilöistä oli osittaisella hoitovapaalla.

Taulukko 30. Vakinaisen ja määräaikaisen henkilöstö 2017–2019

(lkm)	2017			2018			2019		
	Naiset	Miehet	Yhteensä	Naiset	Miehet	Yhteensä	Naiset	Miehet	Yhteensä
Vakinaiset	260	203	463	264	201	465	262	202	464
Määräaikaiset	63	27	90	113	37	150	145	77	222
Yhteensä	323	230	553	377	238	615	407	279	686
Määräaikaisten % -osuus*			16,3 %			24,4 %			32,4 %
HTV:t			544,3			577,3			658

*) Kaikki määräaikaiset

Taulukko 31. Koko- ja osa-aikainen henkilöstö 2017–2019

(Ikm)	2017			2018			2019		
	Naiset	Miehet	Yhteensä	Naiset	Miehet	Yhteensä	Naiset	Miehet	Yhteensä
Kokoaikaiset	310	226	536	360	235	595	381	263	644
Osa-aikaiset	13	4	17	17	3	20	26	16	42
Yhteensä	323	230	543	377	238	615	407	279	686
Osa-aikaisten % -osuus			3,1%			3,3%			6,1%

Taulukko 32. Henkilöstön keski-ikä 2017–2019

	2017	2018	2019
Henkilöstön keski-ikä	49,2	47,4	46,5
Naisten keski-ikä	48,5	46,2	45,3
Miesten keski-ikä	50,0	49,3	48,2

Taulukko 33. Henkilöstön ikäjakauma 2017–2019

Ikävuotta	2017	2018	2019
–24	2	5	7
25–34	51	99	137
35–44	127	131	154
45–54	194	203	198
55–64	170	169	178
65–	9	8	12
Yhteensä	553	615	686

6.2 Tehty työaika ja henkilöstökulut

Kokonaistyövoimakustannukset nousivat vuoden 2018 tasosta. Kanslian tehdyn vuosityöajan osuus 82,6 prosenttia säännöllisestä vuosityöajasta nousi edellisvuodesta. Nousuun vaikuttavat EU-puheenjohtajakauden työt sekä hallitusvaihdot. Välilliset työvoimakustannukset sisältävät muun kuin tehdyn työajan palkan, työnantajamaksut, työterveyshuollon, työhyvinvoinnin ja henkilöstökoulutusten kustannukset.

Taulukko 34. Kokonaistyövoimakustannusten kehitys 2017–2019

(euroa)	2017	2018	2019
Kokonaistyövoimakustannukset	33 018 078	35 208 236	41 596 809
Välilliset työvoimakustannukset, josta	11 102 740	11 988 310	13 534 082
• osuus tehdyn työajan palkoista, %	50,7 %	51,6 %	48,2 %
Työajan osuus säännöllisestä vuosityöajasta, %	81,0%	80,5%	82,6 %
Tehdyn työajan palkka, jonka	21 915 338	23 219 925	28 062 727
• osuus palkkasummasta, %	79,1 %	78,2 %	80,8 %

6.3 Työhyvinvointi ja työkykyinvestoinnit

Työtyytyväisyys

Työtyytyväisyyttä mitataan vuosittain VMbaro -työtyytyväisyyskyselyllä. Vuonna 2019 työtyytyväisyys oli edelleen melko hyvällä tasolla. Kokonaistyötyytyväisyys laski yhden kymmenyksen edellisvuoteen verrattuna. Vastausaktiivisuus laski 2 prosenttia.

Taulukko 35. VMbaro -työtyytyväisyyskyselyn indeksit 2017–2019

VMbaro -työtyytyväisyyskyselyn indeksit	2017	2018	2019
Vastaaaja	424/573	424/574	451/625
Vastausprosentti	74 %	74 %	72%
Työtyytyväisyysindeksi	3,58	3,55	3,45

VMbaro -työtyytyväisyyskyselyn indeksit	2017	2018	2019
Johtajuusindeksi	3,46	3,39	3,23
Työyhteisöindeksi	3,89	3,88	3,77
Innovointikyvykkyyksindeksi	3,70	3,68	3,60

Työkykyisyys ja poissaolot

Sairauspoissaolotiedot (työpäiviä) on poimittu Tahti-järjestelmästä.

Sairauspoissaolojen lukumäärä nousi edellisvuoteen verrattuna. Sairauspoissaolot jakautuivat edellisvuotta useammalle henkilölle. Terveysprosentti (=koko vuoden ilman sairauspoissaoloja olleiden osuus henkilöstöstä) nousi.

Taulukko 36. Sairauspoissaolot ja terveysprosentti 2017–2019

	2017	2018	2019
Sairauspoissaolojen lkm (sairauspäiviä kpl)	4 786	5 556	6 144
Sairauspoissaolot, työpäivää/htv	8,8	9,6	9,3
Sairauspoissaolojen keskimääräinen kesto	4,4	4,5	5
Terveysprosentti (%)*	29	25,8	31,4

* Terveysprosentilla tarkoitetaan niiden henkilöiden osuutta henkilöstöstä, joilla ei kertomusvuonna ollut lainkaan sairauspoissaoloja.

Työterveyshuollon kokonaiskustannukset nousivat vuonna 2019. Ennaltaehkäisevän työterveyshuollon kustannusten osuus oli pienempi kuin sairaanhoidon kustannusten. Ennaltaehkäisevän työterveyshuollon kustannukset pysyivät ennallaan ja sairaanhoidon kustannukset nousivat. Työntekijöitä oli raportointikaudella keskimäärin 160 edellisvuotta enemmän.

Taulukko 37. Työterveydenhuollon kustannukset ja käynnit 2017–2019

	2017	2018	2019
Työterveydenhuolto euroa/htv	1 004	830	847
Työterveydenhuollon vastaanottokäynnit, lkm	3 095	3 319	3 786
Ennaltaehkäisevän työterveyshuollon kustannukset/työntekijä	503	471	374
Sairanhoidon kustannukset /työntekijä	529	504	508

Taulukko 38. Ennaltaehkäisevän työterveyshuollon ja sairaanhoidon kustannukset 2017–2019

	2017	%-osuus	2018	%-osuus	2019	%-osuus
Ennaltaehkäisevän työterveyshuollon kustannukset (KELA I)	291 517	43	291 779	44	291 430	37
Sairanhoidon kustannukset (KELA II)	306 695	46	312 684	47	396 161	51
Muut työterveyshuollon kustannukset (KELA 0)	72 731	11	59 674	9	97 564	12
Yhteensä	670 943	100	664 137	100	785 155	100

6.4 Osaaminen ja muu aineeton pääoma

Valtioneuvoston kanslian henkilöstöllä oli mahdollisuus osallistua valtioneuvoston yhteisessä koulutustarjonnassa olevaan koulutukseen. Sen lisäksi osastoilla ja yksiköillä oli käytössään määrärahoja kehityskeskusteluissa esille tulleiden osaamistarpeiden kattamiseen.

Taulukko 39. Koulutustasoindeksi 2017–2019

	2017			2018			2019		
	Naiset	Miehet	Yhteensä	Naiset	Miehet	Yhteensä	Naiset	Miehet	Yhteensä
Koulutustaso- indeksi	5,9	4,9	5,5	5,7	5,0	5,4	5,8	4,8	5,4

Taulukko 40. Osaamisen kehittäminen ja koulutuspäivät 2017–2019

	2017	2018	2019
Osaamisen kehittäminen euroa/htv	463	282,2	259
Koulutuspäiviä/htv	1,2	1,2	1,2

7 Tilinpäätösanalyysi

Luvussa kerrotaan valtioneuvoston kanslian kirjanpitoyksikön tilinpäätöslaskelmiin sisältyviä seikkoja talouden kehityksestä ja rakenteesta sekä talouden ja tuloksellisuuden välisistä yhteyksistä. Valtioneuvoston kanslian tilinpäätösanalyysi on laadittu koko kirjanpitoyksikön osalta sisältäen myös oikeuskanslerinvirastoa koskevat tiedot.

7.1 Rahoituksen rakenne

Valtioneuvoston kanslian kirjanpitoyksikön rahoitus on pääosin valtion talousarviorahoitusta. Kirjanpitoyksiköllä oli vuonna 2019 käytettävissä 287,9 miljoonaa euroa, joista edellisiltä vuosilta siirtyneitä määrärahoja oli 38,1 miljoonaa euroa. Käytettävissä oleva rahoitus lisääntyi edellisvuoteen nähden 47,5 miljoonalla eurolla aiheutuen pääosin vuodelle 2019 kohdistuvasta EU-puheenjohtajuuskauden määrärahoista, hallitusvaihdoksista ja henkilöstömenojen kasvusta. Vuoden 2018 määrärahataso oli puolestaan ollut alempi kertaluonteisten lisäysten poistuttua (Suomi 100 -hanke 10,1 miljoonaa euroa, Suomi-talon hankinta 8 miljoonaa euroa). Siirtyvän erän kertymä kasvoi edelleen talousarviovuonna EU-puheenjohtajuuskauden toteuduttua kustannustehokkaasti ja vuodelle 2020 siirtyi yhteensä 66,2 miljoonaa euroa.

Pääloukan 23 toiminnan tuottoja kertyi yhteensä 2,6 miljoonaa euroa, josta maksullisen toiminnan tuotot 0,8 miljoonaa euroa, yhteisrahoitteisen toiminnan tuotot 0,4 miljoonaa euroa ja korvauksia Euroopan unionin matkakustannuksista oli 0,5 miljoonaa euroa. Muiden hallinnonalojen rahoitus on supistunut ja kului kertomusvuonna loppuun.

Vuoden 2019 jakamatonta määrärahaa momentilta 23.01.03.1 (Euroopan unionin kansallisten asiantuntijoiden palkkausmenot) jaettiin muiden kirjanpitoyksiköiden käyttöön varainhoitovuonna yhteensä 0,367 miljoonaa euroa, josta valtioneuvoston kanslialle 0,046 miljoonaa euroa, sisäministeriölle 0,067 miljoonaa euroa, poliisihallitukselle (keskusrikospoliisille) 0,083 miljoonaa euroa, sosiaali- ja terveysministeriölle 0,079 miljoonaa euroa ja työ- ja elinkeinoministeriölle 0,093 miljoonaa euroa. Vuoden 2018 määrärahasta jaettiin ministeriöiden ja niiden alaisen hallinnon käyttöön 0,549 miljoonaa euroa.

Taulukko 41. Momentilta 23.01.03.1 valtion virastoille ja laitoksille myönnetty määrärahat v. 2017 - 2019

	2017	2018	2019
Valtioneuvoston kanslia	47 724,81	61 088,46	61 592,38
Ulkoministeriö	106 769,38	137 277,60	144 958,55
Oikeusministeriö	-	16 793,16	46 719,47
Sisäministeriö	37 366,54	16 698,68	66 794,70
Valtiovarainministeriö	145 682,19	217 360,54	131 760,65
Opetus- ja kulttuuriministeriö	14 166,68	85 000,00	85 000,00
Maa- ja metsätalousministeriö	132 840,91	56 666,67	-
Työ- ja elinkeinoministeriö	128 524,14	145 901,04	92 850,04
Sosiaali- ja terveysministeriö	19 501,23	78 597,30	78 946,08
Keskusrikospoliisi	60 972,97	82 583,16	82 589,52
Puolustusvoimat	28 977,00	70 066,39	40 567,80
Rajavartiolaaitos	21 249,97	85 000,00	83 960,63
THL	-	-	-
Trafi	71 300,43	50 850,84	-
Tulli	13 076,13	-	-
Yhteensä	828 152,38	1 103 883,84	915 739,82

Vuonna 2019 valtioneuvoston kanslian pääluokan momentin 23.01.24 Suomen EU-puheenjohtajuus määräraha oli 60,0 miljoonaa euroa. Momentti on alajaoteltu kolmeen eri käyttötarkoitukseen, joista momentti 23.01.24.1 Palkkaus- ja muut kulutusmenot (35,5 miljoonaa euroa) on määritely jakamattomaksi määrärahaksi. Momentilta jaettiin muille ministeriöille määrärahaa 16,763 miljoonaa euroa pääosin EU-puheenjohtajakauden valmistelusta ja organisoinnista aiheutuviin palkkaus- ja matkustusmenoihin.

Taulukko 42. Momentin 23.01.24.1 jakamattoman määrärahan myöntäminen muihin ministeriöihin

	2019
Ulkoministeriö	12 694 000
Oikeusministeriö	463 000
Sisäministeriö	482 000
Puolustusministeriö	159 000
Valtiovarainministeriö	533 000
Opetus- ja kulttuuriministeriö	259 000
Maa- ja metsätalousministeriö	657 000
Liikenne- ja viestintäministeriö	249 000
Työ- ja elinkeinoministeriö	464 000
Sosiaali- ja terveysministeriö	235 000
Ympäristöministeriö	568 000
Yhteensä	16 763 000

7.2 Talousarvion toteutuminen

Menoarviotilit

Momentin 23.01.01 *Valtioneuvoston kanslian toimintamenot* varsinaisessa talousarviossa olivat 126,2 miljoonaa euroa. Määrärahasoon sisältyi 1,8 miljoonaa euroa valtion yhteisen asianhallintajärjestelmä Vahvan kehittämiseen ja 0,5 miljoonaa euroa virtuaalityöpöytä Kampuksen kehittämiseen. Vuoden 2019 neljännessä lisätalousarviossa momentille lisättiin 0,524 miljoonaa euroa. Tämä koostui pääosin lisäyksistä hallitusvaihdoksen aiheuttamasta muutoksesta valtioneuvoston yhteisiin palveluihin (0,75 miljoonaa), Kriisinhallintakeskuksen palveluiden järjestämiseen siirtona momentilta 26.01.04 (0,105 miljoonaa), laajennetun hankintatuen ja muiden tehtävien palkkamenojen siirroista muista pääluokista, sekä 0,485 miljoonan euron vähennyksestä siirtona momentille 28.70.20 (Sitoumus2050.fi- ja Kokeilunpaikka.fi - kehittämistä koskevan tuottavuussopimuksen peruuttaminen). Toteutuneet menot vuonna 2019 olivat 123,1 miljoonaa euroa ja 18,0 miljoonaa euroa siirrettiin käytettäväksi seuraavalle vuodelle. Siirtyvä erä on kasvanut noin 3,2 miljoonaa euroa edellisestä tilinpäätöksestä.

Momentille 23.01.02 *Ministereiden, heidän valtiosihteeriensä ja erityisavustajiensa palkkausmenot* oli talousarviossa osoitettu 6,51 miljoonaa euroa. Vuoden 2019 toisessa lisätalousarviossa momentille lisättiin 2,92 miljoonaa euroa aiheutuen ministereiden, valtiosihteerien ja erityisavustajien lukumäärän muutoksista. Momentilta palkattavan henkilöstön määrä on 19 valtioneuvoston jäsentä, enintään 15 valtiosihteerä ja enintään 70 erityisavustajaa. Määrärahaa käytettiin 8,67 miljoonaa euroa.

Momentille 23.01.03 *Euroopan unionin kansallisten asiantuntijoiden palkkamenot* oli varattu 0,75 miljoonaa euroa, jossa huomioitu vähennyksenä 0,25 miljoonan euron siirto toimintamomentille hallituksen erityistarpeiden johdosta. Määrärahasta käytettiin 0,2 miljoonaa euroa ja vuodelle 2020 siirtyi 0,29 miljoonaa euroa.

Momentilta 23.01.04 *Pääministerin, kansliassa toimivien ministereiden ja heidän avustajiensa matkat* tehtiin samanlainen 0,25 miljoonan euron siirto toimintamomentille hallituksen erityistarpeiden johdosta, joten momentin nettomääräraha vuonna 2019 pienentyi 0,617 miljoonaan euroon. Edellisen vuoden siirtymä huomioiden käytettävissä oli 1,22 miljoonaa euroa. Vuonna 2019 käytettiin 0,65 miljoonaa euroa ja seuraavalle vuodelle siirtyi 0,57 miljoonaa euroa.

Valtioneuvoston selvitys- ja tutkimustoimintaan (momentti 23.01.22) oli osoitettu 11,4 miljoonaa euroa. Aiemmilta vuosilta siirtyneet määrärahat huomioiden toteutuma oli

11,7 miljoonaa euroa ja vuodelle 2020 siirrettiin 9,4 miljoonaa euroa, pysyen karkeasti ennallaan edellisvuoden tilinpäätökseen nähden.

Vuoden 2019 talousarvioon lisättiin uusi momentti 23.01.23. *Kokeilutoiminnan digitaalinen edistäminen* ja sille 0,92 miljoonan euron määräraha, jota saa käyttää kokeilutoiminnan digitaalisen rahoitusalueen ylläpitoon, hallinnointiin ja jatkokehittämiseen sekä pienkokeilujen edistämiseen. Määrärahaa käytettiin 0,8 miljoonaa euroa ja 0,1 miljoonaa euroa siirrettiin seuraavalle vuodelle.

Suomi toimi Euroopan unionin puheenjohtajamaana 1.7.–31.12.2019. Määrärahat on varattu valtioneuvoston kanslian momentille 23.01.24 *Suomen EU-puheenjohtajuus*, jolle osoitettiin vuoden 2019 talousarvoissa 60 miljoonaa euroa (yhteensä vuosina 2017–2020 70 miljoonaa euroa). Määrärahasta maksetaan keskitetysti puheenjohtajuudesta ja siihen valmistautumisesta aiheutuvat menot, kuten henkilöstö-, koulutus- ja valmennusmenot, matkat sekä EU-puheenjohtajakauteen liittyvien kokousten ja muiden tilaisuuksien järjestelyjen suunnittelusta ja toteutuksesta aiheutuvat menot. Kokouksiin liittyvästä valmistelusta aiheutuvien menojen osuus määrärahasta oli 24,0 miljoonaa euroa. Vuoden 2019 ensimmäisessä lisätalousarviossa momentin perusteluja täydennettiin siten, että määrärahaa saa käyttää enintään 500 000 euroa avustuksiin ja hankintoihin, jotka käytetään lentopäästöjen hyvittämiseksi tehtäviin kestävästä kehitystä tukeviin käyttötarkoituksiin.

EU-puheenjohtajuuskausi toteutettiin kustannustehokkaasti ja kustannukset jäivät selvästi alemmiksi kuin edellisillä kausilla (1999 noin 85 miljoonaa euroa, 2006 noin 81 miljoonaa euroa). Momentin 23.01.24 määrärahan käyttöarvio vuosille 2017–2020 on 42,7 miljoonaa euroa ja vuodelle 2020 siirtyi 22,7 miljoonaa euroa. Muiden ministeriöiden määrärahat huomioiden 70 miljoonaa euron kokonaisbudjetista arvioidaan jäävän käyttämättä 27,6 miljoonaa euroa.

Valtioneuvosto teki 3.5.2018 periaatepäätöksen *Terveet tilat 2028* -toimenpideohjelmasta, jonka tavoitteena on julkisten rakennusten tervehdyttäminen ja kaikkien sisäilmasta oireilevien hoidon ja kuntoutuksen tehostaminen. Momentin perusteluja muutettiin siten, että määrärahaa saa käyttää enintään kuutta henkilötyövuotta vastaavan määräaikaisen henkilöstön palkkaamiseen toimenpideohjelman ohjaus- ja asiantuntijatehtäviin. Valtioneuvoston kanslian käytettävissä momentilla 23.01.25 *Terveet tilat 2028* oli edellisen vuoden siirtyneet määrärahat huomioiden 0,2 miljoonaa euroa. Tästä käytettiin 0,1 miljoonaa euroa ja siirrettiin 0,1 miljoonaa euroa vuodelle 2020.

Vuoden 2019 talousarvioon lisättiin uusi momentti 23.01.26 *Saamelaisten totuus- ja sovintoprosessin edistäminen* ja sille 1,5 miljoonan euron määräraha siirtona momentilta 23.01.01. Määräraha siirtyi lähes kokonaisuudessaan vuodelle 2020.

Momentille 23.10.88 *Osakehankinnat* osoitettiin talousarviossa 5,7 miljoonaa euroa. Ensimmäisessä lisätalousarviossa perusteluja täydennettiin siten, että valtio saa luopua saatavastaan siltä osin kuin selvitystilassa olevan Forest BTL Oy:n varat eivät riitä velkojen saatavien kattamiseen edellyttäen että valtion ja muiden velkojen suhteellinen asema ei muutu. Talousarvion 2019 määrärahakäyttö oli vähäistä (0,7 miljoonaa euroa) ja kohdistui edellisvuosilta siirtyneisiin määrärahoihin. Vuoden 2017 talousarviossa myönnetystä kolmevuotisesta siirtomäärärahasta peruutettiin 2,014 miljoonaa euroa ja vuodelle 2020 siirtyi 11,3 miljoonaa euroa edellisvuosien siirtyvät erät huomioiden.

Puolueloiminnan tukemiseen (23.20.50) osoitettiin edellisvuosien tapaan 29,635 miljoonaa euroa, josta toteutui 29,56 miljoonaa euroa. Liike Nytin puolueeksi rekisteröityminen tapahtui marraskuussa 2019, mistä syystä avustus myönnettiin ajalle 1.11.-31.12.2019.

Oikeuskanslerinviraston toimintamenot (23.30.01) olivat 3,49 miljoonaa euroa vuonna 2019, josta käytettiin 3,42 miljoonaa euroa ja 1,38 miljoonaa euroa siirrettiin käytettäväksi seuraavalle vuodelle.

Momentti 23.90.21 *Kunniamerkit* määräraha oli talousarviossa 0,64 miljoonaa euroa ja sitä lisättiin vuoden 2019 neljännessä lisätalousarviossa 0,1 miljoonaa euroa veteraanien palkitsemisen jatkamisen johdosta. Määräraha käytettiin kokonaisuudessaan, minkä lisäksi tehtiin 0,015 miljoonan euron arviomäärärahan ylityspäätös aiheutuen arvioitua suuremmasta kunniamerkkien jakomäärästä, johon vaikutti eduskunnan palkittavien listan laajuus sekä aiemmin palkitsematta jääneiden tieteen akateemikoiden palkitseminen.

Momentti 23.90.26 *Suomi 100* ja sen määräraha poistettiin talousarviosta. Vuosien 2015–2018 talousarvioiden mukaan määrärahaa voidaan käyttää Suomi 100 -juhlavuoden suunnittelusta ja toteutuksesta aiheutuvien menojen maksamiseen harkinnanvaraisena valtionavustuksena, minkä perusteella vuonna 2019 maksettiin 0,03 miljoonan euron valtionavustus Intervisio Oy:lle Koivisto -dokumenttisarjan tuotantoon. Vuoden 2017 talousarviossa myönnetystä kolmevuotisesta siirtomäärärahasta peruutettiin 0,14 miljoonaa euroa.

Vuoden neljänteen lisätalousarvioon lisättiin momentti 23.90.59 *Avustus tasa-arvopalkinnon maksamiseen* ja sille määräraha 0,3 miljoonaa euroa, jota saa käyttää

avustuksena kansainvälisen tasa-arvopalkinnon maksamiseen. Palkinto on tarkoitus jakaa joka toinen vuosi siten, että saaja osoittaa palkinnon avustuksena valitsemalleen sukupuolten välistä tasa-arvoa edistävälle kohteelle. Määräraha siirtyi käytettäväksi vuodelle 2020.

Momentille 23.90.61 *Jäsenmaksut ja maksuosuudet Euroopan hybridiuhkien torjunnan osaamiskeskukselle* osoitettiin 1,14 miljoonan euron määräraha, joka käytettiin talousarviovuonna.

Kokonaisuudessaan kirjanpitoyksikön talousarvion 2019 määrärahojen käyttö kertomusvuonna oli 189,6 miljoonaa euroa. Huomioiden edellisvuosilta siirtyneiden määrärahojen käytön, menot olivat noin 250,0 miljoonaa euroa. Käyttö jakautuu menomomenttilajeittain seuraavasti:

Taulukko 43. Menot kululajeittain (1 000 €)

Momenttilaji	Momentin numerotunnus	2017	2018	2019	%-osuus	Muutos % 2018/2019
Kulutusmenot	01–29	174 004	169 392	213 003	85 %	26 %
Siirtomenot	30–69	30 385	30 405	31 075	12 %	2 %
Sijoitusmenot	70–89	8 823	7 412	5 700	2 %	-23 %
Yhteensä		213 212	207 209	249 778	100 %	21 %

Kanslian pääluokan merkittävin kululaji on kulutusmenot, joiden osuus kaikista menoista oli kertomusvuonna 85 prosenttia. Kulutusmenot kasvoivat 43,6 miljoonaa euroa vuodesta 2018. Tämä johtuu pääosin vuodelle 2019 kohdistuvasta EU-puheenjohtajuuskauden rahoituksesta (yhteensä 70 milj. euroa vuosille 2017–2020), hallitusvaihdoksista ja henkilöstömenojen kasvusta.

Siirtomenot pysyivät karkeasti edellisvuosien tasolla. Sijoitusmenot alenivat, sillä kertomusvuonna ei tehty merkittäviä osakehankintoja.

Valtioneuvoston kanslian toimintamenomomentin käyttö oli kertomusvuonna 123,1 miljoonaa euroa eli 3,6 miljoonaa euroa edellisvuotta vähemmän. Menot alittivat määrärahatason 3,1 miljoonalla eurolla, jolloin siirtyvä erä kasvoi 18,0 miljoonaan euroon. Alla olevassa taulukossa on kuvattu toimintamenomomentin jakauma kululajeittain.

Taulukko 44. Toimintamenot kululajeittain

Kululaji	2017	2018	2019	%-osuus	Muutos % 2018/2019
Käyttöomaisuushankinnat	1535	999	29	0 %	-97 %
Maksullisen toiminnan tuotot	-459	-674	-798	-1 %	18 %
Vuokrat ja käyttökorvaukset	-1305	-139	-5	0 %	-96 %
Muut toiminnan tuotot ja satunnaiset tuotot	-788	-636	-1 474	-1 %	132 %
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	4 287	3 139	3 321	3 %	6 %
Henkilöstökulut	30 398	31 573	32 872	27 %	4 %
Vuokrat	36 406	34 651	33 362	27 %	-4 %
Palvelujen ostot	55 012	56 519	54 433	44 %	-4 %
Muut kulut	809	942	909	1 %	-3 %
Sisäiset kulut	141	346	440	0 %	27 %
Rahoitustuotot ja -kulut			3	0 %	
Siirtotalouden kulut	0	0	0	0 %	
Kaikki yhteensä	126 037	126 721	123 094	100 %	-3 %

Toimintamenomomentin käytössä merkittävin kululaji ovat palveluiden ostot, 54,4 miljoonaa euroa vuonna 2019. Palvelujen ostot muodostuvat suurimmaksi osaksi Valtorilta ostetuista palveluista, jotka ovat viime vuosina nousseet merkittävästi valtioneuvoston tietotekniikan yhtenäistämisen ja valtioneuvoston yhteisten järjestelmähankkeiden johdosta. Tietohallintopalvelumenoja kuitenkin laski valtioneuvoston perustietotekniikkauudistus (VNPUU)-hankkeen toteutuksen eteneminen loppuunsaattamisvaiheeseen, ja kokonaisuutena palvelujen ostot vähenivät 4 prosenttia edellisvuoteen nähden.

Käyttöomaisuushankintoja ei ollut merkittävässä määrin vuonna 2019 (0,03 miljoonaa euroa).

Henkilöstömenot kasvoivat 4 prosenttia vuoteen 2018 nähden. Henkilöstömäärän ja -menojen nousuun vaikuttivat EU-puheenjohtajakauden työt sekä kertomusvuoden hallitusvaihdokset.

Vuokramenot ovat jatkaneet vähenemistään ollen 4 prosenttia edellisvuotta pienemmät tilankäytön tehokkuuden parantumisen seurauksena (tilatehokkuus noin 18 neliometriä työntekijää kohden) sekä käynnistyneiden peruskorjaushankkeiden (Merikasarmi, valtioneuvoston juhlahuoneisto) johdosta.

Valtioneuvoston kanslian pääluokan siirrettyjen määrärahojen käyttö momenteittain on selvitetty kohdassa Menoarviotilit. Alla olevasta taulukosta löytyvät tarkemmat summat ja siirtyvien erien osuudet.

Taulukko 45. Valtioneuvoston kanslian pääluokan siirrettyjen määrärahojen käyttö ja muutokset siirrettyjen määrärahojen määrässä

1 000 €		Tilinpäätös 2018	Siirrynyt vuodelta 2018	Talousarvio 2019 (TA + LTA:t)	Käytettävissä vuonna 2019	Käyttö vuonna 2019	Siirtyy vuodelle 2020	Siirtyvä erä 2019 määrärahasta (%)
23.01.01.	Valtioneuvoston kanslian toimintamenot (nettob) (S2)	127 656	14 924	126 248	141 172	123 094	18 078	14 %
23.01.03.	Euroopan unionin kansallisten asiantunt. palkkamenot (S2)	675	64	429	493	202	291	68 %
23.01.04.	Pääministerin, kansliassa toimivien minist. ja avust. matkat (nettob) (S2)	867	608	617	1 225	651	574	93 %
23.01.22.	Valtioneuvoston selvitys- ja tutkimustoiminta (S3)	11 400	9 724	11 400	21 124	11 676	9 448	83 %
23.01.23.	Kokeilutoiminnan digitaalinen edistäminen (S3)			920	920	796	124	14 %
23.01.24.	Suomen EU-puheenjohtajuus (S2)	4 018	1 974	41 861	43 835	21 182	22 653	54 %
23.01.25.	Terveet tilat 2028 (S3)	100	88	125	213	104	109	87 %
23.01.26.	Saamelaisten totuus- ja sovintoprosessin edist.(S3)			1 500	1 500	6	1 494	100 %
23.10.88.	Osakehankinnat (S3)	5 700	8 291	5 700	13 991	707	11 271	198 %
23.30.01.	Oikeuskanslerinviraston toimintamenot (S2)	3 436	1 307	3 490	4 797	3 421	1 375	39 %
23.90.26.	Suomi 100 (S3)	800	1 136		1 136	520	474	
23.90.59.	Avustus tasa-arvopalkinnon maksamiseen (S2)			300	300	0	300	100 %
23.	Valtioneuvoston kanslia (yhteensä)	154 652	38 116	192 590	230 706	162 359	66 191	34 %

Tuloarviotilit

Tulomomenteista momentille 12.39.10 Muut sekalaiset tulot kirjattiin 1,0 miljoonan euron Forest BTL Oy:n selvitystilaan liittyvä, valtiolle pääomalinavelkojana kuuluva jako-osuus.

Valtioneuvoston kanslia tuloutti momentille 13.03.01 Osinkotulot, pääomanpalautukset ja osakkeiden myyntitulot 1,3 miljardia euroa, eli huomattavasti vuotta 2018 vähemmän, jolloin tuloutus oli noin 2,4 miljardia euroa. Valtion talousarviossa asetetun tuloarvion, 1,925 miljardia euroa, täytyminen olisi edellyttänyt päätöksiä toteutunutta merkittävämmistä omistushankinnoista. Osakkeiden myyntiprojekteja ei käynnistetty kertomusvuonna. Tuloutussumma muodostui osinkotuloista, joka kasvoi hieman edellisvuodesta 1,3 miljardiin euroon. Kehitys oli hyvää ottaen huomioon sen, että Valtion kehitysyritys Vake Oy sai vuonna 2018

toteutettujen yhtiösiirtojen myötä osinkotuloja 72 miljoonaa euroa, mikä pienensi osaltaan valtion saamia osinkotuloja.

Valtion osakevarallisuutta myytiin tai luovutettiin kertomusvuonna yhteensä 262 miljoonan euron arvosta eri käyttötarkoituksiin. Finnipilot Pilotage Oy teki 2,0 miljoonan euron pääomapalautuksen. Solidium Oy jakoi pääomanpalautuksena omistamiaan osakkeita valtiolle yhteensä 155 miljoonan euron arvosta. Osakkeita käytettiin Vimana Oy:n ja Oppiva Invest Oy:n pääomittamiseen sekä Tutkimuksen vaikuttavuuden tukisäätiön peruspääomaan. Lisäksi valtio pääomitti Pohjolan Rautatiet Oy:tä luovuttamalla yhtiölle Nesteen osakkeita 107 miljoonan euron arvosta. Vaken sijoitustoiminta ei ole alkanut johtuen hallituksen vaihdoksesta, sekä Vaken toiminnan uudelleenarvioinnista hallitusohjelman ja omistajapoliittisen periaatepäätöksen mukaiseksi.

7.3 Tuotto- ja kululaskelma

Tilikaudella 2019 Valtioneuvoston kanslian toiminnan tuotot olivat edellisvuotta pienemmät johtuen vuonna 2018 kirjatusta 2,2 miljardin euron osakkeiden ja osuuksien myyntivoitoista. Vuonna 2019 ei käynnistetty osakkeiden myyntiprojekteja. Rahoitustuottoihin kirjattiin 1,3 miljardia euroa osinkotuloja.

Maksullisen toiminnan tuotot olivat noin 0,8 miljoonaa euroa nousten edellisvuodesta 0,12 miljoonaa euroa. Vuokratuotot ja käyttökorvaukset jatkoivat laskuaan pienentyen edellisestä tilikaudesta noin 0,14 miljoonalla eurolla.

Toiminnan kulut kasvoivat edellisestä vuodesta noin 9,6 miljoonaa euroa ollen yhteensä 177,4 miljoonaa euroa. Vuonna 2018 vastaava käyttö oli 167,8 miljoonaa euroa. Henkilöstökulut nousivat yhteensä 9,3 miljoonaa euroa. Kasvu johtui pääasiassa henkilömäärän kasvusta EU-puheenjohtajuuskaudella sekä kertomusvuoden hallitusvaihdoksista.

Valtioneuvoston kanslian vuokramenot laskivat tilivuonna 2019 yhteensä noin 1,0 miljoonaa euroa. Suurinta lasku oli toimitilavuokrissa, sillä peruskorjaushankkeiden aikana tiloista ei peritä vuokraa.

Palvelujen ostot kasvoivat edellisestä vuodesta noin 8,1 miljoonaa euroa 78,4 miljoonaan euroon. Toimintamenomomentin osuus palveluiden ostoista oli 54,4 miljoonaa euroa. Palvelujen ostoissa merkittäviä eriä ovat Valtorilta ostetut palvelut (34,8 miljoonaa euroa), joiden viime vuosien merkittävä kasvu aiheutuu valtioneuvoston tietotekniikan yhtenäistämisen ja yhteisten järjestelmähankkeiden menoista. Finlandia-talon kokousten ja seminaarien järjestelymaksut olivat 6,5

miljoonaa euroa vuonna 2019. Senaatti-kiinteistöille maksettavat kiinteistöhallintomenot olivat 5,7 miljoonaa euroa. Asiantuntija- ja tutkimuspalvelumenot valtioneuvoston selvitys- ja tutkimustoiminnassa (VN TEAS, mom. 23.01.22) olivat 8,5 miljoonaa euroa ja kokeilutoiminnan digitaalisessa edistämässä (momentti 23.01.23) noin 0,8 miljoonaa euroa. Osakehankintamomentille 23.10.88 kirjattujen asiantuntija- ja tutkimuspalvelujen menot vähenivät edellisvuodesta 0,38 miljoonaan euroon.

Muut kulut laskivat edelliseen tilikauteen verrattuna noin 8,1 miljoonalla eurolla 5,2 miljoonaan euroon, sillä edeltävälle vuodelle 2018 oli kirjattu osakkeiden myyntitappioita 7,2 miljoonaa euroa. Muiden kulujen merkittävimmät erät vuonna 2019 muodostuivat matkakuluista, Euroopan hybridiuhkien torjunnan osaamiskeskuksen jäsenmaksusta ja kunniamerkeistä.

Tileistä poistoja ei tehty talousarviovuonna.

7.4 Tase

Valtioneuvoston kanslian taseen loppusumma on 12 708,8 miljoonaa euroa. Pääosa arvosta muodostuu valtion omistamista arvopapereista, joiden osuus taseesta on 99,6 prosenttia. Taseen loppusumma pieneni 82,6 miljoonaa euroa edelliseen vuoteen verrattuna.

Valtion osakevarallisuutta luovutettiin kertomusvuonna yhteensä 262 miljoonan euron arvosta eri käyttötarkoituksiin. Solidium Oy jakoi pääomanpalautuksena omistamiaan osakkeita valtiolle yhteensä 155 miljoonan euron arvosta. Osakkeita käytettiin Vimana Oy:n ja Oppiva Invest Oy:n pääomittamiseen sekä Tutkimuksen vaikuttavuuden tukisäätiön peruspääomaan.

Oppiva Invest Oy:lle luovutettiin apporttina 80,0 miljoonan euron SVOP-sijoitus Solidiumilta pääomapalautuksena saatuja osakkeita. Luovutuksesta syntynyt SVOP-sijoituksen arvo siirrettiin Opetushallitukselle.

Vimana Oy:lle luovutettiin apporttina Kemira Oyj:n osakkeita ja SVOP-sijoituksen arvo 15,0 miljoonaa euroa siirrettiin valtiovarainministeriölle.

Opetus- ja kulttuuriministeriölle siirrettiin 60,0 miljoonan euron arvosta Tutkimuksen vaikuttavuuden tukisäätiön peruspääomaan luovutettuja, Solidiumilta pääomapalautuksena saatuja osakkeita.

Valtio pääomitti Pohjolan Rautatiet Oy:tä luovuttamalla yhtiölle apporttina Nesteen osakkeita 107 miljoonalla eurolla. Valtioneuvoston kanslian taseesta SVOP-sijoitus siirrettiin liikenne- ja viestintäministeriölle.

Altia Oyj:n loput Valtioneuvoston kanslian omistuksessa olevat osakkeet luovutettiin apporttina Valtion kehitysyhtiö Vake Oy:lle SVOP-rahastoon.

Valtioneuvoston kanslialle puolestaan siirtyi ympäristöministeriöltä Kuntarahoitus Oyj:n osakkeita 20,0 miljoonalla eurolla.

Osakkeiden myyntiprojekteja ei käynnistetty kertomusvuonna.

8 Sisäisen valvonnan arviointi- ja vahvistuslausuma

Valtioneuvoston kanslian sisäinen valvonta on järjestetty valtion talousarviosta annetun lain 24 b §:n edellyttämällä tavalla. Kanslian ylimmän johdon ohella osastojen, yksiköiden ja ryhmien päälliköt vastaavat tuloksikönsä tai vastualueensa sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestämisestä.

Valtioneuvoston kanslian sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan tilan arviointi toteutettiin vuoden lopussa hajautettuna osastojen ja yksiköiden päälliköiden itsearviointina. Arvioinnissa käytetyt kysymykset pohjautuivat valtion sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan neuvottelukunnan laatimaan suppeaan viitekehikkoon.

Kanslian sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan perustana olevan ohjausympäristön arvioitiin olevan pääosin kunnossa. Joidenkin ohjausympäristön osa-alueiden osalta toiminnassa arvioitiin kuitenkin olevan puutteita. Valtioneuvoston kanslian hallintorakennetta ja organisaatorakennetta ei kaikilta osin nähty selkeänä ja toimivana. Jonkin verran selkiyttämistä arvioitiin olevan myös siinä, miten valtioneuvoston kanslian henkilöstö tuntee vastuunsa sisäisestä valvonnasta. Kehittämistarpeita nähtiin myös pitkän aikavälin osaamis- ja henkilöresurssitarpeiden tunnistamisessa ja osaamisen kehittämisessä. Kanslian arvot on määritelty vuonna 2008, mutta arvoja ei tunneta laajalti organisaatiossa.

Kanslian tavoitteiden asettamiseen liittyvän toiminnan arvioitiin olevan pääosin asianmukaisesti järjestetty. Valtioneuvoston kanslialla on selkeä perustehtävä ja sitä tukevat strategiset tavoitteet tunnistetaan organisaatiossa hyvin. Toiminnan kokonaissuunnittelun arvioitiin edenneen parempaan suuntaan, mutta pidemmän aikajänteen suunnittelua olisi yhä tarpeen kehittää. Kehittämiskohteeksi nähtiin myös tulostavoitteiden ristiintarkastelu ja samalla tulisi varmistaa, että perustehtävät, tulostavoitteet ja resurssit ovat linjassa toistensa kanssa.

Valtioneuvoston kanslian riskienhallintapolitiikka otettiin käyttöön vuonna 2018, minkä mukaisesti toteutettiin pysyviin toimintoihin ja tulostavoitteisiin liittyvät riskien arvioinnit. Helmikuussa 2019 hyväksyttiin valtioneuvoston kanslian riskienhallintasuunnitelma. Riskien tunnistamisen, dokumentoimisen, arvioinnin sekä hallintamenettelyiden määrittelyn osalta nähtiin yhä puutteita. Riskienhallinnassa on erilaisia toimintatapoja yksiköiden välillä ja dokumentoinnin taso on osin alhainen. Kehitettävää nähtiin myös väärinkäytösriskien arvioinnin sekä väärinkäytösmenettelyiden osalta.

Sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan valvontatoimenpiteet ovat pääosin kunnossa ja asianmukaisesti järjestetty. Arvioinnissa todettiin, etteivät toimintaprosessien ja valvontatoimenpiteiden kuvaukset sekä dokumentaatio ole kaikilta osin ajantasaisia.

Poikkeustilanteiden viestinnän nopeiden ja kattavien menettelyiden osalta arvioitiin olevan edelleen jonkin verran kehittämistarvetta. Myös ulkoisten sidosryhmien välisessä viestinnässä sekä raportointi- ja palautejärjestelmissä arvioitiin olevan selkeää vaihtelua organisaation sisällä. Kanslian tiedonkulun ja viestinnän arvioitiin kuitenkin toimivan pääasiassa hyvin.

9 Arviointien tulokset

Valtion omistajaohjauksen arviointi

VN TEAS-tutkimuksena toteutetun arvioinnin tavoitteena oli arvioida vuoden 2004 jälkeen harjoitetun omistajaohjauksen toimivuutta ja tehtyjä uudistuksia. Arvioinnin yhteydessä tarkasteltiin myös valtio-omisteisten yhtiöiden tuloksellisuutta ja tuottavuutta sekä vertailtiin Suomen omistajaohjauksen ja omistajapolitiikan kehitystä valittuihin EU-maihin.

Tehdyn arvioinnin perusteella omistajaohjausta koskevat rakenteelliset uudistukset ovat toimineet hyvin eikä nykyisissä omistajaohjauksen rakenteissa esiinny merkittäviä muutostarpeita. Arvioinnin perusteella valtion omistajaohjauksen operatiivinen toimeenpano on viimeisen vuosikymmenen aikana muuttunut ammattimaisemmaksi.

Omistajaohjauksen tunnistetut haasteet koskevat eri politiikka-alueiden välisiä ristiriitoja ja korostuvat tapauksissa, jossa valtion substanssipolitiikassa tavoiteltavat uudistukset eivät ole yhteneväisiä omistajapolitiittisten tavoitteiden kanssa. Haasteiden ratkaiseminen edellyttää nykyistä aktiivisempaa yhteistä suunnittelua ja dialogia eri ministeriöiden välillä sekä eri politiikkanäkökulmat yhdistävää vahvempaa ohjausta myös poliittisella tasolla.

Kokeilukulttuuri Suomessa – nykytilanne ja kehittämistarpeet -arviointi

Pääministeri Sipilän hallitus edisti kokeilukulttuuria ainutlaatuisella tavalla. Suomen ympäristökeskus, Tampereen yliopisto ja Innotiimi-ICG toteuttivat kirjallisuuden, haastattelujen, kyselyn ja työpajojen perusteella arvioinnin kokeilukulttuurin nykytilasta. 14.1.2019 julkaistun arviointiraportin mukaan kokeilut koetaan hyväksi työkaluksi toiminnan kehittämisessä ja uusien ratkaisujen etsimisessä, mutta kokeiluihin liittyy myös haasteita. Arviointiraportti suosittelee laajemman toimijajoukon osallistamista kokeiluihin sekä kokeiluista saadun tiedonvälityksen tehostamista. Kokeilut tulisi myös toteuttaa suunnitelmallisemmin päätöksenteon tueksi. Arvioinnin mukaan Kokeileva Suomi -kärkihanke lisäsi kokeilujen ja niiden tuomien hyötyjen tunnettuutta. Kärkihanke loi myönteisiä mielikuvia kokeiluista ja riskinotosta, julkaisi kokeiluihin kannustavia tapausesimerkkejä, edisti kokeiluihin liittyvän epävarmuuden sietokykyä sekä lisäsi aktiivisuutta, intoa ja rohkeutta kokeilujen tekemiseen.

POLKU2030 – Suomen kestävän kehityksen politiikan arviointi -raportti

POLKU2030-hanke arvioi Suomen kestävän kehityksen politiikkaa kokonaisuutena ensimmäistä kertaa tällä vuosikymmenellä. Demos Helsingin, Suomen ympäristökeskuksen ja Helsingin yliopiston kestävyystieteen instituutin tekemän selvityksen mukaan Suomella on oikeaan suuntaan vieviä kansallisia tavoitteita ja toimenpide-ohjelmia ja kestävästä kehityksestä on tullut yhteiskunnassa laajasti hyväksytty tavoite. Poliitiikan muutosvoimaisuudessa ja johdonmukaisuudessa on kuitenkin paljon parannettavaa.

Kestävän kehityksen näkökulmasta Suomen vahvuuksia ovat koulutus ja osaaminen, yhteiskunnallinen vakaus ja vahvat instituutiot. Suomen suurimmat haasteet taas liittyvät ilmastomuutoksen hillintään, ympäristön tilaan ja kulutukseen sekä yhteiskunnan eriarvoistumiseen. Arviointi suositti kestävän kehityksen Agenda2030-tavoitteiden viemistä politiikan keskiöön sekä tiekartan laatimista vuoteen 2030 saakka.

Lainsäädännön arviointineuvoston toiminnan vaikuttavuus

Keväällä 2019 valmistui Itä-Suomen yliopiston VNTEAS-tutkimus lainsäädännön arviointineuvoston toiminnan vaikuttavuudesta. Tutkimuksen mukaan lainvalmistelijat suhtautuvat arviointineuvoston toimintaan positiivisesti. Lainvalmistelijat toivoivat arviointineuvoston lausuntoa kuitenkin aikaisempaan vaiheeseen lainvalmisteluprosessissa. Arviointineuvostoa pidettiin tarpeellisena nimenomaan vaikutusarvioiden laadun kehittämiseksi. Tutkimuksessa onkin päädytty lopputulokseen, että arviointineuvosto on osoittanut tarpeellisuutensa lainvalmistelun kehittämiseksi.

Tutkimushankkeessa ehdotettiin kuutta kehittämistoimenpidettä:

- 1) arviointineuvoston neuvontaroolin vahvistaminen,
- 2) arviointineuvoston aktiivisempi yhteistyö ministeriöiden säädösjohtamisesta vastaavien ja poliittisten päättäjien kanssa,
- 3) aktiivisempi rooli aloitteiden tekemisessä lainvalmistelun laadun kehittämiseksi,
- 4) arviointineuvoston tehtävien ja resurssien suhteen uudelleenarviointi,
- 5) arviointineuvoston resursointi,
- 6) arviointineuvoston sääntely lakitasoiseksi.

10 Yhteenveto havaituista väärinkäytöksistä

Valtioneuvoston kanslia on tehnyt rikosilmoituksen yhdessä julkisessa hankinnassa syksyllä 2018. Asia oli esitutkinnassa vuonna 2019. Asia havaittiin hankintamenettelyn aikana ennen sopimuksen tekemistä.

11 Tilinpäätöslaskelmat ja liitetiedot

11.1 Valtioneuvoston kanslian talousarvion toteutumalaskelma

Osaston, momentin ja tilijaottelun numero ja nimi	Tilinpäätös 2018	Talousarvio 2019 (TA + LTA:t)	Tilinpäätös 2019	Vertailu Tilinpäätös- Talousarvio	Toteuma %
11. Verot ja veronluonteiset tulot	8 425,63	16 653	16 653,37	0,00	100
11.04.01. Arvonlisävero	8 425,63	16 653	16 653,37	0,00	100
12. Sekalaiset tulot	989 651,18	3 345 786	3 345 785,80	0,00	100
12.23.99. Valtioneuvoston kanslian muut tulot	3 357,41	177 553	177 552,91	0,00	100
12.39.04. Siirrettyjen määrärahojen peruutukset	959 450,35	2 155 991	2 155 991,08	0,00	100
12.39.10. Muut sekalaiset tulot	26 843,42	1 012 242	1 012 241,81	0,00	100
13. Korkotulot, osakkeiden myyntitulot ja voiton tuloutukset	2 402 698 062,99	1 300 531 614	1 300 531 614,38	0,00	100
13.01.05. Korot muista lainoista	50 805,35	934	934,06	0,00	100
13.03.01. Osinkotulot, pääomanpalautukset ja osakkeiden myyntitulot	2 402 647 257,64	1 300 530 680	1 300 530 680,32	0,00	100
15. Lainat	4 551 530,73	19 594	19 593,90	0,00	100
15.01.04. Muiden lainojen lyhennykset	4 551 530,73	19 594	19 593,90	0,00	100
Tuloarviotilit yhteensä	2 408 247 670,53	1 303 913 647	1 303 913 647,45	0,00	100

Päälukon, momentin ja tilijaottelun numero, nimi ja määrärahalaji	Tilinpäätös 2018	Talousarvio 2019 (TA + LTA:t)	Talousarvion 2019 määrärahojen		Tilinpäätös 2019	Vertailu Talousarvio - Tilinpäätös	Siirtomäärärahoja koskevat täydentävät tiedot			
			käyttö vuonna 2019	siirto seuraavalle vuodelle			Edellisiltä vuosilta siirtyneet	Käytettävissä vuonna 2019	Käyttö vuonna 2019 (pl. peruutukset)	Siirretty seuraavalle vuodelle
23. Valtioneuvoston kanslia	206 717 804,36	249 776 554	189 550 462,89	59 407 207,51	248 957 670,40	818 883,57	38 115 087,42	231 844 907,08	163 496 808,24	66 192 107,76
23.01.01 . Valtioneuvoston kanslian toimintamenot (nettob) (S2)	127 656 000,00	126 248 000	108 169 965,60	18 078 034,40	126 248 000,00	0,00	14 923 601,74	141 171 601,74	123 093 567,34	18 078 034,40
23.01.02 . Ministereiden, heidän valtiosihteeriensä ja erityisavustajiensa palkkaukset (A)	6 007 752,32	9 430 000	8 671 983,43		8 671 983,43	758 016,57				
23.01.03 . Euroopan unionin kansallisten asiantuntijoiden palkkamenot (S2)	675 416,84	428 820	137 411,26	291 408,40	428 819,66	0,00	64 099,00	492 918,66	201 510,26	291 408,40
23.01.03.1. Euroopan unionin kansallisten asiantuntijoiden palkkausmenot	592 416,84	188 820	45 602,09	143 217,57	188 819,66	0,00	16 053,44	204 873,10	61 655,53	143 217,57
23.01.03.2. Valtioneuvoston Euroopan unionia koskevien horisontaalisten tehtävien palkkausmenot (EK) (enintään)	83 000,00	240 000	91 809,17	148 190,83	240 000,00	0,00	48 045,56	288 045,56	139 854,73	148 190,83
23.01.04 . Pääministerin, kansliassa toimivien ministereiden ja heidän avustajiensa matkat (nettob) (S2)	867 000,00	617 000	43 206,98	573 793,02	617 000,00	0,00	607 589,01	1 224 589,01	650 795,99	573 793,02

Päälukon, momentin ja tilijaottelun numero, nimi ja määrärahalaji	Tilinpäätös 2018	Talousarvio 2019 (TA + LTA:t)	Talousarvion 2019 määrärahojen		Tilinpäätös 2019	Vertailu Talousarvio - Tilinpäätös	Siirtomäärärahoja koskevat täydentävät tiedot				
			käyttö vuonna 2019	siirto seuraavalle vuodelle			Edellisiltä vuosilta siirtyneet	Käytettävissä vuonna 2019	Käyttö vuonna 2019 (pl. peruutukset)	Siirretty seuraavalle vuodelle	
23.01.22 .	Valtioneuvoston selvitys- ja tutkimustoiminta (S3)	11 400 000,00	11 400 000	2 678 364,40	8 721 635,60	11 400 000,00	0,00	9 724 358,08	21 124 358,08	11 675 949,78	9 448 408,30
23.01.23 .	Kokeilutoiminnan digitaalinen edistäminen (S3)		920 000	795 583,03	124 416,97	920 000,00	0,00		920 000,00	795 583,03	124 416,97
23.01.24 .	Suomen EU-puheenjohtajuus (S2)	4 018 000,00	41 861 000	19 208 055,45	22 652 944,55	41 861 000,00	0,00	1 973 864,24	43 834 864,24	21 181 919,69	22 652 944,55
	23.01.24.1. Lisähenkilöstön palkkausmenot sekä muut kulutusmenot (EK)	3 518 000,00	18 737 000	6 437 743,32	12 299 256,68	18 737 000,00	0,00	1 602 864,24	20 339 864,24	8 040 607,56	12 299 256,68
	23.01.24.2. Kokouksista aiheutuvat menot (EK)	500 000,00	22 624 000	12 407 937,63	10 216 062,37	22 624 000,00	0,00	371 000,00	22 995 000,00	12 778 937,63	10 216 062,37
	23.01.24.3. Lentopäästöhyvitykset (EK) (enintään)		500 000	362 374,50	137 625,50	500 000,00	0,00		500 000,00	362 374,50	137 625,50
23.01.25 .	Terveet tilat 2028 (S3)	100 000,00	125 000	18 832,28	106 167,72	125 000,00	0,00	88 015,03	213 015,03	103 916,88	109 098,15
	23.01.25.1. Terveet tilat 2028 (KPY)		125 000	18 832,28	106 167,72	125 000,00	0,00		125 000,00	18 832,28	106 167,72
23.01.26 .	Saamelaiden totuus- ja sovintoprosessin edistäminen (S3)		1 500 000	5 845,68	1 494 154,32	1 500 000,00	0,00		1 500 000,00	5 845,68	1 494 154,32
23.01.29 .	Arvonlisäveromenot (A)	15 003 817,56	16 241 734	16 241 734,31		16 241 734,31	0,00				
23.10.88 .	Osakehankinnat (S3)	5 700 000,00	5 700 000	10 608,73	5 689 391,27	5 700 000,00	0,00	8 290 842,16	13 990 842,16	706 584,05	11 270 737,11

Pääluokan, momentin ja tilijaottelun numero, nimi ja määrärahalaji		Tilinpäätös 2018	Talousarvio 2019 (TA + LTA:t)	Talousarvion 2019 määrärahojen		Tilinpäätös 2019	Vertailu Talousarvio - Tilinpäätös	Siirtomäärärahoja koskevat täydentävät tiedot			
				käyttö vuonna 2019	siirto seuraavalle vuodelle			Edellisiltä vuosilta siirtyneet	Käytettävissä vuonna 2019	Käyttö vuonna 2019 (pl. peruutukset)	Siirretty seuraavalle vuodelle
23.20.50	Puolue toiminnan tukeminen (K)	29 635 000,00	29 635 000	29 559 678,00		29 559 678,00	75 322,00				
	23.20.50.1. Puolueiden poliittinen toiminta (EK)	29 486 825,00	29 486 825	29 411 503,00		29 411 503,00	75 322,00				
	23.20.50.2. Ahvenanmaan poliittinen toiminta (EK)	148 175,00	148 175	148 175,00		148 175,00	0,00				
23.30.01	Oikeuskanslerinviraston toimintamenot (S2)	3 436 000,00	3 490 000	2 114 738,74	1 375 261,26	3 490 000,00	0,00	1 306 742,53	4 796 742,53	3 421 481,27	1 375 261,26
23.90.21	Kunniamerkit (A)	648 817,64	740 000	754 455,00		754 455,00	-14 455,00				
23.90.26	Suomi 100 (S3)	800 000,00						1 135 975,63	1 135 975,63	519 654,27	473 851,28
23.90.59	Avustus tasa-arvopalkinnon maksamiseen (S2)		300 000		300 000,00	300 000,00	0,00		300 000,00		300 000,00
23.90.61	Jäsenmaksut ja maksuosuudet Euroopan hybridiuhkien torjunnan osaamiskeskukseen (S2)	770 000,00	1 140 000	1 140 000,00		1 140 000,00	0,00		1 140 000,00	1 140 000,00	0,00
28. Valtiovarainministeriön hallinnonala		2 157,00	1 582	1 582,00		1 582,00	0,00	0,00	1 582,00	1 582,00	0,00
28.60.12	Osaamisen kehittäminen (S2)	2 157,00	1 582	1 582,00		1 582,00	0,00		1 582,00	1 582,00	0,00
Määrärahatilit yhteensä		206 719 961,36	249 778 136	189 552 044,89	59 407 207,51	248 959 252,40	818 883,57	38 115 087,42	231 846 489,08	163 498 390,24	66 192 107,76

11.2 Valtioneuvoston kanslian talousarvion toteutumalaskelman tiedot valtuuksista ja niiden käytöstä momentin tarkkuudella

Ei esitettävää vuoden 2019 tilinpäätöksessä.

11.3 Valtioneuvoston kanslian tuotto- ja kululaskelma

	1.1.2019–31.12.2019		1.1.2018–31.12.2018	
TOIMINNAN TUOTOT				
Maksullisen toiminnan tuotot	797 534,26		673 773,90	
Vuokrat ja käyttökorvaukset	5 411,32		138 887,41	
Muut toiminnan tuotot	<u>-1 196 837,51</u>	-393 891,93	<u>-2 194 348 986,79</u>	2 195 161 648,10
TOIMINNAN KULUT				
Aineet, tarvikkeet ja tavarat				
Ostot tilikauden aikana	-3 482 973,63		-3 230 376,70	
Varastojen lisäys (-) tai vähennys (+)	-162 440,83		55 363,63	
Henkilöstökulut	-52 246 135,55		-42 979 014,54	
Vuokrat	-34 044 792,89		-35 058 632,85	
Palvelujen ostot	-78 365 339,95		-70 289 736,22	
Muut kulut	-5 171 637,05		-13 296 900,23	
Valmistus omaan käyttöön (-)	272 868,64		676 218,83	
Poistot	-909 400,48		-861 472,38	
Sisäiset kulut	<u>-3 293 638,00</u>	<u>-177 403 489,74</u>	<u>-2 795 290,05</u>	<u>-167 779 840,51</u>
JÄÄMÄ I		-177 797 381,67		2 027 381 807,59
RAHOITUSTUOTOT JA -KULUT				
Rahoitustuotot	1 298 531 657,40		1 262 689 901,27	
Rahoituskulut	<u>-3 599,35</u>	1 298 528 058,05	<u>-5 002 395,72</u>	1 257 687 505,55
SATUNNAISET TUOTOT JA KULUT				
Satunnaiset tuotot	166 053 298,98		525 781 508,75	
Satunnaiset kulut	<u>0,00</u>	<u>166 053 298,98</u>	<u>-85 902 822,47</u>	<u>439 878 686,28</u>
JÄÄMÄ II		1 286 783 975,36		3 724 947 999,42
SIIRTOTALOUDEN TUOTOT JA KULUT				
Kulut				
Siirtotalouden kulut paikallishallinnolle	0,00		-206 000,00	
Siirtotalouden kulut elinkeinoelämälle	-30 000,00		-545 827,79	
Siirtotal.kulut voittoa tavoittelemattomille	-29 559 678,00		-44 111 894,51	
Siirtotalouden kulut kotitalouksille	<u>-4 200,00</u>	<u>-29 593 878,00</u>	<u>0,00</u>	<u>-44 863 722,30</u>
JÄÄMÄ III		1 257 190 097,36		3 680 084 277,12
TUOTOT VEROISTA JA PAKOLLISISTA MAKSUISTA				
Perityt arvonlisäverot	16 653,37		8 425,63	
Suoritettut arvonlisäverot	<u>-16 270 179,94</u>	<u>-16 253 526,57</u>	<u>-15 151 317,47</u>	<u>-15 142 891,84</u>
TILIKAUDEN TUOTTO-/KULUJÄÄMÄ		<u>1 240 936 570,79</u>		<u>3 664 941 385,28</u>

11.4 Valtioneuvoston kanslian tase

	31.12.2019		31.12.2018	
VASTAAVAA				
KANSALLISOMAISUUS				
Muu kansallisomaisuus	165 905,88	<u>165 905,88</u>	165 905,88	<u>165 905,88</u>
KANSALLISOMAISUUS YHTEENSÄ		165 905,88		165 905,88
KÄYTTÖOMAISUUS JA MUUT PITKÄAIK. SIOITUKSET				
AINEETTOMAT HYÖDYKKEET				
Muut pitkävaikutteiset menot	1 846 434,27	1 846 434,27	522 342,65	522 342,65
AINEELLISET HYÖDYKKEET				
Koneet ja laitteet	2 021 257,58		2 519 923,63	
Kalusteet	51 340,73		71 883,64	
Muut aineelliset hyödykkeet	2 523,00		2 523,00	
Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat	0,00	2 075 121,31	<u>1 182 843,75</u>	3 777 174,02
KÄYTTÖOMAISUUSARVOPAPERIT JA MUUT PITKÄAIKAISET SIOITUKSET				
Käyttöomaisuusarvopaperit	12 659 602 106,10		12 738 561 363,77	
Annetut euromääräiset velkakirjalainat	19 593,83		39 187,73	
Muut pitkäaikaiset euromääräiset sijoitukset	<u>26 500 000,00</u>	<u>12 686 121 699,93</u>	<u>26 500 000,00</u>	<u>12 765 100 551,50</u>
KÄYTTÖOMAISUUS JA MUUT PITKÄAIKAISET SIOITUKSET YHTEENSÄ		12 690 043 255,51		12 769 400 068,17
VAIHTO- JA RAHOITUSOMAISUUS				
VAIHTO-OMAISUUS				
Valmiit tuotteet/Tavarat	<u>61 757,35</u>	61 757,35	<u>224 198,18</u>	224 198,18
LYHYTAIKAISET SAAMISET				
Myyntisaamiset	391 477,10		253 813,14	
Siirtosaamiset	1 184 920,07		1 011 364,36	
Muut lyhytaikaiset saamiset	95 458,43		183 805,42	
Ennakkomaksut	0,00	1 671 855,60	<u>129 000,00</u>	1 577 982,92
RAHAT, PANKKISAAMISET JA MUUT RAHOITUSVARAT				
Muut pankkitilit	16 835 132,14		19 989 855,69	
Sisäisen rahaliikkeen tilit	<u>30 854,38</u>	<u>16 865 986,52</u>	<u>54 753,89</u>	<u>20 044 609,58</u>
VAIHTO- JA RAHOITUSOMAISUUS YHTEENSÄ		18 599 599,47		21 846 790,68
VASTAAVAA YHTEENSÄ		<u>12 708 808 760,86</u>		<u>12 791 412 764,73</u>

	31.12.2019		31.12.2018	
VASTATTAVAA				
OMA PÄÄOMA				
VALTION PÄÄOMA				
Valtion pääoma 1.1.1998	763 091,99		763 091,99	
Edellisten tilikausien pääoman muutos	12 768 151 579,70		11 182 924 749,18	
Pääoman siirrot	-1 328 933 657,79		-2 079 714 554,76	
Tilikauden tuotto-/kulujäämä	<u>1 240 936 570,79</u>	12 680 917 584,69	<u>3 664 941 385,28</u>	12 768 914 671,69
VIERAS PÄÄOMA				
LYHYTAIKAINEN VIERAS PÄÄOMA				
Saadut ennakot	0,00		7 053,08	
Ostovelat	16 814 185,44		13 656 636,54	
Kirjanpitoyksiköiden väliset tilitykset	1 186 926,00		911 592,63	
Edelleen tilittävät erät	1 066 754,17		901 443,36	
Siirtovelat	8 813 310,56		7 021 367,43	
Muut lyhytaikaiset velat	<u>10 000,00</u>	<u>27 891 176,17</u>	<u>0,00</u>	<u>22 498 093,04</u>
VIERAS PÄÄOMA YHTEENSÄ		27 891 176,17		22 498 093,04
VASTATTAVAA YHTEENSÄ		<u>12 708 808 760,86</u>		<u>12 791 412 764,73</u>

12 Liitteet

Valtioneuvoston kanslian tilinpäätöksen liite 1: Selvitys tilinpäätöksen laatimisperusteista ja vertailtavuudesta

Laatimisperiaatteet

Tilinpäätös on laadittu voimassa olevia säädöksiä ja hyvää kirjanpitoa noudattaen. Omaisuuserät on arvostettu ja tuotot ja kulut on jaksotettu säädösten mukaisesti.

Talousarvion toteumalaskelman vertailtavuuteen vaikuttavat tekijät

Momentille 23.01.02 on myönnetty II lisätalousarviossa lisäystä 2 920 000 euroa aiheutuen ministereiden, valtiosihteerien ja erityisavustajien lukumäärän muutoksista. Momentilta palkattavan henkilöstön määrä on 19 valtioneuvoston jäsentä, enintään 15 valtiosihteeriä ja enintään 70 erityisavustajaa.

Vuoden 2019 talousarvioon lisättiin uusi momentti 23.01.23. Kokeilutoiminnan digitaalinen edistäminen, jota saa käyttää kokeilutoiminnan digitaalisen rahoitusalan ylläpitoon, hallinointiin ja jatkokehittämiseen sekä pienkokeilujen edistämiseen.

Momentin 23.01.24 perusteluja on muutettu siten, että momentilta voidaan rahoittaa Suomen EU-puheenjohtajuuden johdosta välttämättömän on enintään 220 henkilötyövuotta vastaavan määräaikaisen lisähenkilöstön palkkausmenot ja korvaukset sekä EU-puheenjohtajuuskauden valmistelun kannalta muut välttämättömät kulutusmenot. Momentin perusteluja on täydennetty siten, että määrärahaa saa käyttää enintään 500 000 euroa avustuksiin ja hankintoihin, jotka käytetään lentopäästöjen hyvittämiseksi tehtäviin kestävästä kehitystä tukeviin käyttötarkoituksiin.

Momentin 23.01.25 perusteluja on muutettu siten, että määrärahaa saa käyttää enintään kuutta henkilötyövuotta vastaavan määräaikaisen henkilöstön palkkaamiseen toimenpideohjelman ohjaus- ja asiantuntijatehtäviin.

Vuoden 2019 talousarvioon lisättiin uusi momentti 23.01.26. Saamelaisten totuus- ja sovintoprosessin edistäminen, jota voidaan käyttää saamelaisten totuus- ja sovintokomission työstä ja totuus- ja sovintoprosessin edistämisestä aiheutuviin menoihin, valtionavustusten maksamiseen totuus- ja sovintoprosessin edistämisen- ja toteutustoimiin sekä enintään viittä henkilötyövuotta vastaavan määräaikaisen henkilöstön palkkaamiseen totuus- ja sovintokomission sihteeristön tehtäviin. Määräraha on siirtoa momentilta 23.01.01.

Momentin 23.10.88 vuoden 2017 talousarviossa myönnetystä kolmevuotisesta siirtomäärärahasta peruutettiin 2 013 521,00 euroa.

Momentin 23.10.88 perusteluja on täydennetty I lisätalousarviossa siten, että valtio saa luopua saatavastaan siltä osin kuin selvitystilassa olevan Forest BTL Oy:n varat eivät riitä velkojien saatavien kattamiseen edellyttäen että valtion ja muiden velkojien suhteellinen asema ei muutu.

Vuoden IV lisätalousarvioon lisättiin momentti 23.90.59 Avustus tasa-arvopalkinnon maksamiseen, jota saa käyttää avustuksena kansainvälisen tasa-arvopalkinnon maksamiseen.

Momentin 23.90.26 vuoden 2017 talousarviossa myönnetystä kolmevuotisesta siirtomäärärahasta peruutettiin 142 470,08 euroa.

Muilta osin toteumalaskelma on vertailukelpoinen vuoteen 2018 verrattuna.

Merkittävät virheiden korjaukset

Neste Oyj:n osakkeiden luovuttamiseen Pohjolan Rautatiet Oy:lle apporttina SVOP-rahastoon kirjauksiin käytettyjä LKP-tilejä ja varainsiirtoverokirjausta on oikaistu tositteella 30.4.2019. Luovutuksessa syntynyt luovutusvoiton osuus oikaistiin LKP-tililtä 39080000 (muiden osakkeiden ja osuuksien myyntivoitot) LKP-tilille 60990000 (muut satunnaiset tuotot) VTV:n ohjeistuksen mukaisesti. SVOP-sijoituksesta on vähennetty varainsiirtoveron osuus (1 711 999,70 €). Varainsiirtovero on vähentänyt myös laskennallisen luovutusvoiton määrää. VTV:n ohjeistuksen mukaisesti varainsiirtoveroa ei tule huomioida valtion taseeseen tehtävässä SVOP-kirjauksessa.

Altia Oyj:n osakkeet (13 097 481 kpl) on luovutettu apporttina Valtion kehitysyhtiö Vake Oy:lle SVOP-rahastoon 7.2.2019 luovutusarvolla 98 624 031,90 €. Osakkeiden kirjanpitoarvo on 22 028 381,71 € ja syntynyt laskennallista luovutusvoittoa 76 595 650,19 euroa. VTV:n ohjeen mukaan on 23.7.2019 tehty oikaisu lkp-tileihin ja

varainsiirtoveron osuuteen (1.577.984,51 €) siten, että veroa ei huomioida kirjauksissa.

Lkp-tilillä 13620000 oleva Tutkimuksen vaikuttavuuden tukisäätiön peruspääoma 59.999.999,32 euroa on oikaistu 31.12.2019 siten, että ne on vähennetty VNK:n taseesta ja tehty hallinnansiirto Opetus- ja kulttuuriministeriölle. Kyseiset osakkeet on saatu Solidiumilta pääomapalautuksena 21.3.2019 ja siirretty samana päivänä edelleen perustettavalle säätiölle. Säätiön perustamiskirjan mukaan valtio sijoittaa säätiöön 60 M€:n arvoisen peruspääoman, mistä on tehty päätös VN:n yleisistunnossa. Tiliöinnit on tehty Valtiokonttorin ohjeistuksen mukaisesti maaliskuussa 2019. Tilinpäätöstä 2019 valmisteltaessa menettelyjä selviteltiin edelleen ja ohje tarkentui siten, että kyseessä katsotaan olevan lahjoitus yleishyödylliselle yhteisölle. Näin ollen oikea kirjaus on tilille 82560 Muut siirtotalouden kulut käyttötalous, voittoa tavoittelemattomat yhteisöt. Kirjaus kuuluu sen kirjanpitoyksikön (OKM) kirjanpitoon, joka on tehnyt päätöksen asiasta.

Vuoden 2019 kertaerän kirjanpidollinen käsittely

Valtion virka- ja työehtosopimuksessa sopimuskaudelle 2018–2020 (9.3.2018) on sopimuksen 6 §:ssä kirjattu, että virkamiehelle ja työntekijälle, jonka palvelussuhde on alkanut viimeistään 3.9.2018 ja palvelussuhde on keskeytymättä jatkunut 18.11.2018 saakka, maksetaan tammikuun 2019 palkanmaksun yhteydessä erillinen kertaerä. Kertaerä on suuruudeltaan 9,2 %:a yleisen virka- ja työehtosopimuksen 7 §:n mukaisesta kuukausipalkkauksesta. Kertaerää ei ole jaksotettu tilikaudelle 2018, vaan se kirjataan kokonaisuudessaan tilikauden 2019 menoksi.

Valtioneuvoston kanslian tilinpäätöksen liite 2: Nettoutetut tulot ja menot

Momentin numero ja nimi		Tilinpäätös 2018	Talousarvio 2019 (TA + LTA:t)	Talousarvion 2019 määrärahojen		Tilinpäätös 2019	Vertailu Talousarvio - Tilinpäätös	Siirtomäärärahoja koskevat täydentävät tiedot			
				käyttö vuonna 2019	siirto seuraavalle vuodelle			Edellisiltä vuosilta siirtyneet	Käytettävissä vuonna 2019	Käyttö vuonna 2019 (pl. peruutukset)	Siirretty seuraavalle vuodelle
23.01.01. Valtioneuvoston kanslian toimintamenot (nettob) (S2)	Bruttomenot	129 106 417,39	127 248 000	110 446 824,46		128 524 858,86				125 370 426,20	
	Bruttotulot	1 450 417,39	1 000 000	2 276 858,86		2 276 858,86				2 276 858,86	
	Nettomenot	127 656 000,00	126 248 000	108 169 965,60	18 078 034,40	126 248 000,00	0,00	14 923 601,74	141 171 601,74	123 093 567,34	18 078 034,40
23.01.04. Pääministerin, kansliassa toimivien ministereiden ja heidän avustajiensa matkat (nettob) (S2)	Bruttomenot	1 081 913,68		243 671,92		817 464,94				953 403,21	
	Bruttotulot	214 913,68		200 464,94		200 464,94				302 607,22	
	Nettomenot	867 000,00	617 000	43 206,98	573 793,02	617 000,00	0,00	607 589,01	1 224 589,01	650 795,99	573 793,02

Valtioneuvoston kanslian tilinpäätöksen liite 3: Arviomäärärahojen ylitykset

Pääloukan ja momentin numero ja nimi	Talousarvio (TA + LTA:t)	Ylitys	Ylitys %
23. Valtioneuvoston kanslia	740 000	14 455,00	2
23.90.21. Kunniamerkit	740 000	14 455,00	2
Pääloukat yhteensä	740 000	14 455,00	2

Valtioneuvoston kanslian tilinpäätöksen liite 4: Peruutetut siirretyt määrärahat

Pääloukan ja tilijaottelun numero ja nimi	Peruutettu	
	Tilijaottelu	Yhteensä
23. Valtioneuvoston kanslia		2 155 991,08
Vuosi 2017		2 155 991,08
23.10.88. Osakehankinnat	2 013 521,00	
23.90.26. Suomi 100	142 470,08	
Pääloukat yhteensä		2 155 991,08
Vuosi 2017		2 155 991,08

Valtioneuvoston kanslian tilinpäätöksen liite 5: Henkilöstökulujen erittely

	2019	2018
Henkilöstökulut	44 555 643,73	37 063 430,42
Palkat ja palkkiot	43 519 915,86	36 982 556,86
Tulosperusteiset erät	0,00	0,00
Lomapalkkavelan muutos	1 035 727,87	80 873,56
Henkilösivukulut	7 690 491,82	5 915 584,12
Eläkekulut	6 980 718,81	5 493 960,61
Muut henkilösivukulut	709 773,01	421 623,51
Yhteensä	52 246 135,55	42 979 014,54
Johdon palkat ja palkkiot, josta	1 363 375,91	1 224 121,94
– tulosperusteiset erät	0,00	0,00
Luontoisedut ja muut taloudelliset etuudet	29 240,50	24 308,63
Johto	3 122,42	4 181,16
Muu henkilöstö	26 118,08	20 127,47

Valtioneuvoston kanslian tilinpäätöksen liite 6: Selvitys suunnitelman mukaisten poistojen perusteista ja niiden muutoksista

Valtioneuvoston kanslialla ei ole esitettävää liitteellä 6.

Valtioneuvoston kanslian tilinpäätöksen liite 7: Kansallis- ja käyttöomaisuuden sekä muiden pitkävaikutteisten menojen poistot

Valtioneuvoston kanslialla ei ole esitettävää liitteessä 7.

Valtioneuvoston kanslian tilinpäätöksen liite 8: Rahoitustuotot ja -kulut

Rahoitustuotot	2019	2018	Muutos 2019–2018
Korot euromääräisistä saamisista	977,08	50 815,30	-49 838,22
Osingot	1 298 530 680,32	1 263 875 197,08	34 655 483,24
Muut rahoitustuotot	0,00	-1 236 111,11	1 236 111,11
Rahoitustuotot yhteensä	1 298 531 657,40	1 262 689 901,27	35 841 756,13

Rahoituskulut	2019	2018	Muutos 2019–2018
Korot euromääräisistä veloista	3 568,22	2 377,16	1 191,06
Korot valuuttamääräisistä veloista	30,39	18,56	11,83
Sijoitusten ja lainasaamisten tileistä poistot	0,00	5 000 000,00	-5 000 000,00
Muut rahoituskulut	0,74	0,00	0,74
Rahoituskulut yhteensä	3 599,35	5 002 395,72	-4 998 796,37
Netto	1 298 528 058,05	1 257 687 505,55	40 840 552,50

Valtioneuvoston kanslian tilinpäätöksen liite 9: Talousarvionaloudesta annetut lainat

Sektori	Lainapääoma 31.12.2019	Lisäys 2019	Vähennys 2019	Lainapääoma 31.12.2018	Pääomamuutos 2019–2018
Yritykset	19 593,83	0,00	19 593,90	39 187,73	-19 593,90
Asuntoyhteisöt	19 593,83	0,00	19 593,90	39 187,73	-19 593,90
Yhteensä	19 593,83	0,00	19 593,90	39 187,73	-19 593,90

Valtioneuvoston kanslian tilinpäätöksen liite 10: Arvopaperit ja muut oman pääoman ehtoiset sijoitukset

Käyttö- ja rahoitusomaisuusarvopaperit

	31.12.2019					31.12.2018		
	Kappalemäärä	Markkina-arvo	Kirjanpitoarvo	Omistus- osuus %	Myynti- oikeuksien alaraja %	Saadut osingot	Markkina-arvo	Kirjanpitoarvo
Julkisesti noteeratut osakkeet ja osuudet yhteensä	799 051 546	18 921 265 595,52	5 107 120 766,72			725 839 893,84	15 506 092 294,36	5 147 747 023,16
Altia Oyj 1)	0		0,00	0,00	0,00		92 599 190,67	22 071 346,44
Finnair Oyj A	49 510 682	291 122 810,16	366 392 353,50	55,81	50,10	19 595 226,72	350 783 181,97	366 392 353,50
Finnair Oyj A	22 004 744	129 387 894,72	138 629 887,20				155 903 611,24	138 629 887,20
Fortum Oyj	450 932 988	9 920 525 736,00	3 191 092 483,15	50,76	50,10	496 026 286,80	8 612 820 070,80	3 191 092 483,15
Fortum Oyj			27 990 382,87					27 990 382,87
Neste Oyj	276 603 132	8 580 229 154,64	1 383 015 660,00	35,96	33,40	210 218 380,32	6 293 986 239,68	1 401 570 570,00
Julkisesti noteerattomat osakkeet ja osuudet yhteensä	68 186 726		7 552 438 374,65			572 690 786,48		7 590 814 340,61
Arctia Oy osakepääoma	748 000		18 700 000,00	100,00	50,10	1 600 720,00		18 700 000,00
Arctia Oy SVOP			70 119 275,58					70 119 275,58
Boreal kasvinjalostus Oy	10 000		1 828 933,55	60,75	50,10	182 500,00		1 828 933,55
Finavia Oyj	7 400 000		487 689 063,49	100,00	100,00	11 100 000,00		487 689 063,49
Finpilot Pilotage Oy	80 000		2 000 000,00	100,00	100,00	1 500 000,00		2 000 000,00
Finpilot Pilotage Oy SVOP			4 433 795,70					6 433 795,70
Gasonia Oy	9 900		49 500 000,00	99,00	0,00	47 875 676,90		49 500 000,00
Gasonia Oy			38 455 050,83					38 455 050,83
Gasonia Oy			114 648 069,22					114 648 069,22
Gasum Oy, Sarja K	1		3,36	0,00	0,00			3,36
Gasum Oy, Sarja K	2 800 000					1 738 240,62		

	31.12.2019						31.12.2018	
	Kappalemäärä	Markkina-arvo	Kirjanpitoarvo	Omistus-osuus %	Myynti-oikeuksien alaraja %	Saadut osingot	Markkina-arvo	Kirjanpitoarvo
Gasum Oy, Sarja A ¹⁾	11 250 846		266 451 813,04	26,51	50,10	6 984 525,20		266 451 813,04
Gasum Oy SVOP			26 272 800,00					26 272 800,00
Governia Oy	2 000		107 962 026,29	100,00	100,00			107 962 026,29
Governia Oy			8 200 000,00					8 200 000,00
Kemijoki Oy sarja B	1 223 914		20 584 257,65	50,10	50,10	416 130,76		20 584 257,65
Kuntarahoitus Oyj	6 250 000		20 000 000,00	16,00	0,00			0,00
Leijona Catering Oy	100		2 500,00	100,00	100,00	4 000 000,00		2 500,00
Leijona Catering Oy	19 900		497 500,00					497 500,00
Leijona Catering Oy SVOP			1 102 500,00					1 102 500,00
Leijona Catering Oy SVOP			7 031 672,46					7 031 672,46
Meritaito Oy	0		0,00	0,00	0,00			0,00
Meritaito Oy SVOP			0,00					0,00
Motiva Oy	30 480		723 208,08	100,00	100,00	110 000,00		723 208,08
Motiva Oy	23 809		399 991,20					399 991,20
Nordic Morning Group Oyj	0		0,00	0,00	0,00			0,00
Patria Oyj	13 948 786		14 092 160,00	50,10	50,10	6 974 393,00		14 092 160,00
Patria Oyj SVOP			57 513 950,29					57 513 950,29
Posti Group Oyj	20 040 000		33 704 860,47	50,10	50,10	14 228 400,00		33 704 860,47
Raskone Oy	0		0,00	0,00	0,00			0,00
Raskone Oy	0		0,00					0,00
Solidium Oy	2 000		250 448 041,94	100,00	100,00	338 000 000,00		250 448 041,94
Solidium Oy SVOP-rahasto			2 897 134 928,25					3 052 134 926,11
Solidium Oy SVOP-rahasto			173 505 040,00					173 505 040,00
Suomen Erillisverkot Oy	30 000		41 018 658,26	100,00	100,00			41 018 658,26
Suomen Erillisverkot Oy SVOP			189 416 204,00					189 416 204,00
Suomen Ilmailuopisto Oy	72 500		8 325 302,36	49,50	0,00			8 325 302,36
Suomen Lauttaliikenne Oy	20		1 000 000,00	100,00	100,00	7 000 000,00		1 000 000,00
Suomen Lauttaliikenne Oy SVOP			2 376 977,17					2 376 977,17

	31.12.2019						31.12.2018	
	Kappalemäärä	Markkina-arvo	Kirjanpitoarvo	Omistus-osuus %	Myynti-oikeuksien alaraja %	Saadut osingot	Markkina-arvo	Kirjanpitoarvo
Suomen Rahapaja Oy	16 000		2 691 006,82	100,00	50,10			2 691 006,82
Suomen Siemenperunakeskus Oy	2 200		158 360,69	22,00	0,00			158 360,69
Suomen Viljava Oy	2 000 000		2 868 770,25	100,00	100,00	3 700 000,00		2 868 770,25
Tapio Oy	10 000		1 000 000,00	100,00	100,00	172 000,00		1 000 000,00
Tapio Oy SVOP-rahasto			7 000 000,00					7 000 000,00
Valtion kehitysyhtiö Vake Oy	250		2 500,00	100,00	100,00			2 500,00
Valtion kehitysyhtiö Vake Oy SVOP-rahasto			1 859 539 677,28					1 760 915 645,38
Vapo Oy	10 020		16 852 422,89	33,40	33,40	4 108 200,00		16 852 422,89
Veikkaus Oy	5 000		500 000,00	100,00	100,00			500 000,00
Veikkaus Oy	1 000		445 698,01	100,00	100,00			445 698,01
VR-yhtymä Oy	2 200 000		370 013 438,22	100,00	100,00	123 000 000,00		370 013 438,22
VR-yhtymä Oy SVOP			376 227 917,30					376 227 917,30
Osakkeet ja osuudet yhteensä	867 238 272	18 921 265 596	12 659 559 141			1 298 530 680	15 506 092 294	12 738 561 364

1) Liitteellä 10 ilmenevä 31.12.19 kirjanpitoarvon ja pääkirjanpidon LKP-tilin 13010001 saldon erotus 42 964,73 e on selvitetty liitteellä 17

2) Suomen valtion suora omistus on 26,51 %. Valtion omistama erityistehtävayhtiö Gasonia Oy omistaa osakkeista loput 73,49 %

Muut oman pääoman ehtoiset sijoitukset

	Kirjanpitoarvo 31.12.2019	Kirjanpitoarvo 31.12.2018
Governia Oy	26 500 000,00	26 500 000,00
Raskone Oy	0,00	0,00
	26 500 000,00	26 500 000,00

Valtioneuvoston kanslian tilinpäätöksen liite 11: Taseen rahoituserät ja velat

31.12.2019	Vaihtuvakorkoiset			Kiinteäkorkoiset			Yhteensä
	Alle 1 vuosi	1–5 vuotta	Yli 5 vuotta	Alle 1 vuosi	1–5 vuotta	Yli 5 vuotta	
Vastaavien rahoituserät							
Annetut euromääräiset velkakirjalainat	0,00	0,00	0,00	19 593,90	0,00	0,00	19 593,90
Muut pitkäaikaiset euromääräiset sijoitukset	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	26 500 000,00	26 500 000,00
Rahat, pankkisaamiset ja muut rahoitusvarat	0,00	0,00	0,00	16 823 091,74	0,00	0,00	16 823 091,74
Yhteensä	0,00	0,00	0,00	16 842 685,64	0,00	26 500 000,00	43 342 685,64

31.12.2019	Vaihtuvakorkoiset			Kiinteäkorkoiset			Yhteensä
	Alle 1 vuosi	1–5 vuotta	Yli 5 vuotta	Alle 1 vuosi	1–5 vuotta	Yli 5 vuotta	
Vastattavien rahoituserät							
Muut pitkäaikaiset velat	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Valtion hoitoon jätetyt vieraat varat	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Yhteensä	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00

Valtioneuvoston kanslian tilinpäätöksen liite 12: Valtiontakaukset ja -takuut sekä muut monivuotiset vastuut

Muut monivuotiset vastuut

Valtion talousarvion yksityiskohtaisten perustelujen yleisten määräysten kohdan Toimintamenomäärärahat perusteella tehdyt tavanomaiset sopimukset ja sitoumukset						
€	Talousarviomenot 2019	Määrärahatarve 2020	Määrärahatarve 2021	Määrärahatarve 2022	Määrärahatarve myöhemmin	Määrärahatarve yhteensä
Tavanomaiset sopimukset ja sitoumukset yhteensä	42 149 019,58	41 311 776,20	35 414 603,28	21 708 170,54	0,00	98 434 550,02
Muulla kuin valtion talousarvion yksityiskohtaisten perustelujen yleisten määräysten kohdan Toimintamenomäärärahat perusteella tehdyt sopimukset ja sitoumukset						
€	Talousarviomenot 2019	Määrärahatarve 2020	Määrärahatarve 2021	Määrärahatarve 2022	Määrärahatarve myöhemmin	Määrärahatarve yhteensä
Valtioneuvostokortteiden 1 ja 2 kehittäminen, hankesuunnittelu VNK/1053/04/2017	0,00	4 300 000,00	0,00	0,00	0,00	4 300 000,00
Muut monivuotiset vastuut yhteensä	42 149 019,58	45 611 776,20	35 414 603,28	21 708 170,54	0,00	102 734 550,02

Valtioneuvoston kanslian tilinpäätöksen liite 13: Taseeseen sisältyvät rahastoidut varat

Ei esitettävää liitteelle 13.

Valtioneuvoston kanslian tilinpäätöksen liite 14: Taseeseen sisältyvät rahastoidut varat

Ei esitettävää liitteelle 14.

Valtioneuvoston kanslian tilinpäätöksen liite 15: Velan muutokset

Ei esitettävää liitteelle 15.

Valtioneuvoston kanslian tilinpäätöksen liite 16: Velan maturiteettijakauma ja duraatio

Ei esitettävää liitteelle 16.

Valtioneuvoston kanslian tilinpäätöksen liite 17

Neste Oyj:n osakkeiden luovuttamiseen Pohjolan Rautatiet Oy:lle apportina SVOP-rahastoon kirjauksiin käytettyjä LKP-tilejä ja varainsiirtoverokirjausta on oikaistu tositteella 30.4.2019. Luovutuksessa syntynyt luovutusvoiton osuus oikaistiin LKP-tililtä 39080000 (muiden osakkeiden ja osuuksien myyntivoitot) LKP-tilille 60990000 (muut satunnaiset tuotot) VTV:n ohjeistuksen mukaisesti. SVOP-sijoituksesta on vähennetty varainsiirtoveron osuus (1 711 999,70 €). Varainsiirtovero on vähentänyt myös laskennallisen luovutusvoiton määrää. VTV:n ohjeistuksen mukaisesti varainsiirtoveroa ei tule huomioida valtion taseeseen tehtävässä SVOP-kirjauksessa.

Altia Oyj:n osakkeet (13 097 481 kpl) on luovutettu apporttina Valtion kehitysyritys Vake Oy:lle SVOP-rahastoon 7.2.2019 luovutusarvolla 98 624 031,90 €. Osakkeiden kirjanpitoarvo on 22 028 381,71 € ja syntynyt laskennallinen luovutusvoitto 76 595 650,19 euroa. VTV:n ohjeen mukaan on 23.7.2019 tehty oikaisu lkp-tileihin ja varainsiirtoveron osuuteen (1.577.984,51 €) siten, että veroa ei huomioida kirjauksissa. Liitteellä 10 ilmenevä kirjanpitoarvon ja pääkirjanpidon LKP-tilin 13010001 saldon 31.12.2019 erotus 42 964,73 € aiheutuu Altian osakkeiden siirrossa Valtion kehitysyritys Vake Oy:n SVOP-rahastoon 7.2.2019 käytetyn kappalekohtaisen osakehinnan desimaalierosta. Altian osakekohtainen kirjanpitoarvo on päättymätön desimaaliluku (60480378,36 / 35960000). Myyntikirjauksissa tulee käyttää lukua 1,68 € kahden desimaalin tarkkuudella, jolloin kirjanpitoarvo summautuu nollassi. Oikaisu on tehty tammikuun 2020 kirjanpitoon.

Forest BTL Oy:n konkurssipesänselvityksestä valtion kirjanpitoon tilitettiin 1.9.2019 lopputilitys (kulujen jälkeen 1 012 241,81 €) TA-tilille 12.39.10 käyttäen LKP-tiliä 60990000 Muut satunnaiset tuotot. Kyseessä oli Forest BTL Oy:n selvitystilaan liittyvä jako-osuus, joka kuuluu valtiolle pääomalainavelkojana (velkapääoma alunperin 5 M€ ja korot 1 236 111,11 € M€). Velka kirjattiin alas VNK:n kirjanpidossa vuonna 2018. Vuoden 2019 I lisätalousarviossa saatavista luovuttiin siltä osin kuin selvitystilassa olevan Forest BTL Oy:n varat eivät riitä velkojen saatavien kattamiseen. Kirjanpidon liitteeksi Rondon arkistoon on viety tilintarkastuskertomus, selvitysmiehen selonteko ja yhtiökokouksen päätös yhtiön purkamisesta.

Lkp-tilillä 13620000 oleva Tutkimuksen vaikuttavuuden tukisäätiön peruspääoma 59.999.999,32 euroa on oikaistu 31.12.2019 siten, että ne on vähennetty VNK:n taseesta ja tehty hallinnansiirto Opetus- ja kulttuuriministeriölle. Kyseiset osakkeet on saatu Solidiumilta pääomapalautuksena 21.3.2019 ja siirretty samana päivänä edelleen perustettavalle säätiölle. Säätiön perustamiskirjan mukaan valtio sijoittaa säätiöön 60 M€:n arvoisen peruspääoman, mistä on tehty päätös VN:n yleisistunnossa. Tiliöinnit on tehty Valtiokonttorin ohjeistuksen mukaisesti maaliskuussa 2019. Tilinpäätöstä 2019 valmisteltaessa menettelyjä selvitettiin edelleen ja ohje tarkentui siten, että kyseessä katsotaan olevan lahjoitus yleishyödylliselle yhteisölle. Näin ollen oikea kirjaus on tilille 82560 Muut siirtotalouden kulut käyttötalous, voittoa tavoittelemattomat yhteisöt. Kirjaus kuuluu sen kirjanpitoyksikön (OKM) kirjanpitoon, joka on tehnyt päätöksen asiasta.

Vuodelle 2020 voimaantulleiden tilikarttamutosten vuoksi lkp-tilillä 13010001 olevan saldon läpikäynti on aloitettu yhteistyössä Valtiokonttorin ja Palkeiden kanssa. Vuoden 2019 alkuun saakka sekä osakkeet että SVOP-sijoitukset on kirjattu VNK:ssa tilille 13010001. VTV:n ja Valtiokonttorin kannan mukaisesti tilillä oleva saldo tulisi käydä läpi ja siirtää sinne kuulumattomat erät lkp-tilille 13620000 Pääomalainasaamiset ja muut vastaavat sijoitukset (Osakeyhtiöille sekä muille

yhteisöille ja säätiöille annetut pääomalinat ja muut niitä vastaavat sijoitukset) ja 1362009 Muut oman pääoman ehtoiset sijoitukset (SVOP-rahastoon merkityt varat ilman osake- tai muuta vastiketta). Tapahtumiin liittyvien yhtiökokouspöytäkirjojen ja muiden tositteiden perusteella varmistetaan, onko omistukseen on saatu osakkeita vai onko kyse esimerkiksi SVOP-sijoituksesta, jossa vastineeksi ei ole saatu osakkeita.

13 Allekirjoitukset

Olemme tänään hyväksyneet valtioneuvoston kanslian vuoden 2019 tilinpäätöksen.

Helsingissä 27. päivänä helmikuuta 2020

Sanna Marin
Pääministeri

Tytti Tuppurainen
Eurooppa- ja omistajaohjausministeri

Timo Lankinen
Alivaltiosihteeri

14 Oikeuskanslerinviraston toimintakertomus

Johdon katsaus

Valtioneuvoston yhteydessä on tasavallan presidentin nimittämä oikeuskansleri sekä oikeuskanslerin tehtäviä oikeuskanslerin ohella hoitavat presidentin nimittämä apulaisoikeuskansleri ja presidentin määräämä apulaisoikeuskanslerin sijainen.

Oikeuskanslerin tehtävänä on valvoa valtioneuvoston ja tasavallan presidentin virkatointen lainmukaisuutta. Oikeuskanslerin tulee myös valvoa, että viranomaiset ja muut julkista tehtävää hoitavat noudattavat lakia ja täyttävät velvollisuutensa. Oikeuskansleri valvoo lisäksi asianajajien, julkisten oikeusavustajien ja luvan saaneiden oikeudenkäyntiavustajien toimintaa.

Valtioneuvoston oikeuskanslerina toimi oikeustieteen tohtori Tuomas Pöysti ja apulaisoikeuskanslerina oikeustieteen tohtori Mikko Puumalainen. Apulaisoikeuskanslerin sijaiseksi määrätty oikeuskanslerinviraston kansliapäällikkö, oikeustieteen kandidaatti Kimmo Hakonen hoiti apulaisoikeuskanslerin sijaisena apulaisoikeuskanslerin tehtäviä yhteensä 32 päivää, ennen kuin jäi virkavapaalle kansliapäällikön virasta. Hakonen siirtyi 1.5.2019 alkaen tiedusteluvalvontavaltuutetun virkaan viiden vuoden määräajaksi. Apulaisoikeuskanslerin sijaiseksi 1.5.2019–31.10.2019 ja edelleen 1.11.2019–30.4.2024 määrätty oikeuskanslerinviraston kansliapäällikön ensimmäinen sijainen, esittelijäneuvos, osastopäällikkönä, oikeustieteen lisensiaatti, varatuomari Petri Martikainen hoiti apulaisoikeuskanslerin sijaisena apulaisoikeuskanslerin tehtäviä yhteensä 62 päivää.

Oikeuskanslerin ratkaistaviksi kuuluvien asioiden valmistelua ja muiden oikeuskanslerin toimialaan kuuluvien tehtävien suorittamista varten on valtioneuvoston yhteydessä oikeuskanslerin johtama oikeuskanslerinvirasto. Viraston sisäistä toimintaa johtaa sekä sen tuloksellisuudesta ja kehittämisestä huolehtii kansliapäällikkö. Oikeuskanslerinvirastossa on valtioneuvostoasiain osasto, oikeusvalvontaosasto ja hallintoyksikkö.

Kansliapäällikön määräaikaista virkasuhdetta hoiti oikeuskanslerinviraston osastopäällikkö Petri Martikainen 1.5.2019–31.10.2019, kunnes valtioneuvosto nimitti oikeuskanslerinviraston kansliapäällikön määräaikaiseen virkasuhteeseen 1.11.2019 alkaen ja 30.4.2024 saakka apulaisosastopäällikkö, lainsäädäntöjohtaja, oikeustieteen kandidaatti, varatuomari Tuula Majurin.

Oikeuskanslerinviraston taloushallinto kuuluu ministeriöiden toimialajaon mukaan valtioneuvoston kanslian tehtäviin ja virasto muutoin oikeusministeriön tehtäviin. Oikeuskanslerinvirasto kuuluu valtioneuvoston kanslian kirjanpitoyksikköön, mutta hoitaa osaltaan itse kirjanpitoyksikölle kuuluvia tehtäviä niiltä osin kuin tehtävien hoitoa ei ole sopimuksella siirretty Valtion talous- ja henkilöstöhallinnon palvelukeskuksen (Palkeet) tehtäväksi.

Oikeusministeriö asetti 25.9.2018 ajalle 1.10.2018–28.2.2019 työryhmän selvittämään ja arvioimaan ylimpien laillisuusvalvojen tehtävien jakoa. Toimikautta jatkettiin oikeusministeriön päätöksellä 30.4.2019 asti. Työryhmän mietintö luovutettiin 6.5.2019. Työryhmän mietintö on ollut lausuntokierroksella 17.9.2019 asti. Hanke on parhaillaan oikeusministeriössä jatkovalmistelussa, ja hallituksen tavoitteena on antaa asiasta eduskunnalle esitys vuoden 2020 kevätkauden lopulla.

Ratkaisutoiminnan tulostavoitteet ja niiden toteutuminen

Vuoden 2019 tulossuunnitelmassa ratkaisutoiminnalle asetettiin seuraavat tulostavoitteet:

Tasavallan presidentin ja valtioneuvoston virkatoimien lainmukaisuuden valvonta

Esittelylistat valtioneuvoston yleisistuntoon ja esittelyyn tasavallan presidentille tarkastetaan valtioneuvoston päätöksentekomenettelyn aikataulutuksen mukaisesti. Tarkastusten tuloksia seurataan systemaattisesti.

Lista-asioihin liittyvät kanteluasiat pyritään ratkaisemaan samanaikaisesti listatarkastuksen kanssa.

Tieto- ja lausuntopyyntöihin vastataan joutuisasti.

Säädösehdotusten ennakkotarkastukset pyritään tekemään hyvissä ajoin ennen ehdotusten esittelyä valtioneuvoston yleisistunnossa ja kohdentamaan oikeuskanslerin laillisuusvalvonnan tavoitteiden kannalta olennaisimpiin esityksiin

Julkista tehtävää hoitavien laillisuusvalvonta

Laillisuusvalvontaresurssien tarkoituksenmukaisesta kohdentamisesta ja kanteluasioiden käsittelyn joutuisuudesta huolehditaan muun ohella hyödyntämällä valtioneuvoston oikeuskanslerista annetun lain suomaa laillisuusvalvonnallista liikkumavaraa. Kanteluiden käsittelystä vapautuvaa työpanosta suunnataan omien

aloitteiden ja tarkastusten lisäämiseen. Päätökset siitä, että kanteluasiat eivät edellytä selvittämistoimia, tehdään viivytyksettä, viimeistään kolmen kuukauden kuluessa asioiden vireille tulosta. Selvittämistoimia edellyttävät kanteluasiat ratkaistaan joutuisasti. Kanteluasiat ratkaistaan vuoden kuluessa niiden vireille tulosta, ellei asian käsittelyn viipymiseen ole erityistä hyväksyttävää syytä.

Omina aloitteina käsiteltäviksi otettavien kysymysten havaitsemiseksi toteutetaan mediaseurantaa.

Tarkastustoiminta on suunnitelmallista ja teemoitettua. Se täydentää ja palvelee yhtenä työvälineenä muuta laillisuusvalvontaa mukaan lukien ennakkollinen säädösvalvonta. Eduskunnan oikeusasiamiehen ja eduskunnan oikeusasiamiehen kanslian kanssa tehdään yhteistyötä tarkastustoiminnan ja omien aloitteiden päällekkäisyyksien välttämiseksi.

Rangaistustuomioiden tarkastamista koskevat asiat käsitellään joutuisasti siten, että tutkittavaksi otetun asian käsittely ei oikeuskanslerinvirastosta riippuvista syistä kestä yli vuotta asian vireille tulosta. Tuomarien virkasyyteasiat käsitellään viivytyksettä.

Asianajajien, julkisten oikeusavustajien ja luvan saaneiden oikeudenkäyntiavustajien toiminnan valvonta

Jos asianajajan, julkisen oikeusavustajan tai luvan saaneen oikeudenkäyntiavustajan toiminnasta kannellaan suoraan oikeuskanslerille, muut kuin selvästi perusteettomat kantelut siirretään viivytyksettä, viimeistään kolmen kuukauden kuluessa asioiden vireille tulosta, Suomen Asianajajaliiton yhteydessä toimivan valvontalautakunnan käsiteltäviksi.

Suomen Asianajajaliiton yhteydessä toimivan valvontalautakunnan valvonta-asioissa tekemät päätökset tarkastetaan joutuisasti niin, että tarvittaessa ehditään valittaa päätöksestä sille säädetyn määräajan kuluessa.

Jos asianajajan, julkisen oikeusavustajan tai luvan saaneen oikeudenkäyntiavustajan toiminnasta kannellaan oikeuskanslerille sen jälkeen, kun Suomen Asianajajaliiton yhteydessä toimiva valvontalautakunta on jo ratkaissut asian, kantelu pyritään ratkaisemaan samanaikaisesti valvontalautakunnan päätösten tarkastamisen kanssa.

Oikeuskanslerin kertomus

Oikeuskanslerin kertomuksen kehittämistä jatketaan kiinnittämällä erityistä huomiota teemoitukseen ja analyysihin sekä kertomuksessa julkaistavien ratkaisuselosteiden laatuun.

Tavoitteiden toteutuminen

Asetetut tavoitteet toteutuivat pääosin.

Valtioneuvoston yleisistunnossa käsiteltiin 1348 asiaa (vuonna 2018 1563) ja tasavallan presidentti teki valtioneuvostossa 434 päätöstä (vuonna 2018 390). Oikeuskanslerinviraston asianhallintajärjestelmään kirjattiin 77 tasavallan presidentin, valtioneuvoston ja ministeriöiden säädösehdotuksia ynnä muita sellaisia koskevaa lausunto- ja kannanottopyyntöä (vuonna 2018 97). Esittelylista-asioihin liittyvä ministeriöiden neuvonta oli viikoittaista.

Kanteluita saapui 2130 (vuonna 2018 2088) ja kanteluasioita ratkaistiin 1973 (vuonna 2018 1963). Käsittelyaikatavoitteet saavutettiin joitakin yksittäistapauksia lukuun ottamatta. Ratkaistujen kanteluasioiden mediaanikäsitelyaika oli 7,9 (vuonna 2018 5,5 viikkoa) ja keskimääräinen käsittelyaika 13,7 viikkoa (vuonna 2018 10,7 viikkoa). Toimintavuoden päättyessä käsiteltävänä oli 12 yli vuoden vireillä ollut kanteluasia. Selvittämistoimia edellyttäneitä kanteluasioita oli 1048 (vuonna 2018 968). Niissä tehtiin 172 seuraamusratkaisua (vuonna 2018 129). Seuraamusratkaisujen osuus kaikista selvittämistoimia edellyttäneissä kanteluasioissa tehdyistä ratkaisuista oli näin ollen 16 % (vuonna 2018 13 %). Omia aloitteita tuli vireille 33 (vuonna 2018 26). Tarkastus- ja valvontakäyntejä tehtiin 16 (vuonna 2018 29). Ratkaistujen kanteluasioiden ja vireille tulleiden omien aloitteiden keskimääräiset käsittelykustannukset olivat 949 euroa/asia (vuonna 2018 1038 euroa/asia). Keskimääräisiä käsittelykustannuksia laskettaessa ratkaistujen kanteluasioiden ja vireille tulleiden omien aloitteiden käsittelykustannusten arvioitiin muodostavan 60 % viraston kokonaiskustannuksista. Rangaistustuomioita tarkastettiin 8329 (vuonna 2018 5511).

Suomen Asianajajaliiton yhteydessä toimivan valvontalautakunnan päätöksiä valvonta- ja palkkioriiita-asioissa sekä muita asianajajien, julkisten oikeusavustajien ja luvan saaneiden oikeudenkäyntiavustajien valvonta-asioita käsiteltiin 738 (vuonna 2018 746).

Oikeuskanslerin kertomus vuodelta 2018 ilmoitettiin saapuneeksi eduskunnan 4.9.2019 pidetyssä täysistunnossa. Kertomusta ei ole vielä käsitelty eduskunnan perustuslakivaliokunnassa.

Ratkaisutoiminnan tuen tulostavoitteet ja niiden toteutuminen

Vuoden 2019 tulossuunnitelmassa ratkaisutoiminnan tuelle asetettiin seuraavat tulostavoitteet:

Yleishallinto

Viraston työskentelytapoja (muun muassa etättyö, puhelinpäivystys ja rajoitetut neuvontapalveluajat) arvioidaan ja kehitetään.

Viraston sisäinen toiminnallinen ohjeistus päivitetään.

Henkilöstöä ja esimiehiä tuetaan uusien tietojärjestelmien ja mobiilisovellusten käyttöönotoissa sekä toimintatapamuutoksissa.

Henkilöstö- ja taloushallinto

Henkilöstöhallinto

Uudistetaan tulos- ja kehityskeskustelukäytänteitä.

Toiminta- ja taloussuunnitelma sekä tulossuunnitelma muodostavat perustan henkilökohtaisille kehityskeskusteluille. Osana kehityskeskusteluja kartoitetaan osaamisen kehittämisen tarpeita, jotta voidaan tukea toimintaympäristön muutoksessa ja työlle asetetuista tavoitteista selviämistä.

Viraston palvelukseen tuleva henkilöstö perehdytetään työtehtäviin ja työyhteisöön suunnitelmallisesti. Kokemuseräisen tiedon siirtäminen palvelussuhteen keskeytys- ja päättymistilanteissa varmistetaan henkilöstöstrategiassa linjatuin keinoin.

Työn ja yksityiselämän yhteensovittamista työuran eri vaiheissa ja erilaisissa elämäntilanteissa tuetaan. Mahdollistetaan säännöllinen etättyö.

Työterveyshuoltopalvelut kilpailutetaan.

Taloushallinto

Virkamatkustusta helpotetaan maksamisratkaisulla ja mobiilisovelluksilla.

Menojen käsittelyn automatisointia jatketaan ottamalla käyttöön valtion yhteisiä mobiilisovelluksia ja osallistamalla valtion yhteisen Handi-järjestelmän käyttöönottoon. Tässä yhteydessä arvioidaan viraston hankintatoimen ja menoihin sitoutumisen järjestelyjä.

Tietohallinto

Kirjaamo- ja arkistotoiminnot

Varmistetaan, että viraston tietoturvaluus täyttää asiakirjahallinnon osalta tietoturvaluudesta valtionihallinnossa annetussa valtioneuvoston asetuksessa asetetut vaatimukset.

Huolehditaan, että henkilötietojen käsittely virastossa on EU:n yleisen tietosuojasetuksen ja sitä täydentävän kansallisen tietosuojalain mukaista.

Asianhallintajärjestelmän kirjausten yhdenmukaisuudesta huolehditaan.

Sisäisten hallintoasioiden käsittelyä asianhallintajärjestelmässä yhdenmukaistetaan.

Tietojärjestelmät

Osallistutaan valtioneuvoston yhteisen asianhallintajärjestelmän (Vahva) käyttöönottoprojektiin. Tässä yhteydessä selvitetään tarvittavat toimintatapamuutokset (sähköinen allekirjoitus ja sähköinen arkistointi).

Otetaan käyttöön uusi mobiilipäätelaiteratkaisu. Huolehditaan muutenkin siitä, että henkilöstöllä on käytettävissään ajantasaiset ja toimivat päätelaitteet ja ohjelmistot. Mahdolliset ongelmatilanteet tietojärjestelmissä ja tietoliikenteessä ratkotaan ripeästi yhteistyössä Valtion tieto- ja viestintätekniikkakeskus Valtorin kanssa.

Varmistetaan, että viraston tietoturvaluus täyttää tietojärjestelmien käytön osalta tietoturvaluudesta valtionihallinnossa annetussa valtioneuvoston asetuksessa asetetut vaatimukset.

Tietopalvelut

Sähköisten tietolähteiden käyttöä edistetään. Sähköisten ja perinteisten tietolähteiden päällekkäisyyttä vähennetään käyttäjiä kuullen (mm. kokoelmatyö ja poistot).

Viestintä

Kehitetään viraston englanninkielisiä verkkosivuja.

Tuetaan henkilöstöä valtioneuvoston virtuaalityöpöydän Kampuksen käyttöönotossa ja aktiivisessa hyödyntämisessä.

Virasto- ja toimistopalvelut

Virasto- ja toimistopalveluhenkilöstö avustaa viraston muuta henkilöstöä joustavasti ja laaja-alaisesti.

Irtaimiston hallintaa kehitetään.

Tavoitteiden toteutuminen

Asetetut tavoitteet toteutuivat pääosin.

Oikeuskanslerinviraston laillisuusvalvonnan työmenetelmien ja työskentelytapojen kehittämistä jatkettiin osana viraston strategiatyötä koko henkilöstö osallistavalla tavalla. Tässä yhteydessä mahdollistettiin muun muassa säännöllinen etätyö. Se tukee osaltaan myös työn ja yksityiselämän yhteensovittamista. Tulos- ja kehityskeskusteluissa kokeiltiin ryhmäkehityskeskusteluja.

Virastossa otettiin käyttöön Valtorin tarjoamana puhelimet sisältävä mobiilipäätelaitepalveluratkaisu. Uusi palvelu parantaa tietoturvaa ja helpottaa etätyöyhteyksiä.

Virastosta osallistuttiin valtioneuvoston yhteisen asianhallintajärjestelmän (Vahva) käyttöönottoprojektiin. Samalla määriteltiin virastolle uusi tiedonohjaussuunnitelma. Järjestelmän käyttöönotto siirtyi virastosta riippumattomista syistä vuoden 2020 alkupuolelle.

Menojen käsittelyn automatisointia jatkettiin ottamalla loppuvuodesta käyttöön valtion yhteinen hankinnasta maksuun Handi-järjestelmä. Uusien toimintatapojen jalkauttaminen laitettiin alulle.

Työterveyshuollon palvelut kilpailutettiin. Palvelujen tuottaja ja sisältö säilyivät ennallaan. Virastossa toteutettiin myös työtyytyväisyyskysely. Tulokset analysoitiin ja käsiteltiin yhdessä henkilöstön kanssa. Kyselyssä esille nousseiden kehittämiskohteiden työstämiseksi valmisteltiin viraston yhteinen työpajailtapäivä. Järjestettiin työyhteisöpäivä kognitiivisesta ergonomiasta.

Määrärahat

Oikeuskanslerinvirasto on osa valtioneuvoston kanslian kirjanpitoyksikköä. Virastolle myönnetyt määrärahat ovat valtion talousarviossa valtioneuvoston kanslian pääluokkaan 23 kuuluvan luvun 30. Oikeuskanslerinvirasto momentilla 01. Oikeuskanslerinviraston toimintamenot (siirtomääräraha 2 v).

	A	B	C	D	E
2017	3 467 000	1 197 224	3 351 340	2 685 634	665 706
2018	3 436 000	1 312 883	3 442 141	2 745 160	696 981
2019	3 490 000	1 306 742	3 421 481	2 766 440	655 041

A = virastolle myönnetyt määrärahat (euroa)

B = edelliseltä vuodelta siirtyneet määrärahat (euroa)

C = viraston käyttämät määrärahat (euroa)

D = palkkausmenot (euroa)

E = muut toimintamenot (euroa)

Vuonna 2019 palkkausmenot olivat 80,9 % (vuonna 2018 79,8 %, vuonna 2017 80,1 %) ja muut toimintamenot 19,1 % (vuonna 2018 20,2 %, vuonna 2017 19,9 %) viraston kokonaismenoista.

Seuraavalle vuodelle toimintamenomäärärahoja siirtyi 1 375 261 euroa.

Oikeuskanslerinviraston koulutusajan palkkakustannuksiin käytettiin 1582 euroa valtiovarainministeriön hallinnonalan momentilta 28.60.12 Osaamisen kehittäminen.

Henkilöstö

Oikeuskanslerinviraston henkilöstömäärä vuoden 2019 lopussa oli 32. Heistä vakinaisia oli 31. Kaikki olivat kokoaikaisia.

	2017	2018	2019	Vuosi­muutos %
Henkilöstömäärä	34	33	32	-3,0
naiset	23	21	23	9,5
miehet	11	12	9	-25,0
Henkilötyövuodet	34,2	34,7	33,0	-4,9
Keski-ikä	49,9	50,3	50,2	0,0
naiset	49,3	49,9	49,8	-0,3
miehet	51,0	50,9	51,5	1,2

Henkilöstömäärät ikäluokittain

	2017	2018	2019
25–34 -vuotiaat	2	1	1
35–44	9	7	7
45–54	13	16	16
55–64	9	9	7
65–	1	0	1

Viraston henkilöstö jakautui vuoden lopussa henkilöstöryhmittäin seuraavasti:

- johto 3 (oikeuskansleri, apulaisoikeuskansleri ja kansliapäällikkö)
- esimiehet 2 (2 esittelijäneuvosta, osastopäällikkönä)
- esittelijät 19 (4 esittelijäneuvosta, 10 vanhempaa oikeuskanslerinsihteeriä, 2 oikeuskanslerinsihteeriä, esittelijä ja 2 notaaria)
- sektoriasiantuntijat 3 (resurssihallinta-asiantuntija, tiedottaja ja johdon assistentti)
- virasto- ja toimistopalveluhenkilöstö 4 (kirjaaja, 2 toimistosiheteeriä, ylivirastomestari)
- harjoittelijat 1 (korkeakouluharjoittelija)

Toimintavuonna oikeuskanslerinvirastossa oli julkisessa hakumenettelyssä kansliapäällikön määräaikainen virkasuhde ja johdon assistentin virka. Lisäksi korkeakouluhaun kautta rekrytoitiin kolme korkeakouluharjoittelijaa toimintavuoden aikana.

Toimintavuoden aikana siirtyi eläkkeelle kaksi henkilöä. Virkavapaalle lähti kaksi ja virkavapaalta palasi yksi henkilö. Yksi henkilö irtisanoutui.

Henkilöstömäärät koulutusasteen ja sukupuolen mukaan

	2017		2018		2019	
	Naiset	Miehet	Naiset	Miehet	Naiset	Miehet
Ylempi korkeakouluaste	16	8	15	9	14	9
Alempi korkeakouluaste	3	0	3	0	5	0
Alin korkea-aste	0	0	0	0	0	0
Keskiaste	1	2	1	2	1	1
Muu koulutus	3	1	2	1	2	0

Sairauspoissaoloja oli 5,2 työpäivää/htv (vuonna 2018 15 työpäivää/htv, vuonna 2017 11,4 työpäivää/htv). Pitkien (4 päivää tai enemmän) sairauspoissaolotapausten osuus oli 8,3 % (vuonna 2018 18,1 %, vuonna 2017 14 %). Pitkien sairauspoissaolotapausten osuus kaikista sairauspoissaoloista laski olennaisesti aiempiin vuosiin verrattuna. Työtaturmia ei ilmoitettu. Työterveyshuollon nettokustannukset olivat 661,10 euroa/htv (vuonna 2018 339 euroa/htv, vuonna 2017 883,47 euroa/htv). Työterveyshuollon nettokustannukset eri vuosilta eivät ole keskenään vertailukelpoisia kirjanpidollisista syistä.

Tilastoituja koulutuspäiviä kertyi 76,7 (vuonna 2018 67,4 pv, 2017 104,9 pv). Henkilöstökoulutus painottui oikeudellisiin ajankohtaisseminaareihin ja viestintään. Virastosta osallistuttiin muun muassa asianajapäivään, hallinto-oikeuspäivään, lakimiespäivään, oikeuslaitospäivään sekä valvontalautakunnan koulutuspäiville. Virastosta osallistuttiin myös kriisiviestintäseminaariin, saavutettavuustyön seminaareihin, ranskan kielen kielikurssille ja Skype for Business perusteet -kurssille.

Henkilöstön omaehtoista työ- ja toimintakykyä sekä hyvinvointia edistävää toimintaa tuettiin edellisten vuosien tapaan liikunta- ja kulttuurisetelein sekä mahdollisuudella osallistua taukoliikuntaan ja hierontaan työpaikalla. Työkykyä ylläpitävään toimintaan investoidut kustannukset olivat 377 euroa/htv (vuonna 2018 386 euroa/htv, vuonna 2017 399 euroa/htv). Virasto järjesti kertomusvuonna yhden työhyvinvointipäivän ja yhden virkistystapahtuman.

Henkilöstön työpanos jakautui tehtyjen työajankohdennusten mukaan seuraavasti:

Toiminto	HTV	Euroa
Ratkaisutoiminta yhteensä	15,17	1 445 500
• Kanteluratkaisujen tekeminen	11,26	1 049 000
• Tarkastuskäynnit	0,35	43 900
• Omat aloitteet	0,28	29 200
• Rangaistustuomioiden tarkastaminen	0,76	35 200
• Tuomareiden virkarikosasioiden käsittely	0,07	7 700
• Päätöksenteon valvonta	1,45	172 300
• Lausuntopyynnöt TP, VN, ministeriöt	0,53	65 900
• Asianajajien valvonta	0,20	19 400
• Kertomuksen valmistelu	0,26	22 400
Ministeriöiden yhteiset ohjaustoiminnot yhteensä	0,01	500
Ratkaisutoiminnan tuki yhteensä	8,86	615 400

Sisäisen valvonnan arviointi ja vahvistuslausuma

Oikeuskanslerinviraston johdon valvontavastuu ja valvontatehtävät on säännelty oikeuskansleria ja oikeuskanslerinvirastoa koskevissa säännöksissä, oikeuskanslerinviraston työjärjestyksessä ja valtioneuvoston kanslian taloussäännössä, joka sisältää oikeuskanslerinvirastoa koskevia määräyksiä.

Viraston johdon ja osastopäälliköiden valvontavastuu ja valvontatehtävät sekä viraston sisäiset ohjeet yhdessä asianmukaisten välineiden sekä asiankulku- ja hyväksymisprosessien kanssa ovat keskeisin osa viraston sisäistä valvontaa. Sen avulla varmistetaan viraston tavoitteiden saavuttaminen, omaisuuden turvaaminen sekä voimavarojen tehokas ja taloudellinen käyttö.

Viraston johto on todennut, että viraston sisäinen valvonta ja siihen kuuluva riskienhallinta täyttää sille valtion talousarvioista annetun asetuksen 69 ja 69 a §:ssä säädetyt vaatimukset. Varsinaisen valtion talousarviosta annetun asetuksen 70 §:ssä tarkoitetun sisäisen tarkastuksen järjestämistä ei ole pidetty oikeuskanslerinvirastossa tarpeellisena viraston pienen koon vuoksi.

Viraston toiminnassa ei ole havaittu väärinkäytöksiä.

15 Allekirjoitukset

Olemme tänään hyväksyneet oikeuskanslerinviraston vuoden 2019 tilinpäätöksen.

Helsingissä 11. päivänä helmikuuta 2020

Tuomas Pöysti

Oikeuskansleri

Tuula Majuri

Kansliapäällikkö

SNELLMANINKATU 1, HELSINKI
PL 23, 00023 VALTIONEUVOSTO
p. 0295 16001
info@vnk.fi
vnk.fi/julkaisut

ISBN PDF 978-952-287-839-7
ISSN PDF 2490-1164